

BÁO QUÁN
150, Rue Lagrandière
SAIGON
MUA BÁO XIN TRẢ TIỀN
TRƯỚC

mai

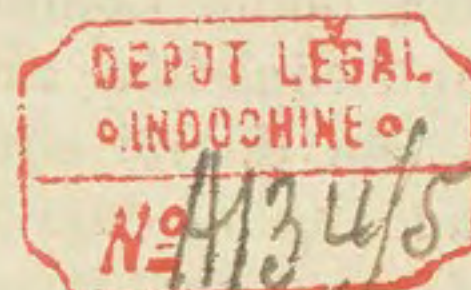
ra ngày thứ sáu mỗi tuần

Directeur : Đào-trình-Nhật

GIÁ BÁO

1 năm 7 \$ 00 — 6 tháng

3 \$ 60 — 3 tháng 1 \$ 80

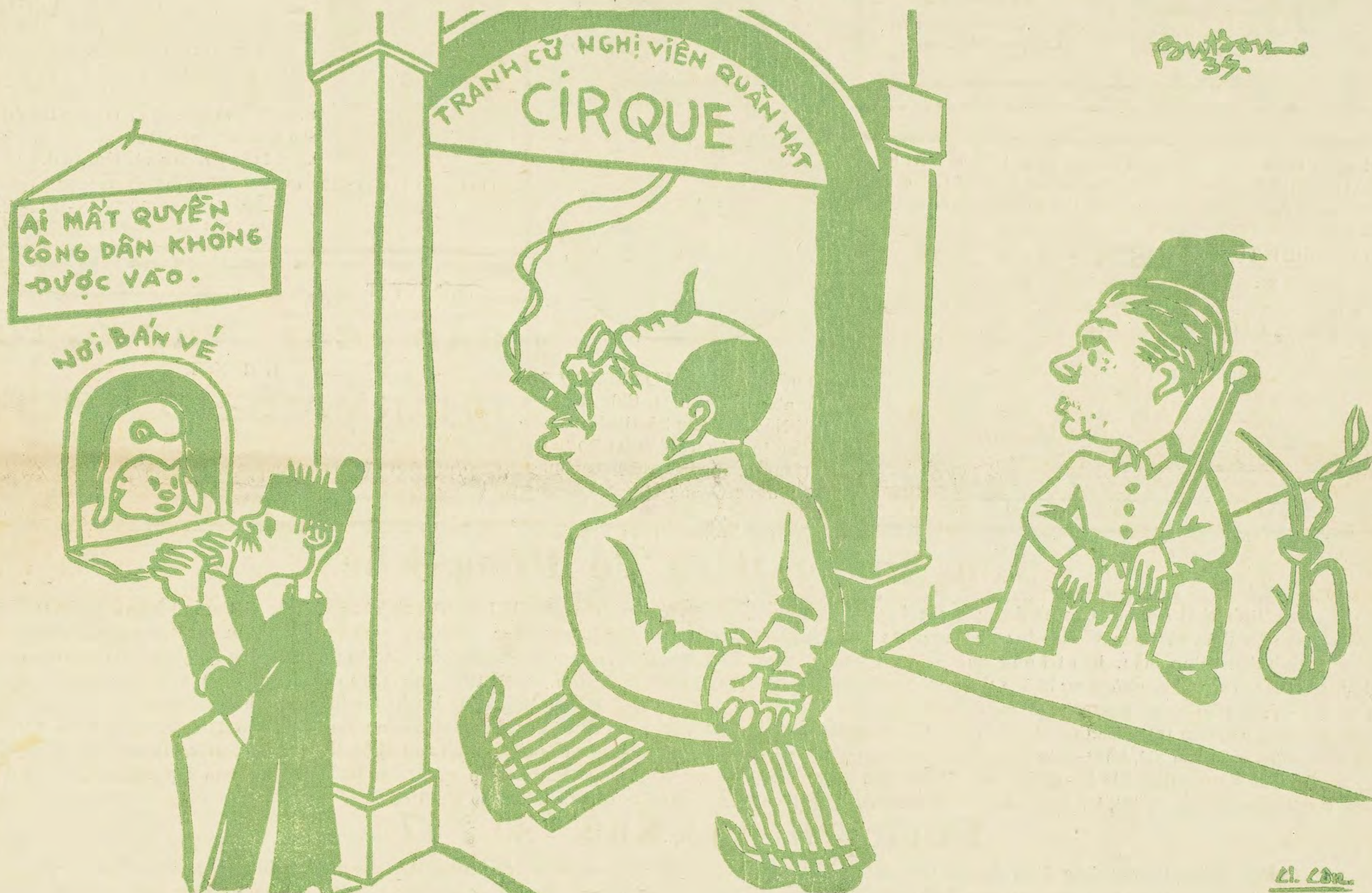
Abonnement administratif:

10 \$ 00 par an

NĂM 2 — 21 AVRIL 1939 — N° 82 — MỖI SỔ 22 TRƯỞNG: 0 \$ 15

LA RAISON DU PLUS FORT...

(LỀ PHẢI CỦA KẼ MẠNH)

La tiên sanh nghiêm-nhiên vô cớ
không có giấy mà không ai dám cản

TRONG SỐ NÀY: —

NGƯỜI TA ĐANG GIẾT TRỊNH-HƯNG-NGÀU

CHÂU-ĐỨC SẼ ĐÁNH LẠI TƯỢNG-GIỚI-THẠCH-CHANG?

THỦ-ĐOAN ANH-HÙNG CỦA LÊ-KHÔI

TRUYỆN LỊCH-SỬ CỦA PHAN-VĂN-THIỆT

PHÙ-DUNG NHÂN-SẮC: CÔ ALICE TH...

LÀM SAO BẮT HITLER PHẢI CƯỚI VỢ

V. V. ...

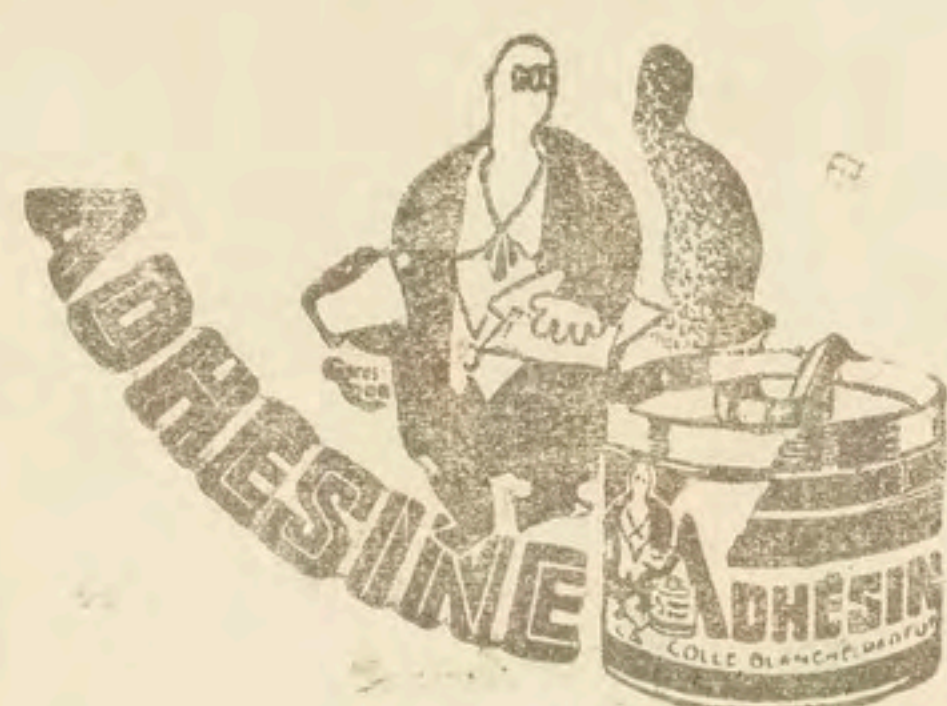
MỘT NHƠN TÀI CHUYÊN MÔN + TRỊ BỆNH HO LAO +

Ông TRẦN-QUANG-MINH ở Cây-qué

Tôi là người Ấn-độ, lâu nay không tin dùng thuốc Annam. Gần đây tôi có nghe nhiều người đồn thuốc ho lao và đau tim của thầy Trần-quang-Minh, nhà số 45 bis, Route Communale n° 21 : ngã tư Cây-qué Giadinh, ngang sân banh Bình-hòa rất hay. Vợ tôi tới mua rồi ép tôi uống, không dè nội đêm đó tôi bớt ho, bớt mệt, hết nóng ngực, tôi uống không đầy nửa tháng mà đàm đặc và nước nhớt vướng cổ hết dứt. Sau tôi lại chỉ cho người bạn đồng hương là M. A. Pacha buôn bán vải ở đường Tổng-đốc-Phuong Cholon uống về bệnh lao cũng hết tuyệt. Tôi thấy phương thuốc Ho Lao của người Annam sao hay quá, nên để vào đây mà khen ngợi thật tình.

A. Abdoul Gafar

Bán hết xồn mới và hết đá, hết Simili v.v.
N° 10 RUE LLE FRÈRES LOUIS — SAIGON

ADHESINE

Keo dán giấy, màu trắng như tuyết, rất tinh khiết, dễ cho các văn-phòng, ưa nhận dùng hàng thượng-phẩm.

Giá mỗi hộp trọng 0p.60

F. VAN-VOVAN

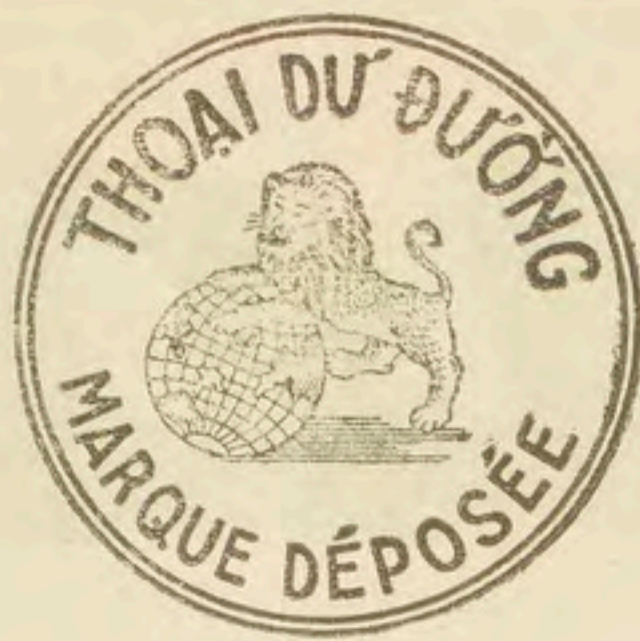
146, rue Colonel Boudonnet
SAIGON — Tél. : 21.475

Đời mình sẽ ra sao ? Tương lai sự nghiệp ra thế nào ? Ai là bạn ? Ai là kẻ thù ? Vận hạn, tiền của có hay không ? Chỉ cần viết thư, chữ ký, tên, tuổi, kèm theo với thư coi số và 15 cò 0p.08 gửi tới :

TRẦY TRIẾT TỰ HIEN - LYNH

n° 215 rue Colonel Grimaud - Saigon

Trong 5 ngày sẽ nhận được quy kỳ, biết dạng cuộc đời rõ ràng, chắc chắn, không sai lầm, khỏi thất vọng. Buôn bán, nếu muốn phát đạt, buôn may bán đắt, đông khách nhiều mối, hãy đến xin một thuật phép cầu tài. Đi làm việc, nếu muốn chủ thượng, bạn bè kính mến, hãy đến xin một thuật phép yêu. Trên đường tình, nếu các bạn muốn khỏi lo ngại lòng thay đổi dễ dàng của người yêu, hoặc vì khó khăn chuyện gì... Viết thư hỏi M. HIEN LYNH và sẽ nhờ khoa-học huyền-bí giúp các bạn dạng kết quả chắc chắn và nhân đạo, ích lợi cho các bạn mà không hại đến ai.

Xin cô nhớ : 135 món thuốc thần của nhà thuốc

THOAI DU DUONG 133 rue de Paris Cholon

Téléphone : 30.467

do ông y-sĩ Loui-Kiết đã dày công nghiên cứu, ba bốn đời gia-truyền chuyên môn, có thực học và kinh nghiệm, có lương tâm nhà nghề đã bào chế hết sức tinh khiết, công hiệu hết sức mau lẹ.

1) Vua CÙ-LÀ SƯ-TỬ : khỏi cần nói nhiều vì ai ai cũng đã công nhận là thứ cù-là trị bá chứng hay hơn hết.

2) SÂM - NHUNG BÀ - BỔ - TINH nhân Sư-Tử trị nam, phụ, lão, ấu thân hình bạc nhược, thận suy huyết kém, gây ốm di-tinh, kinh nguyệt bất điều và các chứng lao tổn. Thiết là một thứ Sâm nhung không đâu làm được tốt bằng. Mỗi ve 0p.60 hòa với rượu hay nước sôi mà uống sẽ thấy hiệu nghiệm trong một giờ. 3) LONG PHỤNG NHỊ TIÊN CAO chữa tuyệt bệnh bạch đới, bất điều kinh và di-tinh, mộng-tinh, huyết tinh lạnh tinh; cam đoan công hiệu lẹ làng êm ái trong chốc lát và hơn trăm thứ thuốc thần nữa. Nhưng xin quý vị nhớ kỹ cho hiệu Thoai-Du-Duong nhân Sư Tử kéo lắm thứ giả. Cần thêm nhiều đại-lý bán thuốc thiết tốt, công hiệu hết sức mau, huê hồng cao xin viết thư thương lượng nơi nhà thuốc chánh ở Cholon hay ở tổng đại-lý : dépôt KIM TIẾN Saigon 191-193, rue Frère Louis — Téléphone : 21.486.

Hiện ở tại Giadinh

Lương-y HUỖNH-QUỖI-NHƠN chủ nhà thuốc hiện Chia Khóa Quới-Nhơn-Đường tại Giadinh.

Chuyên môn trị bệnh ho lao, ho tổn, suyễn, ra máu, hạch đàm, mạch lương và ung độc.

Ở NAM - KỲ CHỈ CÓ ÔNG NGUYỄN-HUY-YẾN

Đã lâu năm nghiên cứu về khoa coi chữ ký đoán số mạng rất tinh thông. Không cần coi tay, coi tướng, chỉ coi tướng chữ mà biết được mọi việc trong đời người ta sanh ra ở thế-gian này, phải chịu ảnh hưởng những ngôi sao nào (influence des astres, ignatures astrales). Muốn biết dĩ-vãng hiện thời và mai hậu của thân thể mình ra sao xin mời lại phòng coi của ông, hoặc ở xa chỉ cần gửi chữ ký, tên, tuổi, kèm theo

mandat 1p.00 hoặc 17 cò cò 0p.06. Trong 5 ngày sẽ nhận được quy-kỳ gửi đến tận nhà.

Professeur NGUYỄN-HUY-YẾN
32/10 RUE MASSIGES - SAIGON

TRÙ TUYỆT

GÀO - CHỈ - TRÚNG TÓC

HỒI NƠI

PHARMACIE DU PORT

góc đường Boulevard de la Somme và G. Guynemer

do NGUYỄN-VĂN-THẠNH chủ-trương, bào chế rất công hiệu

Sâm Nhung Bách Bô Hồng-Khê

Lấy tinh chất ở cơ-quan sinh dục của các loài vật rất mạnh chế luyện với Sâm Cao-ly Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bổ quý giá, nên dùng nó dần ngay đến thận và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trẻ lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra nhiều tinh huyết, ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí nhớ lâu, đại tiện nhuận, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy trắng dương cổ khí, tinh đặc, trong khi phòng sự không thấy nhọc mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lạnh tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Đàn bà dùng được huyết tốt, kinh điều; bà nào có bệnh kinh nguyệt bất điều sanh ra các chứng đau bụng, đau lưng, bốc hỏa, ra khí hư (bạch đới hạ) cũng khỏi. Bà nào nuôi con thì tốt sữa, có chữa thì khỏe thai. Các cụ già đau lưng đau mình mỗi mệt, kém ăn kém ngủ hoặc có bệnh ho, bình thổ dùng cũng khỏi cả. Trẻ con dùng thuốc này sạch cam sai, bỏ ti, tiêu thực. Nói tóm lại tất cả nam phụ lão ấu, nếu ai cần phải bồi bổ sức khỏe thì không còn có thứ thuốc bổ gì hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bô Hồng Khê này. Thuốc thơm ngon dễ ăn; các ông dùng thử bao sấp vàng, các bà dùng thử bao sấp trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên nhai chiu với chén nước rã. Mỗi hộp giá 1p.00.

Thuộc Hồng - Khê số 47

Thuộc « Tráng Dương Kiên Tinh đại bổ thận Hồng-Khê » số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngư-phiên, Hải-cẩu-thận, Yến-quảng, Sâm-Nhung với các vị thuốc vừa bổ vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu, « bất lực », « liệt-dương » được mãn nguyện, dễ thụ thai. Làm cho người vô tình lạnh đậm trở nên người đa tình vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 hay là 12 tiếng đồng hồ, có hiệu quả hiển nhiên. Muốn chứng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần khác và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không một chút nhọc mệt. Thuốc này chuyên trị bổ thận, kiên tinh, sinh khí, chữa bệnh liệt dương, bệnh tinh mau xuất. Mỗi chai lớn giá 1p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0 p. 25.

Thuộc « Cai Hồng-Khê »

Không trộn lẫn chất thuốc phiện (nhà Doan đã phân chất), nên ai cũng có thể bỏ hẳn được, mỗi ngày hút một tòng bạc thuốc phiện, chỉ uống hết hai hào thuốc cai là đủ không phải hút nữa, vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 một hộp, thuốc nước 1p.00 một chai. Nghiện nhẹ chỉ hết 1p.00, nghiện nặng hết 5p.00, 3p.00 là bỏ hẳn được, nếu sai lời, xin trả tiền lại gấp đôi.

Thuộc phong tình Hồng-Khê

Giấy thép mà buộc ngang trời ! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lẳng lơ ! Hai câu Sâm truyền này, ngày nay quả thấy ứng nghiệm, vì hề nói đến Hồng-Khê thì ai cũng nghĩ đến thuốc lậu và thuốc giang-mai; ai bị lậu không cứ mới hay kinh niên uống thuốc lậu Hồng-Khê số 30, mỗi hộp 0p.60 cũng khỏi dứt nọc, ai bị bệnh giang-mai không cứ về thời kỳ thứ mấy mới hay đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mai Hồng-Khê số 14 cũng khỏi dứt nọc một cách êm đềm không hại sinh dục (mỗi hộp giá 0p.60) nên khắp các nơi đều đầu đầu cũng biết tiếng :

Nhà thuốc HỒNG - KHÊ

88, Phố Chợ Hôm, Hanoi (Route de Hué)

Xem mạch cho đơn, bốc thuốc chén, và có hơn 100 món thuốc hoàn, tán, cao, đan gia truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp đóng chai theo phương pháp Âu Mỹ bán khắp cả nước Nam, bán sang cả Tây, Tàu, Ai-lao, Cao-miên, chữa đủ các bệnh nguy hiểm người lớn trẻ con. Bệnh nào thuốc ấy, có đơn chỉ rõ cách dùng và nói rõ bệnh căn, hết rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà thuốc Hồng-Khê dự Hội-chợ Haiphong năm 1937 được quan Toàn-quyền và quan Thống-Sứ ban khen, các báo tây, nam tỏ lời khuyến khích, được thưởng « Bội-Tinh-Vàng » và được « Bằng Cấp Tài Năng » tại Hội-chợ Hué. Có biểu hai cuốn sách thuốc : « Gia-đình Y-Dược » và « Hoa-Nguyệt Cẩm-Nang ». Khắp các nơi đều có Đại-lý, mua thuốc Hồng-Khê xin nhận ký dấu hiệu Phạt 12 tay.

Đại-lý tại Nam-kỳ. — SAIGON : Đức-Thắng 148 Albert 1er Dakao ; BÉNTRE Tân-Thanh Rue Clémenceau ; THUDAUMOT : Phúc-Hưng-Thai. VINH-LONG : Long-Hồ ; LONG-XUYỀN : Hữu-Thái ; SOC-TRĂNG : Trường-xuân 77 Đại-ngãi ; MYTHO : Mông-Hoa ; CẦN-THƠ : Au petit gain ; BAC-LIÊU Trang-hiếu-Nghĩa ; RACH-GIA : Vạn-Hóa Rue Gia-long ; TRA-VINH : Liên-Hiệp thư-quán.

mai

2e ANNÉE — N° 82

VENDREDI 21 AVRIL 1939

Direction & Rédaction N° 150, rue Lagrandière - SAIGON
Directeur : **Dào-trinh-Nhật**

PHẢI CHĂNG MỘT VỤ ÁM-SÁT CÔNG-NGHỆ ?

Người ta đang giết Trinh-hưng-Ngầu

TRƯỚC khi nói chuyện này, chúng tôi cần đặt ra ba câu hỏi :

1— Có phải hay không phải, nước Pháp qua đây là cốt bão hộ, khai hóa, khuyến khích, chỉ bảo, diu dắt chúng tôi về chánh-trị, học-thuật, kinh - tế, công nghệ, để một ngày kia chúng tôi trở nên một nước độc-lập tự-tồn ?

2— Có phải hay không phải, lúc này Thượng-quốc có cái kế-hoạch bắt đầu mở mang công-nghệ cho dân bôn-xứ ở Đông - dương, một là vì vấn-đề quốc - phòng, hai là để giải quyết vấn-đề dân - sanh và nhơn-mản, vì nếu trong xứ « công-nghệ - hóa » thì số dân dư thừa hay thất-nghiệp có chỗ làm ăn sanh tồn, không phải tốn tiền dời bớt qua tận Phi-châu ?

3— Có phải hay không phải, giữa lúc thời-cuộc quốc-tế và tình hình Viễn-dông càng thêm nghiêm trọng, vấn đề phòng thủ thuộc-địa rất là quan hệ mà Thượng - quốc cần dùng và muốn cho nhơn dân bôn xứ đóng góp hơi sức để các phương diện, để cùng giữ lấy thổ địa chung, quyền lợi chung ?

Chắc hẳn ba câu hỏi này, ai mà không trả lời mau lẹ rằng :

Phải !

Phải, nước Pháp có cái thiên chức bảo hộ xứ này, khai hóa dân này, bởi vậy bất cứ ai có tài nghệ học thuật gì hữu ích cho việc mở mang xứ sở, tất nhiên phải được che chở khuyến khích. Phải, nước Pháp đang sắp đặt công-nghệ-hóa Đông-dương, chúng có là bắt đầu từ nhà nước sẽ mở xưởng chế tạo máy bay ở đây. Máy lúc này những yếu-nhơn trong chánh-giới quân-giới đều cho công-nghệ-hóa Đông-dương là việc cần kíp quan hệ cho cuộc phòng thủ lãnh thổ Pháp.

Phải, cuộc phòng thủ ấy Thượng quốc tất phải cần dùng và kêu gọi chung cả hơi sức của người bôn xứ mới được.

Kể nguyên lý thì như vậy đó, nhưng đến sự thực ?

Sự thực, là các nhà tư bản và chế tạo bên tây không muốn cho thuộc - địa công-nghệ-hóa, sợ đồ chế tạo của họ sẽ bị ế ẩm. Nhiều khi họ dùng thế lực họ mà cản trở hay ếm nhem cả những cái chánh lệnh gì Thượng-quốc muốn thi hành có lợi cho dân thuộc - địa mà có hại cho quyền lợi họ.

Đến đời do sự bất ý hay thừa thời, mà người ở thuộc-địa có mở mang ra được một kỹ nghệ gì thì hãy coi chừng. ☹

Vì bọn kia có vây cánh, có tai mắt khắp nơi, ngay trong quan trường thuộc địa mà đi. Họ tìm cách giết chết.

Cái kỹ nghệ « *gazogène* » của Trinh-hưng-Ngầu đang ở trong nguy-cảnh đó.

N GÀY nay Đông-dương cần phải phòng thủ. Dầu sáng là một tài-liệu cần nhứt trong cuộc phòng-thủ, mà Đông-dương mình lại không có dầu sáng.

Sự khiếm khuyết đó buộc chánh-phủ phải khuyến-kích sự dùng « *gazogène* » chạy máy xe hơi, thế cho dầu sáng. Nghĩa là dùng hơi than củi. Trừ ra Mỹ-châu có mỏ dầu sáng chảy như nước thì không nói, các cường-quốc trong thiên hạ như Pháp, Y, Đức, Nhật v. v... cũng đều phải khuyến khích « *gazogène* » hưởng gì xứ mình, dầu sáng không có một nhều nào sản xuất.

Nhưng ta sản-xuất than củi chứa chan, vậy thì sự dùng « *gazogène* » vừa lợi tiện cho mặt kinh tế, vừa hữu ích cho việc quốc-phòng. Nhà nước cần khuyến khích đến đời bày ra phần thưởng 25% và buộc những người nào có 3 chiếc xe hơi, thì phải có một chiếc dùng than củi.

Ứng theo thời thế và sự cần dùng ấy, Trinh-hưng-Ngầu mở ra công xưởng chế tạo « *gazogène* » theo cái phương pháp riêng của mình có hiệu-lực hơn và có trình tóa tử tế.

Ái này xem báo trong mấy tháng nay chắc đã biết sự thanh công của Ngầu ra thế nào ?

Với phương pháp « *gazogène* » của Ngầu, xe hơi không mất bớt sức mau hay sức chở nặng, lại đỡ tốn tiền : xài dầu sáng phải tốn mười, bây giờ dùng than củi chỉ có một, Nhiều nhà công thương lớn, chủ xe đồ, chủ vườn cao su, muốn công xưởng Ngầu gán « *gazogène* » vô xe mình, rồi trước sự kết quả hiển nhiên, đều phải khen ngợi.

Các quau đại - diện nhà nước, như quý ông *Nicolau*, chánh kỹ sư Namky, *Lachant*, chánh kỹ-sư Địa-phương Saigon Cholon, *Frais-sard* chánh sở kiểm xét xe hơi, *Brasey* thanh-t-a chánh trị, *Berland* chủ tỉnh Giadinh v. v. thấy sự thực nghiệm có kết quả đành rằng đều phải nhìn nhận phương-pháp « *gazogène* » của Ngầu, về mặt kỹ - thuật rất đúng và rất tốt. Có mấy cái xe Ngầu làm đã được Ủy-ban kiểm soát chịu cho tiền thưởng 25 %.

Chúng tôi xin hỏi : một người bôn xứ đã thế theo ý muốn của nhà nước mà mở mang ra được một công cuộc kỹ nghệ như thế, nhứt là thứ kỹ nghệ có quan hệ tới quốc phòng, nhà nước có nên khuyến khích hay không ?

S ONG, nếu sự biết của chúng tôi không lầm, thì những kẻ ganh ghét đang âm thầm ám-sát cái kỹ nghệ thành công của Ngầu.

Hồi nào không sao, bây giờ người ta phao đồn ngờ vực rằng vật liệu Ngầu dùng chế tạo « *gazogène* » là của ngoại bang đem vào. Mặc dầu sự thật mấy tháng nay. Ngầu tiêu thụ 60 tấn sắt ở thị-trường trong xứ, chứ không nhập cảng bao giờ.

Có hai ba công sở đã gởi thơ chịu đặt Ngầu làm « *gazogène* » rồi bây giờ từ chối, nói rằng : « Tôi không muốn xe của công sở tôi làm « *gazogène* » ở xưởng chủ chế tạo ra ».

Mấy ông Âu-tây cũng làm máy than củi thì được mời vô Ủy-ban Quốc-gia Nhiên-liệu (*Commission du Carburant National*), duy có Ngầu thì không được. Sao vậy ?

Có phải tại Ngầu là người An-nam chăng ?

Có phải tại mấy nhà cạnh-tranh với Ngầu, làm ba bốn tháng chưa rồi một bộ máy than củi cho một chiếc xe, còn Ngầu mới ra có 5 tháng đã làm xong 18 chiếc, mà những ai kia có mỗi loại bán sáng phải lo ngại « *gazogène* » phổ-thông bành trướng chăng ?

Có phải một viên-quan nào đó có dính líu quyền lợi với mấy hàng sàng, đã tìm cách chôn sống kỹ-thuật « *gazogène* » của người bôn xứ đi chăng ?

Tóm lại, chúng tôi có cái cảm-giác như là công nghệ « *gazogène* » của một người Việt-nam đang bị ám-sát. Nếu thứ công-nghệ ấy, về phương diện kỹ-thuật (*point de vue technique*) đỡ tệ mà người ta ám-sát nó thì chẳng cần nói gì, dầu này kỹ-thuật đã được những đại-hiến và kỹ-sư nhà nước nhìn nhận khen ngợi, mà mấy công-sở kia đã ký giấy đặt làm rồi lại từ chối là nghĩa làm sao ? Nhà nước có nghĩa vụ khuyến - khích công-nghệ bôn-xứ, mà còn có chỗ thiên-vị màu da ở bên trong, chúng tôi tưởng chắc đó không phải là chủ ý của nhà cầm quyền trên cao, mà chỉ là âm-mưu tư-lợi gì của một vài kẻ thừa hành ở dưới đó thôi. Có phải vậy chăng ?

Chúng tôi đánh mấy cái dấu hỏi ấy không phải vì binh vực riêng Ngầu, mà chính là vì chung cả kỹ - nghệ Việt - nam, trong lúc công-nghệ-hóa mới nhen nhúm lên. Nếu kỹ-nghệ gì của người Việt-nam làm cũng bị chia rẽ, bị nhận chìm bởi một bọn tư tâm tư lợi như thế kia thì đời nào xây dựng công nghệ to lớn ở xứ này cho được.

— M —

Q UA tháng Mai, bôn-báo ra thêm 2 trương nữa, nghĩa là 24 trương. Xin chư vị độc-giã làm ơn trả tiền báo đều đủ, để nhà báo cung cấp vào khoản phí tồn sắp thêm ra đó.

« MAI » N° 82—21 AVRIL 1939—TRANG 3

Câu chuyện hằng tuần

Nều dít-cua có thể giết người

M ẤY cậu du-côn vô - lại, sự hành động ngang tàng của họ quen tánh hung hăng lâu nay, có khác gì mấy cậu du-táo lợn, hay lần hiệp côn vô lại, ý mạnh hiếp người. những người hiền lành, cò thế, là Họ cướp đất, đốt nhà, phá nước sự ai nấy thường thấy.

Nhứt là chúng ý mạnh và dám liều. Nhớ vậy mà chúng làm được lắm chuyện ngang tàng, hống hách. Bao nhiêu hiệp ước bị xé tan. Bao Một lần hiệp đáp được một kẻ yếu nào mà không nghe ai nói gì, chúng tưởng chắc thiên hạ sợ mình, càng được trốn làm tới, cứ nhè kẻ yếu mà ăn tươi nuốt sống mãi.

Thử hỏi gặp những nhơn-vật và trường-hợp như thế, người ta tính đối phó thế nào để binh vực kẻ yếu và lẽ phải ?

Lấy văn-chương đạo lý chẳng ? Trời ơi ! nếu có cái cười giết chết được người ta thì chính là cái cười này đó.

Thật vậy. Với bọn chỉ biết ý sức bạo hành, nếu bây giờ các ngài muốn đến can ngăn cấm-hóa chúng, mà dùng những lời lẽ văn hoa, nghĩa lý thánh - hiền, tôi đồ các ngài khỏi bị chúng ngó xéo và phì cười, cho các ngài là phường điên.

Trái lại, một người cũng có miếng võ, có bắp thịt như nó, chỉ có việc cỡi áo xăn tay, nhẩy đại vào mà đánh, tất nó phải kiêng nể. Nếu một người không đủ sức thì hai người, ba người, bốn người thối. Chắc hẳn ông Roosevelt tin nơi mãnh lực của lời nói hơn hết, hèn nào mấy lần ông diễn-thuyết dài thồn. Đến hôm rồi lại gởi thơ cho hai nhà độc-tài Đức-Y, làm như năn nỉ :

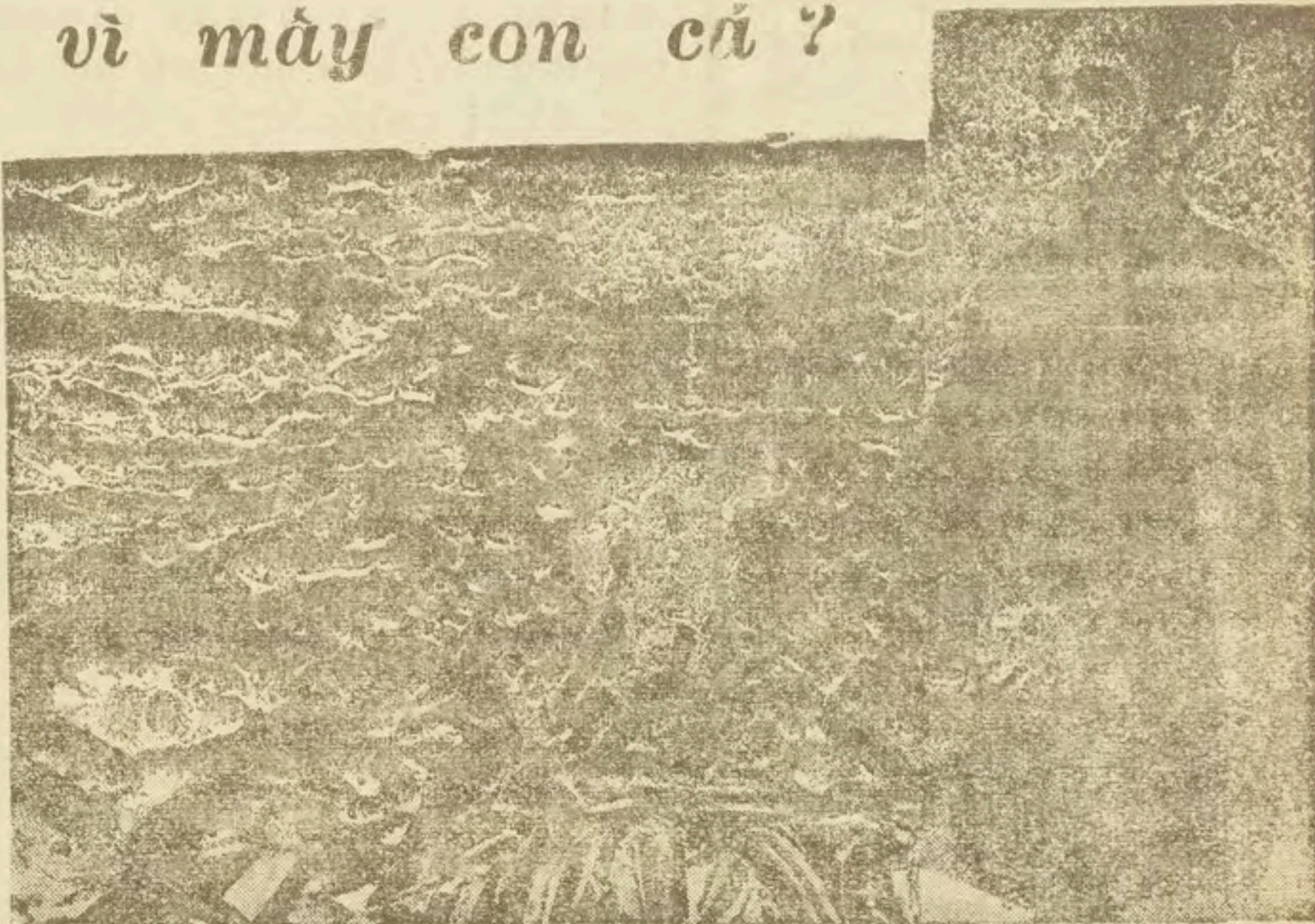
Nó dữ, mình làm như dữ hơn, chắc nó phải chịu chế phục ngay.

Lời nói có bao giờ đánh chết được ai, cũng không phải làm ai cũng kiêng sợ. Cho nên việc đời, có nhiều lúc người ta phải giải quyết bằng củi chõ cho được mau lẹ và có hiệu lực hơn là lời nói.

ÁC ngài thử suy rộng ra, sẽ thấy thời cuộc thế-giới cũng có cái tình trạng đại khái như vậy đó. Bộ ba Đức Y Nhứt, với những

hay Berlin mà hỏi : nếu bữa tiếp được diễn - văn của ông Roosevelt mà Hitler và Mussolini không phì cười, thì các ngài cứ chặt cổ tôi đi. S. T.

NGA-NHẬT CHIẾN-TRANH vì mấy con cá ?

C U cách ít tháng, Nga với Nhứt lại có chuyện xung đột nhau một chuyện. Mới hồi nào vì hòn đất ở Trương-cao-phong, bây giờ tới mấy con cá ở Khố-biệt-đảo. Mỗi lần Nhứt Nga xung đột, e đến đụng vô, Tàu mừng thầm, vì nếu Nhứt-bôn đánh nhau với Nga, tự nhiên phải chia sót binh - lực và đỡ đòn cho Tàu. Song mỗi lần hai bên đều tính êm ; nói rõ là Nga chịu nhượng bộ. Hình trên đây chỉ tỏ ra cá ở Bắc-dương dồi dào đầy dẫy, hàng năm thu lợi cho bên Nhứt chừng 6000 muôn, bên Nga cũng chừng đó. Người đứng một bên là Phó-ủy-viên bộ Nhơn-dân Thực-phẩm Nga, coi riêng về mối lợi cá ở Viễn-dông. (Xin coi trong mục Hoa Nhứt chiến-ranh).

Kính cáo

CHƯ-VI ĐỘC-GIẢ MYTHO

TUẦN tới, bốn-báo đặc-phái M. Nguyễn-văn-Nguyễn, quản-lý-ty thơ-ký của bốn báo đi Mỹ-tho viếng chư-vi để thăm tiền báo, xin chư-vi vui lòng giúp cho đặc-phái-viên của bốn-báo được kết quả mỹ mãn.

Bốn báo đa-lạ.

Luôn dịp xin quý đại-lý Nam-cường thơ-xã tính toán tiền báo trước với M. Nguyễn cũng thuận tiện vậy.

== M ==

M. Phan-văn-Di hiện đang ở miền nam Trung-kỳ để thăm tiền và cô-động cho bốn-báo.

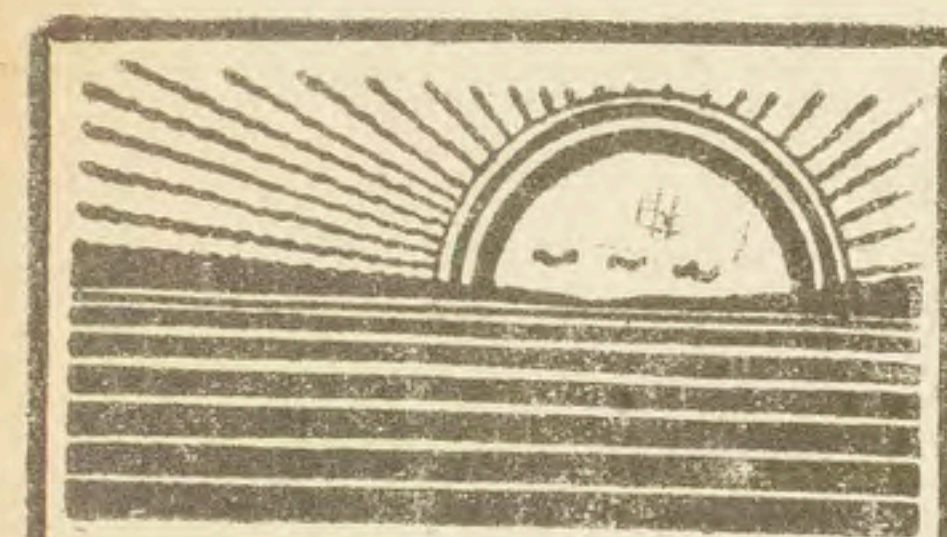
Xin chư-vi độc-giả ở Phan-thiết, Phan-ri, Nha-trang giúp cho công việc của M. Di được kết quả. Đa tạ.

PHAP mới qua nhiều thứ vải may áo mưa thiết đẹp để tặng không cho ngài nào đã may một bộ nữ tím hoặc flanelle chỉ có 22p.

HANOI mới gửi vô các thứ tussor shantung, và tussor Tonkin, sẽ may giá chiều hàng chỉ có 12p. 1 bộ tussor Tonkin.

SAIGON chỉ có tiệm Phước ngọc Lợi là làm được vừa lòng quý ngài về những bộ Âu-phục.

PHƯỚC-NGỌC-LỢI
26, Sabourain-Saigon
Téléphone : 21.559

Đời này ai mà không biết sự công dụng của gió biển? Gió biển trị được những bệnh lật vật, đem lại sức khỏe cho người bệnh trầm trệ, nhất là bệnh thuộc về bộ hô-hấp.

Bệnh ho mới phát hay lâu năm đều cần đến gió biển. Nhưng có ai ngờ đâu trừ gió biển ra, lại còn có thuốc Báo-Phế Linh-Dược mà sự công hiệu cũng tương đương, không kém gì gió biển?

Nhờ bào chế, toàn bằng cây cỏ chọn lựa rất kỹ, thuốc Báo-Phế Linh-Dược có tánh chất sát trùng, sanh nhiều nước miếng, làm mát hai buồng phổi, nhờ thế nên nó trị các bệnh ho 1.ới phát rất mau lẹ. Còn những bệnh ho lâu năm nếu được trường phục bằng thuốc Báo-Phế thì không bao lâu thể nào cũng mạnh.

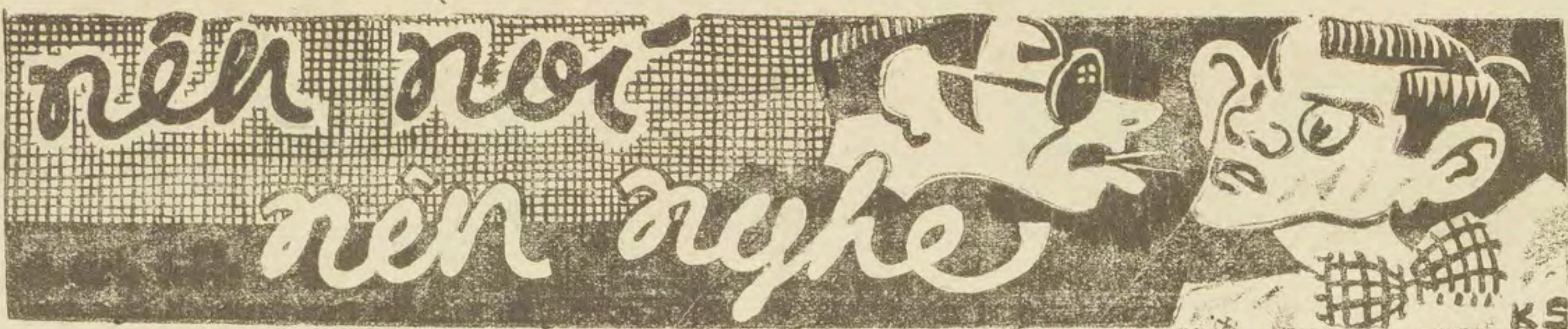
Thuốc thật hay, hiệu nghiệm trong 24 giờ. Giá mỗi hộp 1p.00.

Bào chế tại:

PHUC-HUNG Y-QUAN
Cholon

Trữ bán tại nhà thuốc Vô-dinh-Dân, 323, rue des Marins, Cholon, 118, rue d'Espagne Saigon, 4, Ohier Pnompenh.

(Gửi C. Rembt. từ 2 hộp)

QUẦN vất tòn-ten trên vai, một chàng thanh-niên nét mặt gân guốc, hớn hờ chạy tông-ngông ngoài đường giữa ban ngày, miêng là tay múa:

— Khỏi! Khỏi rồi!

Ái cũng tưởng là người đào thoát một đám bắt dâm - bôn, có lẽ đầu chàng vừa thoát khỏi điên điên. Quan lương-y nhà binh vừa mới nói mấy tiếng « không đủ sức khỏe », thế là chàng vụt chạy ra ngoài, mừng quá, quên cả mặc quần vô.

Ấy là một tấn hoạt - kịch ngộ nghĩnh trong kỳ bắt thăm lính diễn ra ở Cholon cách nay vài năm, có lẽ cũng tái diễn ngày hôm kia ở quanh mấy nơi tuyển lính.

Năm nào đến kỳ này, người ta trốn tránh than khóc thiếu gì.

Nó là cái trạng thái chỉ tỏ ra phần đông tráng - đinh xứ ta sơ việc đi lính ra thế nào?

NGƯỜI Pháp thấy vậy, không khỏi tức cười và mai mỉa:

— Vậy mà chúng nó đang đòi có quân-đội Việt-nam.

Họ cười cũng phải. Song họ quên xét rằng: cái phần tử sơ đi lính mà trốn đó, vì thấy đi lính cực khổ. Nếu nhà nước sửa lại chế-độ binh lính bôn xứ và nhất là đãi-ngộ cho tử-tế, chắc có nhiều hạng thanh-niên khác, vạm vỡ, khỏe mạnh, lại có ít nhiều học thức nữa, cần được đăng lính, chứ không trốn tránh gì đâu.

KỶ bô thăm 16 Avril rồi, thấy có hai đầu tổ dăng đề ý: Một là phần đông cử tri muốn thay đổi bọn già cũ mà dùng bọn mới, mặc dầu chưa biết con ma mới sẽ hơn gì con ma cũ không. Hai là dân tâm không thể khinh lớn được.

Cứ xem quan lớn Đốc-phủ Bấy thì biết.

Bao nhiêu năm, ngài như ông thần thờ sống ở miệt Long-xuyên Rach-giá, mỗi kỳ tuyển-cử Quân hạt, luôn luôn người ta đưa ngài về hiệp đầu, với một số thăm rất cao. Nhưng mà kỳ này...

Buồn quá! ngài chỉ được có 600 lá thăm và tuột xuống tới hàng thứ sáu thứ bảy, như một cậu học trò học dở bị xuống lớp vậy.

Chắc là dân tâm bất bình về vụ Thanh-quới chớ gì!

Dân-tâm đã thế, nên kỳ nhì này ngài không ra nữa là phải.

XƯ mình đến nay mà cũng còn có lắm bà mẹ ép ồng duyên con như đời phong-kiến thuở xưa, thật là đáng phiến.

Tỉnh Hà-đông ngoài Bắc hiện nay có chuyện một bà mẹ xiềng căng con gái vô cớ mình, kéo sớ con gái tránh mặt ngày nhà trai đến rước dâu. Một cậu học-sanh ở Hanói là ý-trung-nhân của cô, phải cậy nhà chuyên-trách can thiệp và gỡ ra.

Chúng tôi cho cô này không thông-minh bằng cô H. ở tỉnh Biên-hòa.

Cô H bị cha mẹ ép gả cho một cậu trai quê, mặc dầu cô đã gởi trái tim cho một người khác. Nhưng cô làm bộ vâng lời và hôm 25 Mars nhà trai tới rước dâu bằng mấy chiếc xe thổ-nô. Nửa đường, cô kiểm có muốn tiêu tiện, bảo xe thổ

mộ ngừng lại, cô bước xuống liền leo qua một chiếc xe hơi vừa đi tới đó, nó chở cô đi tuốt, mặc kệ cả chồng, cả đám cưới.

Té ra cô đã sắp đặt cùng người thương đem xe hơi rước cô giữa đường hôn đám cưới.

Con gái Huê-ký chắc cũng thông minh đến thế thôi.

HÈN gi Âu-Mỹ không muốn cho Hoa - Nhứt đánh nhau hoài, nhất là họ xúi ngầm Tàu có việc kháng-chiến, chỉ vì họ có tự-lợi.

Lợi trước mắt là họ bán được những khí-giới cũ kỹ và cho vay tiền lấy lời hay cầm thế mỗ nọ mỗ kia.

Lợi về sau là hai câu đa vàng đánh nhau mãi, tới khi cậu nào cũng đuối sức thì Âu Mỹ « nhò lông làm thịt » cả hai.

NHIỀU nhà buôn tây ở Hanói Haiphong đã vớ được của Tàu hàng triệu.

Súng Browning của Bỉ hay Mauser của Đức, họ mua mỗi khẩu súng mười đồng, bán lại cho chánh-phủ Tàu hai ba chục.

Ái cũng biết thứ mền ni xám, mấy quán khách trú ở Chợ-cũ bán đồng mền một cái. Một nhà buôn tây ở Hanói bán thứ mền đó cho quân lính Tàu được lời tới 7 triệu đồng. Họ mua bên tây mỗi cái có 7 quan, nghĩa là 0p.70, bán lại cho chánh-phủ Tàu đặt mua một lúc 7 triệu cái. Đó, các ngài thử tính dùm coi họ lời bao nhiêu cho biết.

Thật là dân Tàu đồ máu, người tây hốt vàng!

MỘT bạn đồng-nghiệp Bắc cho con số như sau đây là con số khó tin: Theo thông-cáo của Quân-bộ Nhứt, thì ở miền Hoa-bắc, binh Nhứt đã giao chiến với quân đội du - kích, 260 trận và quân du-kích Tàu bị chết hết 9 700 người.

Trái lại con số này mới là con số nên tin: Quân-bộ Tàu làm số thống-kê từ ngày 1er đến 15 Avril, ở các mặt trận, Nhứt-binh đã tử-trấn hết 39.670 người!

KHÔNG cần gì phải có nhà đương - cuộc Tàu ở Trùng-khánh mánh bả thì chắc hẳn nhà đương-cuộc Pháp cũng dự biết không quân Nhứt mấy lúc gần đây đã bay phớt qua địa-giới Bắc-kỳ mà lên Vân-nam.

Là vì họ lập không-quân căn-cứ ở đảo Vi - châu gần Bắc - hải, tuần trước và tuần này máy bay họ bay lên Mông-tự và Vân-nam thả bom mặc dầu bay vòng biên - giới cũng không sao khỏi phớt qua địa-phận Thượng-du xứ Bắc.

Tất nhiên chánh-phủ Pháp đã Nhứt đi?

gởi tờ kháng nghị hẳn hoi bèn Đông-kinh rồi.

TÌNH-hình Âu - châu mấy bữa nay càng thêm nguy ngập.

Nhứt là Địa-trung hải.

Sau khi Ý đã chiếm lãnh Albania để giữ lấy những then khóa ở biển Adriatique (vì họ sợ Albanie cho Anh mượn mấy hải - cang mình ở Adriatique làm hải-quân căn cứ để chế-ngự Ý, cho nên Ý phải ra tay trước), giờ Ý muốn quay ra hoạt-động gì ở Địa-trung hải nay mai đây.

Bởi vậy mấy hôm nay hải-quân Anh Pháp đã tập-trung ở eo biển Gibraltar phòng bị bất trắc.

Còn ở trên đại-tục phía Đông-Âu, lúc này Hitler vẫn oai hiếp Ru-ma-ni dữ lắm.

Chiến-sự có thể phát ra nhấp nháy. Ai nấy đều chính - bị cả rồi chỉ đợi cơ-hội giao chiến thôi.

Cơ hội ấy có thiếu gì đâu.

LÚC nguy-cấp, Âu-châu day mặt qua Mỹ, có ý trông mong cứu viện và hiệp lực.

Tướng là ông Roosevelt làm hùng làm hồ cách nào trợ oai cho Anh Pháp để làm cho cặp Hitler Mussolini phải hạ bớt cái kiêu-khi và dã-tâm của họ xuống. Ngờ đâu hôm thứ hai rồi cụ viết thư cho Hitler và Mussolini có dụng xuôi xì và năn nỉ.

Cụ đem nghĩa lý khuyên can đôi cộp này nên thương xót nhơn-loại mà răn giữ hòa - bình. Cụ lại ăn cần nài nỉ họ phải cam-đoan rằng từ nay tới 25 năm, hay ít cũng 10 năm, họ không xâm phạm tới một đất nước nào ở Âu-châu. Rồi nay mai thế-giới sẽ nhóm hội-nghị, tính bề chia sớt nguyên-liệu cho họ v. v. .

Tuy báo-giới Âu-châu bề ngoài khen ngợi bức thư của cụ Tổng-thống Huê-ký, nhưng chắc bề trong họ buồn lắm. Vì người ta trông mong cụ có cái cử chỉ thế nào cho Hitler-Mussolini phải kiêng nể e sợ mà tránh việc chiến-tranh đi kia, chớ bức thư cụ sao khỏi bị Hitler-Mussolini cười cho.

Chưa chi báo Đức đã ó ré lên, nói nhảm với ông Roosevelt:

— Ông có quyền gì mà xen vào việc nhà của Âu-châu chúng tôi đâu!

GẦN Hanói, hôm thứ sáu tuần trước, lại có một cuộc hỗn chiến giữa người Nam và người Tàu, nguyên do vì 2 cậu chệt ghẹo gái rồi ý thế mạnh đánh người Nam trước.

Rồi hai bên đánh nhau như đám giặc nhò tới khi có lính tới giải tán mới thôi.

Viết Hoa « thân thiện » vạn tuế! Mấy ông Huê-kiên giỏi đánh lộn kia sao không về Tàu ra lính đánh Nhứt đi?

SỬA ĐỔI CHỦ IN LÀM TRONG BÀI

Không-giáo

TRONG bài « Biện minh một vài điểm về Không-giáo » của ông Đào-Duy-Anh đã đăng trong « MAI » số 81 tuần rồi.

♦ Cột 1, hàng 65 câu « mà là người tồn tại trong xã-hội mà có phẩm cách làm người », xin sửa là « mà là người phải tồn tại trong xã-hội mới có phẩm cách tương đương ».

♦ Cột 2, hàng 8, câu « rồi cứ cho luận lý » xin sửa là « rồi cứ theo luận lý ».

♦ Cột 3, hàng 9 câu « Có thể tư tưởng mâu thuẫn xin sửa lại là « Có thể tư tưởng mâu thuẫn »

♦ Cột 5, hàng 4 câu « thời đại phân tôn giáo » xin sửa « thời đại phân tôn giáo (Anti-Réforme) ».

♦ Cột 5, hàng 31, « đương thờ tôn giáo » sửa là « đương thờ tôn giáo ».

♦ Còn những dấu hỏi và dấu ngã lộn nhau thì nhiều lắm, sửa không hết.

ĐÀO-DUY-ANH

Giúp người làm phước

Thuốc gia - truyền của danh-y, chuyên-môn đã cứu được cả muôn người, bệnh ho lao, ho khạc ra đàm trắng, xanh, vàng, ho khức khặc, ra máu, đã dùng đủ thuốc Tây Nam không hết, mau viết thư kèm mandat cho M. TRINH-VĂN-TU, Ancien Instituteur à Hiệp-đức Mytho sẽ có thuốc uống lành bệnh.

ó Cthuốc 5 đồng và thứ 3p.80

Cô gái như một cánh hoa. Mới buổi sáng vừa khoe khoáng hương nhụy, mà đến chiều đã tàn tạ một đời.

Làm thân cô gái nên lo nghĩ đến lúc tàn hoa, mà lo sợ những ngày đa nhân má cốp, bao nhiêu cái xinh tươi rục rỏ không thể trở về.

Đành rằng có son có phấn, làm cho cô trở lại với thời xuân, nhưng chỉ trong chốc lát bề ngoài.

Còn muốn cầm giữ mãi cái sắc đẹp thiên nhiên, muốn kéo lại những ngày trẻ trung quang đãng, muốn giữ mãi hạnh phúc bên mình, các bạn gái còn phải nhớ đến Bạch-vễn-Hoàn của Phức-Hưng Y-Quán.

Chẳng những Bạch-vễn-Roàn sẽ giúp các bạn gái được hồng hào, trẻ mãi, đẹp từ cái thơ thớt mà nó còn giữ kinh-nguyệt luôn luôn đứng ngày, mạnh khỏe, không đau vặt. Thuốc rất dễ uống giá mỗi hộp 1p.00.

Bào chế tại:

PHUC-HUNG Y-QUAN
Cholon

Trữ bán tại nhà thuốc Vô-dinh-Dân, 323, rue des Marins Cholon, 118, rue d'Espagne Saigon, 4, rue Ohier Pnompenh.

(Gửi C. Rembt. từ 2 hộp)

TRƯỜNG

ĐÀO THAO VY ở đường ROLAND GARROS

là một trường tiên-học tổ-chức
hoàn toàn và dạy mau tiến tới

Phù-dung và nhan-sắc

những - sự

của LANG-TU

Một cuộc điều-tra của «Mai» trong làng «choi»

CÔ ALICE TH...

Khách tình con nhớ cổ-nhơn chẳng?

THÙC-TÊ

Nhìn những sợi mưa thưa thớt buông theo tờ nắng buồn hiu, bạn tôi có lẽ nặng mối u hoài, nên cất giọng khàn khàn, rầu ngâm một điệu ca tình theo lối Huế:

«Ai đem con sao sang sông,

«Để cho con sáo sồ lông bay đi.

Tôi cảm xúc tất cả cái buồn của truy lạc giang hồ và thấy như n lần lần muốn thẳm vào xương tủy.

«Tôi bèn tưởng ra một buổi chiều vàng, mà trên con đường làng đắp bằng đất thịt, đưa từ chợ ra đường cái quan, có một đôi ngọn lá bàng rụng. Cho đi «văn từ một đời kiếp nào rồi, đến «một vắng tanh mênh mông để «nặng nề lên cảnh sắc. Một niềm «cổ tịch như xa rộng đến vô biên.

«Giữa thế lương, hai bóng «người về «cái bước đi, im lặng «nhịp nhàng, hai kẻ bộ hành một «mối. Áo quần họ lấm đầy cả cát «bụi và họ như đã đi «từ cửa «một cuộc đời nào lại, và rồi sẽ đi «mãi đến một nơi vô định, tưởng «không có ghi trên mặt đất chơn «trời.

«Người đi trước là một đàn ông «chống chiếc gậy giang hồ. Còn «người lẻo đẻo theo sau là một «đàn bà, vai mang túi đàn và đôi «phách.

HIỂU «Chiều hôm ấy, họ bỗng thấy hôm nay, «mình tro vơ giữa đường đời hiu t r o n g «quanh. Một giòng chán ngán vắng n ấ n g «xa thera dịp bỗng lảng lơi chảy áp v à n g «vào tâm hồn hai kẻ bộ hành yếu đuối, «Chậm bước lại, người đàn ông để b ể n g «cho người đàn bà đi lướt lên rồi n h à i n «yên lặng theo sau. Nhìn cái bóng lấm tấm «hình tha thướt của giai nhon, m ấ y h ấ t «người đàn ông ngùi ngùi, đôi m ư a «mắt buồn róm lệ. Vì anh ta v ớ x a a n «tình đã nhìn thấy đôi bàn chon «đi không của người yêu mỗi lần «dậm lên trên đất cứng thì gót sen «lại như thẹn thứa mà ửng đỏ...»

Người đàn ông ấy mang máng như là hình ảnh của tôi và người đàn bà kia lại có những nét «hoa vẽ ngọc của Alice Th... và cảnh tương mà tôi vừa tưởng ra là hồi thứ hai của vở kịch do đăng giữa gái tứ chiếng và trai giang hồ. Nhưng tôi thì tôi chỉ là một kẻ văn sĩ nghèo nàn mà nàng thì nàng lại là một đoá hoa chỉ chực có ngàn vàng để tiêu trong một lúc. Bao nhiêu nước đã chảy qua dưới cầu (dịp cầu mà trăng thư hằng đã rụng). Tuy nhiên tôi vẫn hằng thương hằng tưởng đến nàng. Thiên hạ ngày nay dần có vọng đến tên nàng thì cũng chỉ như để tìm một ảo ảnh trong mảnh gương mờ chớ riêng đối với tôi thì nàng luôn luôn vẫn như vầng hào quang chói rạng.

Từ buổi gần đó, nàng đã cảm thuyên vào vũng hồn tôi một cách chắc chắn. Cho nên từ ấy những nay tôi chỉ là một anh thợ viết, mà nàng là người cảm hứng tuyệt vời. Vậy thì ngày nay có dịp để nhắc nhở tới nàng, tôi cũng chẳng biết nên nói với ai một lời cảm ơn. Nhưng để sao tôi

cũng muốn tỏ cho nàng hay rằng dải như người ta tưởng. Giữa lúc trong đời nàng có một khách giang cậu Tâm đương dâng cả tình yêu, hồ văn-sĩ đã lướt qua và do thế hăng hái lên tận song mắt của nàng sẽ không chỉ sống một trăm năm như thường tình nhi nữ.

QUẢ thiệt, người ta sẽ quên luôn cô Hai Th..., như đã quên bao nhiêu sắc đẹp khác nữa hôm nay tôi không có «đặc có viết

ra thiên điều tra Phù - Dung và Nhan Sắc. Vì những lẽ là nàng đã có chồng và đoạn trường nàng đã tự rút tên ra, tuy nàng không giàu có gì hơn ai mà đã toàn giải nghệ.

Còn nhớ cách đây non mười năm, Alice, ngay vào lúc xuất đầu lộ diện trong làng Yên-hoa, nàng đã gặp phải thời kỳ mà các Nhan Sắc đương găng nhau đừ đội. Khách vương tôn công tử một khi đã muốn ném tiền qua cửa sổ để cho tuổi trẻ chóng qua, cũng đã phải phân vân lưỡng lự chưa biết phải đến vui thú nơi nào. Một Ba Tr., một Tư Nh., một Hai Th., cả ba đều riêng có một vẻ đẹp say sích nhau và do đó sự hơn kém khó bề so sánh nổi.

Nếu không muốn lắm — vì có muốn bao giờ — thì tôi xin khuyên với những ai đừng nên so sánh mà hãy nên chọn cá.

«Tư gặp bà nàng là gái đẹp «Vườn trần thiên hạ hết hoa xinh

Kể viết những hàng này sẽ không bao chịu nói rõ ràng trong hàng người ai hơn ai kém hơn ai. Vì tôi gì vì bạn đọc mà tôi phải bị một khách hồng nhan hờn ghét, tuy tôi có thể quả quyết rằng... đẹp hơn cả. Theo tôi, thì trước những Vệ-nữ-thần ấy, tôi đều ngạc nhiên không ngớt. Người ta nói rằng đàn ông (như là khi đàn ông ấy lại muốn làm chi-sĩ) tham lam, quả thiệt không ngoa. Nhưng tham lam cái đẹp vì đẹp thì tưởng cũng đáng được tha thứ dễ dàng...

XUẤT thân ở chốn hàn - vi, nàng rất may được thiên nhiên phú cho cái sắc hơn người. Nhưng «rằng hồng nhan tự thuở xưa, cái điều bạc mang có chứa ai đâu». nên cũng chính cái sắc ấy đã đưa đẩy nàng từ cuộc đời tình thường sang cuộc đời sóng gió, nhưng say đắm và mê tới: đời truy lạc.

Taoạt liền vào khoảng năm 1931, có một chàng công tử ở Pháp mới về liền bất tỉnh và dan diu với nàng trong lúc nàng chưa được nhiều người biết tới. Tâm S... — vì chính là chàng — muốn căn phố tây dương R... cho Alice ở và hai con chim bồ câu kia, êm đềm tâm sự với nhau bằng mắt ở tổ uyên ương. Có lẽ doan tình sử chứa đầy tương bằng phẳng của họ đã kể ở khúc giữa rằng chính lúc đó họ đã say sưa nằm tay nhau dung ruổi đến xứ Phiến để bắt đầu làm quen với á-phiện.

Sung sướng êm đềm mãi cũng thấy chán, cô hai bèn tìm cách tiêu khiển khác: chơi đờn ca theo điệu tài tử. Sản có tiền của «cậu», nàng liền muốn một căn phố ở đường Legr... để nuôi em út tập tuồng hát cho vui.

Ngày xưa vua U-Vương đem lựa kho ra xé cho vương Bao-Tư cười, đốt lửa to ở đài Phong - hoả để gạt chừ-hầu rằng có giặc. Nhưng, cho người yêu vui. Cậu Tâm S... buổi ấy tuy không dám sánh với chúa nhà Chu, chớ cũng theo đòi tăng cách đưa đôi cá gia tài sự nghiệp để đem lại bao nhiêu vui thích cho nàng mà chẳng chút ngại ngùng tiếc rẻ.

Nhưng đời không thể mãi để «Mai» N° 81 — 14 AVRIL 1939 — TRANG 5

BÌNH LẬU

Rất dễ chữa

Đỡ ngay khỏi hẳn

Kinh-niên cũng 3, 4 ngày hết mủ, 7 ngày sạch gùi gù, khỏi mãi mãi, ăn độc không phát lại. Ai cũng chỉ dùng có 7 phong uống 7 ngày bán 3p 80. Đàn bà 9 phong 5p. Bình nặng nhẹ chỉ khác «thang». Muốn đỡ tài cùng thuốc khác và có người r hân minh chứng thật để tỏ là thuốc gia-truyền AN-HOA hay nhưt, ai dùng cũng khỏi chắc chắn. Thuốc thơm, không nhọc, không hại sinh dục. Bị đại, đại giắt, uống thuốc cấp cứu «Cứu tiên hoàn» 0p.40 khỏi ngay, uống ngời chớ khỏi mới lấy tiền. Đại ra máu, hoặc loãng hay đặc dùng «Tiên huyết linh đơn» 0p.50 khỏi ngay. Thiên truy, hon ngọc hạnh sưng đau nhưt, đắp thuốc một đêm khỏi hẳn 0p.50.

GIANG MAI

Lở loét ngọc hành rất chóng khỏi, 4, 5 ngày đóng vảy thành sẹo 0p.35 một phong. Nếu có xoài ở háng dùng thuốc cấp cứu 0p.50 nhưt đnh 2 ngày tiêu hẳn. Kinh niên ăn lên mặt mủ, rộp, loét, chốc đầu, lở gáy, ngứa loét hậu môn, đại tiện ra máu, đau đớn khắp mình, lở ngứa, hạ nang và ngọc hành sưng đỏ, chỉ có một con gà thuốc là khỏi rồi, dùng gà chửa bệnh thật là một cái kỳ quan trong nghề thuốc, 1 li u 3p.50. Trẻ em bị đi-nọc giang-mai, dùng mình lý chốc, đầu đánh, mạch lương trên đầu, mẹ dùng thuốc này con bú sẽ khỏi hết. Cam đoan chắc như vậy.

HOA LIÊU TUYỆT TRÙNG

Bệnh hoa-liêu sau khi hết đau đớn ở chỗ kín dần sao vẫn còn noc bệnh lần trong các bộ thân thể thành nhưt đầu, chốc đầu, rụng tóc, mờ mắt, đau mắt, lở loét, hôi mồm, tở ngứa, đau bụng vật, ho khan, tiểu nóng đục, đại-tiên bốn uất, lẫn máu mủ, nổi tịt chỗ kín, đau mình mẩy, máy thịt nhưt xương, ngủ dặt mình, nổi mề mề cổ, gáy, nách v.v., nhiều khi thành chốc sống, dùng thuốc «Hoa liễu tuyệt trùng» luôn 2, 3 ngày đã dễ chịu. Thuốc dễ uống, không kiêng cử, sát trùng rất mạnh. 1 phong 0p.40 6 phong 2p.

THUỐC PHIỆN

Lại tặng giá — Làng bếp phải đòi cho được chai thuốc «Cai nha-phiện An-Hoa» 1p.50. Ngày hút một bữa thì 3 ngày, lâu năm nhưt định 5 ngày bỏ hẳn. Không vật, không hút lại, vì sau lễ người thấy mùi thuốc là buồn nôn mửa, ghê kinh. Có chữa khoán, khỏi mới lấy tiền. Cam đoan bảo đảm lâu ngày hút lại thì chử: đến. Ở xa cũng chữa khoán. Viết thư hỏi thì lễ, kèm có trả lời.

Thuốc PHÙ THẬP

Ái mắc chứng thấp sinh phù bấp chơn, đầu gối, mắt cá, sưng sần chơn, nặng mặt, gân cốt nhưt nhỏi, thớ thịt buồn mồm, mới mắc chỉ 3, 4 phong thuốc phù thập AN-HOA 0p 30 là khỏi rồi. Nếu chơn tay không sưng nặng, mà chỉ tê buốt, buồn mồm, cắt nhấc không thuận, liệt bại, thì dùng thuốc Tê thấp vừa uống vừa bóp luôn tuần lễ khỏi hẳn. Mỗi phong 1p.

Nhà thuốc AN HOA

53, Nam-Ngư - HANOI

Ở xa gửi lãnh hóa giao ngân, Cần nhiều đại-lý khắp lục-tiêu.

Trời trong mây lạnh gió hiu hiu Em lắng tai nghe khảy khúc đờn
Đàn tiếng thái hoàn em mê mải Ô kìa chỉ thấy... không thấy anh

LANG-TU

Quan bé...

Mỗi khi có việc vào Tòa Bô,
Ta thấy một nhóm người sùng
sộ,
Đường như họ muốn ăn thịt ta
Mà họ là gì? mấy quan nhỏ.

Lần ấy, tôi đi hầu khai sanh,
Họ liếc thấy tôi liền lam lam,
Tôi hỏi thăm đường họ giành
đất,
Tôi hỏi cách thức họ chỉ rành.

Nhưng mà sau tôi, một bà già,
Cũng hầu khai sanh cho cháu bà
Bà mới hỏi thăm, liền bị mắng,
Và bị các ông lính đuổi ra.

Kể theo bà lão, một ông Bưng,
Ngang nhiên đi vào nói oang-
oang,
Nhưng chẳng thấy ai mắng hay
đuổi.
Lại còn được cho đứng gần bàn.

Rồi thì tới phiên một người tôi,
Ngược đãi đã dành, không phải
nói,
Nhưng lại biểu: đang xa, kéo hỏi,
Và mới chười thề theo câu hỏi.

Tôi lại thấy vô một chú chà,
Chẳng biết nói gì, nẹ với nà,
Mà thấy các quan gặt lia-lịa,

Đường như được ăn ca-ri gà.

Bây giờ tới phiên một ông tây,
Ông ấy xi-xô nói thật dài,
Khi dứt chuyện ra xô mạnh cửa
Biện xã bước vào liền bị nhai.

Về nhà mấy hôm nằm suy nghĩ
Tôi cũng có anh làm thầy ký,
Nhưng mà không thể thương
hạng này.

Ai giận hãy chười :
D. LONG MỸ

Quan Huyện Tòa bô

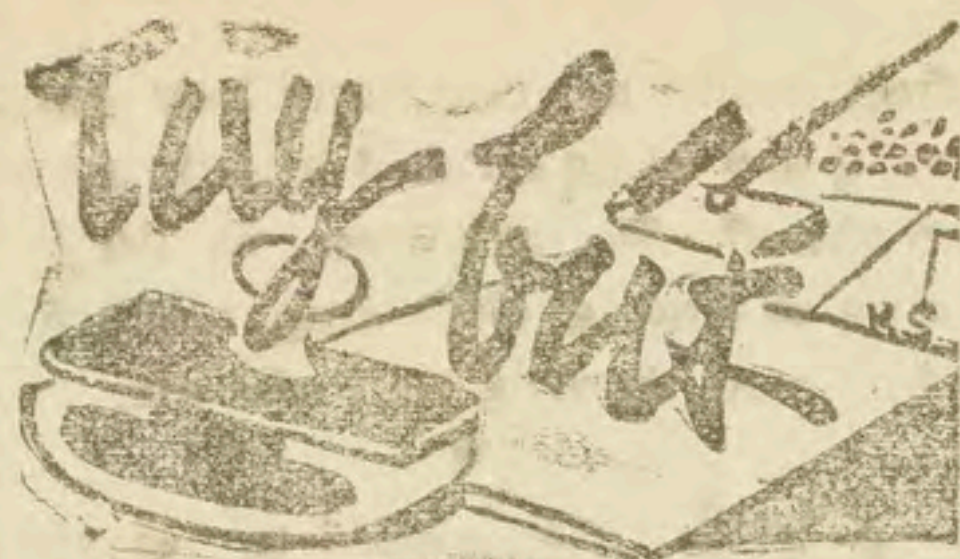
Quan Huyện Trương-quang-Thị
ở Tòa-bô Rạch-giá chứng rằng thấy
tướng PHAN-KHÁ nói trúng cả
đức tính của ông và nói trúng cả
đời hiện tại của ông. Nên ông cho
Certificat để làm bằng cớ. Certificat
ấy tôi treo tại nhà tôi.

Vậy ai muốn rõ việc đã qua, việc
sẽ đến, xin mời đến nhà PHAN-
KHA số nhà 32 đường Hamelin
Saigon. Quý ngài sẽ khỏi phải thất
vọng, vì tôi là người coi tay lâu
nay, đều được các quan lớn ban
khen và còn cho Certificat để làm
bằng cớ. Giá coi tay từ 1p. đến 2p.

Tiêu-phong giải-độc hườn

Trừ mau tuyệt dứt các bệnh phong; ngoài da nổi mưng ngứa
ngam, ghê chốc, mề dai và bệnh đẹn. Đản bà có thai dùng
dạng. Một ve chỉ có 0p.40. Có thầy chuyên-môn trị bệnh từ
cung, coi mạch cho toa không tính tiền.

Cần thêm nhiều đại-lý xin viết thư về thương lượng nơi :
BAO-NAM-ĐƯƠNG 238, rue d'Espagne - Saigon
và tổng đại-lý : **dépôt KIM-TIÊN 191-193, Frère Louis Saigon**
Téléphone : 21.486

◆ Y như lời chúng tôi đã nói
kỳ trước: những người tranh cử
hội đồng Quận-hạt tây hay nam
cũng vậy, bưng từng thùng đồ
mà đồ trút lên đầu nhau.

Thế gian nhờ đó mới biết những
chuyện lạ lùng của họ.

Họ La ngày trước làm nghề mỗ
cu-li cao-su, nghĩa là buôn bán
thịt người lấy tiền.

Họ Bông nguyên là con dân tể-
tướng Hắc-y mà xưng mình có tổ-
tích ở cù-lao Cốc.

Còn anh trông rắng, chỉ là anh
thợ trồng rắng, nhưng dám mạo
nhận là di-tơ bác-sĩ.

Cụ trạng nọ bị cụ bà cho mỗ
cái sừng trên đầu thật dài.

◆ Mọi khi họ La đứng dãi
mặt số nào, luôn luôn số ấy toàn
thắng ngay trong kỳ bỏ thăm nhứt.

Thế mà cấp này nội số chỉ có
họ La với ông Lalung Bonnaire về
mức, còn thì rớt lại sau hết, mà
rớt một đỗi khá xa.

Bởi vậy mới có một đám mây
nghĩ-hoặc nổi lên, ở ngay trong bọn
đồng số, chớ không phải ai xa lạ :

— « Anh em mình đậu tiền cho
« hân vận-động, chắc hẳn chỉ vận-
« động riêng cho hẳn về trước một
« mình nên chi kết quả mới hóa
« ra như thế chớ gì? »

Ai biết được ma ăn cỗ lúc nào
mà nói?

◆ Lúc Hoàng-đế ngộ nạn treo
chữ ở Ban-mê-thuật chớ máy bay
về Saigon điều-trị, báo « Vịt dục »
ở Hanôï viết bài kỹ thuật mà chánh
phủ xét ra có giọng bất kính với
vua, nên phải lôi cổ « Vịt » ra tòa.

Mới rồi tòa đã xử « Vịt » 100
quan tiền án treo.

NEO-TONIO

RƯỢU BỔ MÁU BÒ

Đường thai và sau khi
tẻ nên trường phục
Néo - Tonic

Ăn ngon dễ ngủ, mau
lên, ngừa bệnh lao về
sau. Rượu có nhiều
bất bổ đường cho
nấu.

Ông hiệu chắc chắn.

Có bán trong các nhà thuốc tây

ĐẠI LÝ Pharmacie **KIM-QUAN**

90, Bonard SAIGON — Tél. : 21.484

◆ Bỏ thăm Hội-đồng Quận-hạt
kỳ nhĩ, 30 Avril, chắc có nhiều
người mới ra tranh cử. Nhứt là ở
quận nhĩ này (Saigon Cholon Tân-
an Mylho). Nếu tin tức của chúng
tôi không lầm thì ông Nguyễn-
phan-Long bị các bạn đồng chí ép
buộc ông phải ra, và hình như ông
đã nhận lời rồi.

Trắng mỗ sao mờ. Có ông
Nguyễn-phan-Long lại ra quận nhĩ,
tự nhiên các ông tranh cử kia thấy
sao bé nhỏ đi bộn.

◆ Có lẽ các báo hằng ngày ở
Hanôï sẽ đòi tổ-chức một tòa án
Danh-dự trong nhà nghề với nhau,
(y như hồi có chuyện xích mích
giữa Ngày nay và Tân Việt-nam)
để xét xử một vụ quan-hệ.

Vụ gì?

Báo Tân Việt-nam mới rồi có
một bài, trong đó một đoạn nói
như quả quyết rằng các đại-nhựt-
báo ở Hanôï mỗi ngày đăng tin
Hoa-Nhựt chiến-tranh rỗng là điển
tín của Tổng lãnh-sự Tàu đưa cho
mà dịch. Họ thù-tạ lại các báo :

lớn thì 1200p. một năm, nhỏ thì
năm bảy trăm. Hèn gì các báo hằng
ngày quốc ngữ, ngày nào cũng có
tin quân Tàu đại thắng. Hèn nào
khách trú vô loại đã ấu-dã annam
ở Khâm-thiên, mà các đại-nhựt-báo
ta làm thỉnh cầ lủ v. v. ...

Chờ coi các ông đại-nhựt-báo
Hanôï nghĩ sao với những lời nói
như quả quyết trên đây.

◆ Tạp chí « Tao - dân » cốt
truyền bá văn-hóa, mà bên trong
bìa số 1, có mấy lời « cảm các báo
khác trích bài của mình ». Liên
ngay hồi đó chúng tôi có mấy lời
ngay thẳng, cho nhà chủ-trương
« Tao-dân » làm vậy là mâu thuẫn.

Chúng tôi lấy làm vui mừng, vì
mới tiếp được số 4 của « Tao-dân »
tìm đầu cũng không thấy hàng chữ
kia nữa. Chắc ông bạn Vũ-dinh-
Long đã kêu anh cai sắp chữ lên
mà nói :

— Họ nói phải. Thôi anh lấy
hàng ấy ra trả chữ đi, mà coi chừng
rớt gây chữ nghe !

Một việc phục-thiện đáng khen.

ĐẠI QUANG DƯỢC PHÒNG

27, Bd Tông-dộc-Phuong - CHOLON - Tél. : 30.055
31, rue d'Espagne - Saigon - Tél. : 21.816

THUỐC MẠNH

Muon trở nên

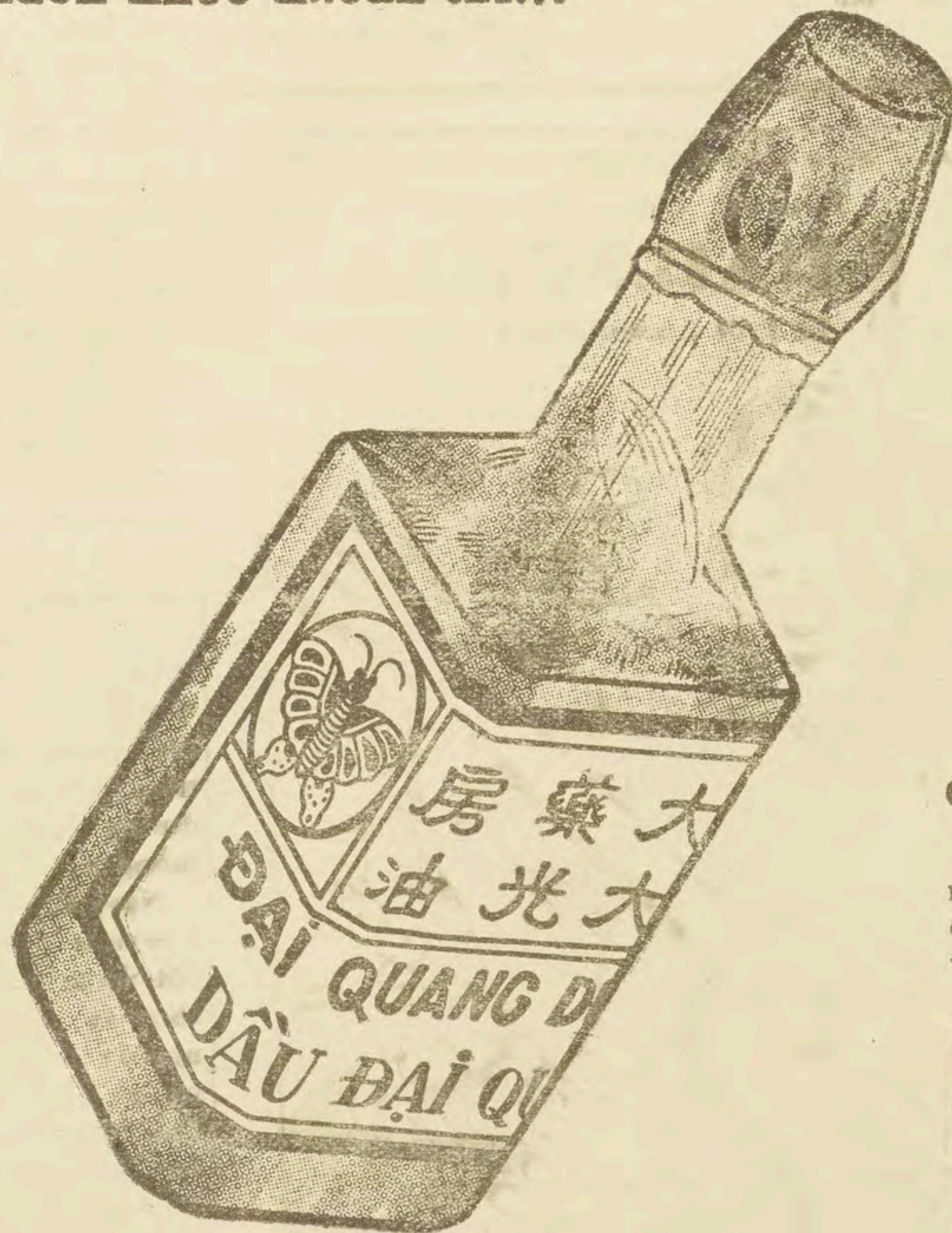
Cứng các, mạnh dạn, dẻo dai, cứng như một cây thông
Hãy dùng

Thuốc MẠNH Đại-Quang

Thuốc MẠNH Đại-Quang uống vào bao giờ cũng ngon cơm, ngọt canh.

Muon khoẻ khoắn thì...

Một
giây
phút
nào
cũng
đừng quên
bỏ trong
túi một ve

**DẦU
ĐẠI
QUANG**

Một vật cần
nhứt trong khi
đi đường, lúc
trời trở tuyết.
Thoa, uống
đều công hiệu.
Một ve dầu
ĐẠI QUANG
có thể gọi là
một người bạn
thiết của tất
cả mọi người.

BIÊN-MINH MỘT VÀI ĐIỂM VỀ KHÔNG-GIÁO

CỦA ĐẠO-DUY-ANH

II

Đáp lại bài của ông Trúc-Hà

TRÊN kia tôi đã nói rằng muốn hiểu những điều mâu thuẫn của Không-tử thì phải nhận rõ ảnh hưởng đối với thân thể và tư tưởng ngài của những tư tưởng, tôn-giáo, tri-thức cùng tình trạng chính-trị, kỹ-thuật và kinh-tế đương thời. Vì trong một bài tiểu-luận, tôi không thể nghiên cứu tường tận hết mọi phương diện ấy — (trong bài thay lời tựa tôi đã nói rằng vấn đề này tôi chưa nghiên cứu được mười phần chu đáo, nếu sau này có cơ hội như ý tôi sẽ nghiên cứu thêm mà viết thành một quyển sách lớn hơn) — nên tôi chỉ tìm cho được một cốt yếu mà nghiên cứu.

Những hiện-tượng trong đời có ảnh hưởng qua lại với nhau rất là phức tạp. Nền tảng kinh-tế của xã-hội, có ảnh hưởng đến tư tưởng học thuật, và chịu ảnh hưởng của điều-kiện tự nhiên, mà những tư tưởng, học - thuật, khoa-học cũng có ảnh hưởng trở lại đối với kinh-tế và tự nhiên nữa (1). Song những yếu-tố phức tạp ấy đều ảnh hưởng lẫn nhau, mà cứu-cánh thì ảnh hưởng của kinh-tế là mạnh hơn mà quyết định được các ảnh hưởng khác. Bởi vậy cho nên xét tình trạng xã-hội, tình trạng sinh hoạt của dân tộc Trung-Hoa ở đời Không-tử, tôi đều không bỏ qua các yếu-tố khác mà cứu-cánh tôi phải chú trọng về những điều kiện kinh tế hơn.

Cơ sở kinh-tế biến động, tất nhiên phải ảnh hưởng đến hết thảy các hiện tượng khác trong xã-hội, mà tư tưởng của nhà triết-học cũng chỉ là một hiện tượng trong số ấy thôi. Nhưng tại sao cùng ở trong một thời-đại, cùng ở trong cảnh tượng suy tàn của chế độ phong kiến mà lại xuất hiện những nhà học-thuyết khác nhau, như Nho gia, Lão-gia, Mặc-gia, Nông-gia v.v.? Có phải là Không-Khưu, Lão-Đam, Mặc-Địch, Hứa-Hành đều là những người phản động thời cuộc, tùy quan sát, tùy kinh nghiệm, tùy giai cấp, tùy quan-niệm về nhân-sinh và vũ trụ, mỗi người phản động một cách không? (2) Phải lắm. Tôi chỉ tiếc rằng ông Trúc-Hà đã nhận mấy điều: « cuộc biến-động về kinh-tế có ảnh hưởng to đến con người », đối phó với thời cuộc không ai giống ai và giai cấp cũng có một phần ảnh hưởng đến cách « phản-động » thời cuộc mỗi người, thế mà ông lại bỏ các điều kiện tinh thần và vật chất vào một đồng, không hề phân biệt nặng nhẹ thành ra kết luận hồ đồ. Hồ-Thích-Chi, một nhà triết-học có tiếng ở Trung quốc hiện nay cũng nhận rằng « xã - hội đời xưa nước Tàu có những giai cấp sang hèn, trên dưới, lao tâm cùng lao lực, trị người cùng bị trị », mà « tri-thức-luận và đạo-đức-luận đời xưa đều chịu ảnh hưởng của chế độ giai cấp ấy », thế mà đến khi nói về nguyên nhân phát sinh của triết-học nước Tàu xưa, thì ông chỉ nhận thấy trạng thái chính-trị xã-hội và tư trào tư tưởng của thời-đại, chứ cũng như ông Trúc-Hà, ông không chịu nhận

tính chất giai cấp của mỗi học thuyết. Đối với người quan sát việc đời bằng con mắt biện-chứng thì trong khi các ông phủ-nhận tính chất giai cấp đó, người ta đã nhận ra rằng các ông đại biểu cho tư tưởng của giai cấp trung-sản là những người vì lợi nhất định mà không nhìn nhận giai cấp đấu tranh là động cơ của lịch-sử (3). Trong các điều kiện ảnh hưởng đến học-thuyết của nhà triết học, tôi cho điều kiện kinh-tế là trọng yếu hơn cả, mà nếu muốn hiểu tại sao đồng một thời-đại mà các nhà triết-học lại chủ-trương học-thuyết khác nhau thì trước hết phải kiểm nguyên nhân ở phương diện kinh-tế. Như vậy ta sẽ thấy rằng vì quyền lợi, dục vọng, tư tưởng của các hạng người, các giai-cấp trong xã-hội khác nhau cho nên mới sanh ra những lý-thuyết khác nhau, do những người ta có thể gọi là đại-biểu của giai-cấp chịu ảnh hưởng của các hiện tượng xung quang mình mà phát biểu (4).

Không-tử là người xuất thân ở sĩ-phiệt là những người thay mặt cho giai-cấp tân-dịa-chủ để lên cầm lấy chánh quyền. Tư tưởng tấn bộ, tánh cách hăng hái mạnh mẽ của ngài là phản chiếu cái tinh thần tiến thủ của lớp người mới đương phát triển thế lực. Nhưng tổ tiên ngài lại là quý tộc ở nước Tống, cho nên ngài vẫn thích bắt chước đời xưa. Và lại giai-cấp tân-dịa-chủ lên cầm quyền là do một cuộc thay đổi lần lần chứ không phải do thủ-đoạn cách-mạng kịch liệt, cho nên đối với văn vật chế-độ đời

trước phần nhiều có thái-độ thỏa hiệp chứ không chủ-trương cách-mạng như Mặc-Địch và Hứa-Hành. Bởi vậy tuy ngài biết « tùy thời » mà vẫn không dám ra ngoài vòng « tổ thuật Nghiêu Thuấn, hiền chương Văn Võ ».

Đối với bình-dân đương thời, ngài vẫn thấy rằng họ ngu dốt cho nên không hiểu được nghĩa lý khó khăn của học thuyết ngài (như câu « nhân, đạo trung dung ») — Ông Trúc-Hà nói đúng — cho nên ngài nói rằng: « Dân thì có thể khiến theo chứ không thể khiến biết ». Đứng địa vị ngài bấy giờ, chủ tâm là « muốn đạo tạo nên một hạng người thượng lưu trí thức, đủ tài để trị nước, đủ đức để hóa dân » (1), cho nên đạo của ngài chỉ cốt dạy những người trí - thức (sĩ-phiệt) cho thành quân-tử, chứ không đem mà dạy bình-dân được, chắc ông Trúc-Hà cũng đồng ý với tôi về chỗ ấy. Song tôi chỉ rõ tính chất « thượng lưu », tính chất « quý phái » của Không-giáo là hẹp hòi, mà cũng không phải để vu cho Không-tử lợi dụng học thuyết để « bình vực hoặc bóc lột một giai cấp nào » (5), mà ông Trúc-Hà phải gắng biện hộ. Ở Âu-châu người ta nghiên cứu học thuyết của Platon và Aristote ở đời Hy-lạp mà nói rằng các nhà triết-học đại-gia ấy đã nhận chế-độ nô lệ là chính đáng, là hợp lý, vì người nô lệ không phải là người hoàn toàn, người ta cũng không có ý trách hay chê chỉ hai nhà ấy, mà chỉ muốn tỏ rằng ở thời đại ấy, người ở địa vị ấy mà có tư-tưởng như thế là rất tự nhiên.

(1) Người ta thường tưởng lầm rằng Các-Mác vì quá thiên chấp về những hiện tượng kinh-tế, cho nên lấy điều kiện kinh-tế làm nguyên nhân duy nhất của xã-hội tiến-hóa, mà xem khinh những điều kiện khác, cho là ý thức, là thượng tầng kiến thiết mà không đem xia đến. Các-Mác không hề nghĩ như vậy bao giờ. Ông thường nói rõ rằng sinh sản cùng sự tiến hóa của các lực lượng sinh sản chỉ là nguyên nhân tối hậu của xã-hội tiến hóa chứ không phải là nguyên-nhân duy nhất. Ông-gien đã giải thích rất rõ ràng về quan-hệ liên lạc của hạ-tầng cơ-sở và thượng-tầng kiến thiết của xã-hội. Trong một bức thư gởi cho Mehring ông nói rằng: — « Chúng tôi phải chú trọng về những điều kiện chính-trị, pháp-luật, tóm lại là điều kiện ý-thức, cũng tác-dụng của nó đều do ở những hiện tượng kinh-tế cơ bản chuyển thành. Làm như vậy chúng tôi đã bỏ qua điều kiện ý-thức ấy ».

Nhà kinh-tế-học có tiếng là Henri Sée, là người phản đối học-thuyết Các-Mác mà cũng phải nhận rằng Các-Mác tuy chú trọng về giai-cấp đấu tranh và điều kiện kinh-tế, mà cũng không bỏ qua những điều kiện khác. Và lại, khi Các-Mác nói rằng « người ta là cơ sở của sự

sinh sản vật chất cũng tất cả các sự sinh sản khác (tinh thần) của mình », khi Ông-gien nói rằng « người ta tự mình tạo ra lịch-sử của mình, nhưng ở trong giới hạn của một hoàn cảnh nhất định », là đã cải trước đều đặn nghị-cho rằng học-thuyết của họ là một thứ kinh-tế định-mạnh chủ-nghĩa không nhận cho con người có công dụng gì trong lịch-sử cả.

(2) Lời ông Trúc-Hà.

(3) Người ta không phải là có ý bình vực một giai cấp mới là đại biểu của giai cấp ấy. Sự đại biểu có khi là cho hữu ý, mà nhiều khi lại do vô ý — Người ta lại thường nhận lầm rằng đại biểu của một giai cấp phải là người sinh trưởng trong giai cấp ấy. Sự thực không phải bao giờ cũng như vậy cả. Một người thợ — như Doriot — có thể đại biểu cho tư tưởng của giai cấp tư bản, mà một người sĩ-đức trung sản — như Karl Marx, Lénine — lại có thể đại biểu cho tư tưởng của giai cấp lao-động.

(4) Tại sao Lão-Đam, Mặc-Địch, Hứa-Hành cũng sống gần đồng thời với Không-Tử mà lại chủ-trương lý-thuyết khác nhau? Trong bài tiểu-luận (trang 38, 40) tôi đã bày qua tánh chất giai-cấp của mỗi học-phái ấy. Muốn biện rõ hơn, tất phải viết dài, sợ độc-giả chán nên xin để chờ cơ hội khác tôi sẽ có bài nghiên cứu riêng.

(5) Lời ông Trúc-Hà.

Song nhân dân có phải khi nào cũng chỉ là một hạng người ngu dốt chỉ biết theo hùa mà không thể hiểu nghĩa lý gì không? Nhân dân có phải khi nào cũng là một mớ tài liệu để cho người ta sử dụng, hay là một đàn mục súc để cho người ta dắt dẫn không? Đối với những người có ý kiến ấy thì tôi không dám bàn, chứ đối với những người có ít nhiều tư tưởng tiến bộ thì tôi xin hỏi rằng một học-thuyết không « đem xia » gì đến nhân dân, đối với đời phong kiến thì hạp thời chứ đối với đời mà phần nhiều nhân dân đã giác ngộ địa vị và tư cách của mình thì có hợp được không? Một học thuyết nhà nho chủ trương để vãn cứu thời-lệ ở đời Xuân-thu Chiến - quốc, có thể dùng làm thuốc ngọc khuôn vàng cho muôn đời được không? Nếu ta nhận rằng xã-hội có tiến hóa thì tưởng phải đáp rằng không vậy.

Xã-hội có tiến hóa, nhân dân không phải ở địa vị ngu hèn mãi, thế mà ở nước Tàu rồi đến nước ta, trong mấy chục thế kỷ nhà cầm quyền cùng sĩ phu, nghĩa là những nhà « thi hành » Không-giáo, cứ lợi dụng Không-giáo để đè nén nhân dân, khiến xã-hội không thể tiến bộ mau chóng được — có nhiên là một phần lớn vì tình trạng kinh-tế đình trệ. — đáng trách không phải là Không-tử và Không - giáo, mà chính những kẻ lợi dụng Không-giáo, và những kẻ cho rằng Không-giáo có thể ứng dụng đời đời.

(Còn nữa)
ĐẠO-DUY-ANH

Một tờ báo Tàu nói:

VIỆT-NAM LO TRỪ LÚA GẠO HEO GÀ ĐE CHỪ GIẶC

TỪ lúc Nhật - binh cường-chiếm cũ-lao Hải - nam rồi, các nước có quan-hệ ở quanh Thái-bình-dương, không nước nào không hồi hộp tự-nguy.

Nhật là nhà đương cuộc Pháp ở thuộc-địa Việt-nam càng xăng-xái dự bị, để khi mnôn một có việc biến xảy tới, không đến đổi trở tay không kịp.

Hôm qua có người bạn chúng tôi ở Việt-nam về Hương-cảng thuật lại tình hình ở bên đó.

Người bạn nói rằng từ khi cũ lao Hải-nam của ta bị Nhật xâm chiếm, lại tuyên - bố sắp quơ cả quân đảo Tây-sa cho gồm về Đài-loan cai - trị, tỏ ra Nhật oai - hiếp lãnh-thổ Pháp càng ngày càng gần quá, Pháp không thể nào không lo phòng bị.

« Bởi vậy hôm rồi nhà nước đã « thông sức cho toàn dân Việt-nam « lập tức phải lo tích trữ lương « thực sẵn sàng.

« Cách thức trữ lương thực rất « là đơn giản để cho nhơn-sĩ nước « Việt dễ bề tuân hành. Mỗi nhà « trữ sẵn :

« Lúa 1 gánh
« Gạo 1 gánh
« Gà 4 con
« Vịt 4 con
« Cũ 2 gánh

« Trong các nông-thôn, làng lớn « được lệnh phải trữ sẵn 10 con « trâu, 50 con rau đậu lật vật. Còn « làng nhỏ thì 5 con trâu, và 25 « con rau đậu lật vật.

Các bà các cô rui bị bện đau máu, hư huyết, huyết bạch, ốm o, nên uống thuốc hoàn : NGUYET - NGUYET - VIEN có bán khắp các tiệm thuốc bắc và các tiệm tạp-hóa. Tổng phát hành : VINH-AN-HOÀ, 287 Marins - Cholon

Cần dùng đồ kếp hát bóng nói

Hãng ASIA cần dùng nhiều đồ kếp để quay phim nói Việt-nam. Vậy xin mời các bạn thanh-niên nào có thể đóng góp đến hãng hay là đi ngay lên rạp quay phim mà thương lượng.

ASIA Film
37, rue Colonel Grimaud
SAIGON

Studio ASIA
Route de Tân-khai
Phủ-lâm (15e quartier)

DỒ là tin một tờ báo Tàu ở Hương-cảng ra hôm 8 Avril mà chúng tôi mới được xem mấy bữa nay.

Xứ Việt-nam ta bình-an vô sự, nhà nước bảo dân tích trữ lúa gạo vịt gà trâu heo lúc nào mà báo Tàu kia dám nói như thế vậy.

Hèn chi những tin tức chiến-sự Hoa-Nhật của họ không biết dân mà tin. Luôn luôn họ nói quân Tàu đại thắng, mà Nam-kinh mất, Hòn khấu mất, Quảng-châu cũng mất, mà nhà đương-cuộc họ phải chạy tuốt vào thâm sơn cùng cốc ở Tứ-xuyên.

Viết máy hiện L'abeille

Kiểu tối tân — NGÔI VÀNG 18-CARATS

đựng trong hộp rất mỹ-thuật giá rất rẻ 3\$ 50

có cả compte - gouttes

Bán sỉ do nơi nhà sách

ĐO- PHƯƠNG - QUÊ

31, Aviateur Garros - SAIGON
11, Tổng-dốc-Phường - CHOLON

◆ DIP MAY ◆

CHỖ NỀN BỒ QUÀ RẤT ƯỚNG
CHỤP 1 POSE TẶNG THÊM 1 POSE

Chụp lớn từ 9 x 13 sấp lên quý ngài chỉ trả tiền 1 pose mà bốn hiệu sẽ chụp tặng thêm 1 pose lớn bằng pose đã chụp.

Chụp hình kim-thời (cartes postales) lại rẻ hơn năm cũ, 6 tấm kim-thời, tặng thêm 1 tấm rồi lớn 18 x 24 mà bốn hiệu chỉ tính có 1p.50. Còn chụp hình cỡ nhỏ quá bốn hiệu sẽ tính hạ giá 20 phần trăm.

Bốn hiệu chuyên môn bán và sửa đủ thứ đồng hồ, máy hát, máy may. Buôn bán thật thà, hàng thiệt tốt. Có lãnh in hình amateur, làm mau giá rẻ.

PHOTO NGHỆ-QUANG

190-192, rue des Marins (Đường Thủy-bình, hàng cháo mui)

CHOLON — Tél. : 30.209

GỎI BẠN THANH - TÂM

I

Ai hay còn được bạn thăm giao,
Sắt đá lòng này cũng phải nao.
Mưa nắng dài dẫu thân đã thế,
Bạn bè lơ lửng kiếp ra sao!
Ơn sâu tri kỷ ghi ngàn thuở,
Già đất vẫn - chương được mấy
hào ?!

Đã hiểu nhau rồi là đủ vậy,
Cánh hồng bặt gió biết nơi nào ?

II

Nô biết nơi nào dựng hỏi han,
Thu tàn đông tiếp kể xuân sang;
Phong trần cầm chắc toàn đời bạc,
An ủi còn lừa chút bạn vàng;
Những tưởng giang hồ cho biệt tích
Không ngờ vẫn tự bắt da mang!
Thôi thì gượng đáp cho xong vậy,
Riu riu vắng không ến dục dàng...

III

Trên đường gió bụi khách ra đi...
Vô ngựa phiêu lưu chẳng định kỳ;
Vĩ cuộc sống còn lo phần dẫu,
Mà lòng son sắt gởi tương tri.
Cho quen dẫu lười mùi chua ngọt
Mặc kệ bên tai tiếng bắc chi.
Nhủ với bạn lòng đừng bịn rịn,
Tang bồng buộc khách tạm phân
ly.

Giang hồ Khách (Phan Thiết)

CỤC ĐÁ

Tặng các bạn thường nói:
Đá lăn không đóng rong

Tôi là một cục đá,
Ngày ngày lăn vất vả.
Trên đường đời chông gai,
Tối đen và dài quá.

Tôi lăn... lăn đi luôn.
Như nước thác là nguồn,
Không chỉ ngân cân nỗi,
Qua hố, núi, rừng, trũng,

Một tảng khác bên sông,
Lặng thung trong áo công.
Bỗng khuyên tôi: « Ngừng lại!
Đá lăn không đóng rong ».

Tôi đáp: « Tôi đâu cần!
« Đụng chạm, tôi mòn lăn,
« Nhưng đá còn nguyên đá.
« Ròng-rêu đóng bần thân.

« Cám ơn và giả anh »,
Lặng đi, lăn một mình,
Hỏi đá hằng thanh-khiết,
Mặc thế-sự phê-bình.

Nguyễn-tân-Phát

SAU LỬY TRE

(tặng Yvonne Bach-Yến)

Buổi ấy, em đi chẳng hẹn về,
Phồn hoa náo nhiệt mãi say mê,
Riêng tôi nặng trĩu niềm thương
nhớ

Mỗi mắt chờ trông giữa ruộng quê.

Chiều chiều, gió đại lạc bên hiên
Mang lại cho tôi nỗi hận phiền,
Thôi tàn dấy lòng, ôi quanh quẩn!
Và tung lá ủa rụng nhiều thêm.

Strang lam dần bước bóng hoàng
hôn,
Chăm chậm buông tơ rữ lạnh hôn,
Ấp mai tranh nàu, làn khói xám,
Khối tình sao tắt giữa xuân son;
Đứng với tưởng bạn ở trời xa...

«MAI»N° 32-21 AVRIL 1939-TRANG 8

Bóng đêm em ái lướt vào song
Như cánh bướm tang lướt cõi lòng.
Tôi ngóng xa xa... mà chỉ thấy
Đôi chim chấp cánh, — có buồn
không!

Đĩa dầu lần cạn, bắc lần khơi,
Ngày tháng trôi đi; mộng rã rồi!
Hy vọng vỡ tan như bụi cát,
Hỏi người ngàn dặm, nhớ gì tôi ?

Những buổi bình minh, nắng ròn
cười,
Từ đầu lách đến, ghẹo hồng tươi;
Hồng tươi hé nở thân ân ái,
Chú bướm ghen tương chạy lại rồi!

Tôi thấy đời tôi dẹt lạnh lùng
Xa xôi ai nở thẳng đường rong,
Đề cho thương nhớ, ôi thương nhớ
Cháy ngập hồn tôi, ngập cõi lòng !

XUÂN-LŨ (Sông Phố)

TỪ ĐÂY...

Ai sinh điều ly biệt
Đề gởi mối sầu thương
Ai sinh nỗi vấn vương
Cho biển lòng rên siết

Hôm kia đưa bước mẫu-thân.
Hôm nay lại tiễn tình - quân lên
đường.

Hai lần gò má lệ vương,
Hai lần lòng chịu đoạn trường cả
hai,

Từ đây em biết cùng ai
Chia buồn sẻ ngọt san cay bớt nồng,
Gió bắc thổi tạt cánh đồng.
Khi trời đã lạnh mà lòng lạnh hơn
Chàng ơi! xin hãy dừng chơn.
Lửa hồng sưởi ấm tim đơn chút mà
Vội chi cắt chén quan hà,
Vội chi xa cách lệ nhòa ngày tươi
Từ đây thôi hết cái đời yếm ầu.
Từ đây thôi hết cái đời yếm ầu.

Chàng đi tìm ẩn công hầu.
Phương trời thăm thăm chim ầu
bê bàng
Mỗi khi thấy ánh thu sang.
Mỗi khi nhìn chiếc lá vàng bay qua
Chàng ơi có nhớ ngày hoa.
Cùng nhau ta đã vui ca xướng để

Em thì từ lúc bạn đi.
Ngày đêm luống chịu sầu bi ai hoải,
Nghệ-Phổ

CÓ CÒN ĐÀU NỮA !

Tặng Lạc-Tuyên
« Xuân nhật khứ đa vô hạn hạn.
« Cựu đương mai lạc, nguyệt mông lung.
« Ngày xuân qua thêm vương mối hận,
« Bên thềm xưa mai rụng, trăng mờ. (Lỗ thì)

Ấm thầm, nếm lệ trong khuê khốn.
Em khóc ngày xanh quả vội vàng,
Bao về thơ ngây thời niên thiếu,
Thôi đành chôn chặt dưới thời
gian !

Mỗi khi em thấy bóng xuân sang,
Em tủi thương em quá bề bàng,
Rờ mái tóc xanh, đầu thấy bạc,
Má hồng phai thắm, lệ khôn
ngán.

— Em khóc anh ơi! chỉ bởi là
Đời em chỉ khác bãi tha ma.
Lạnh lùng sống mãi trong Hiu
Quạnh
Chưa biết yêu đương tuổi đã già.

Có còn đâu nữa; ngày tươi đẹp,
Của buổi hoa niên, giấc mộng vàng.
Đời đã về chiều, thân đã cỗi,
Nào buồn chỉ khác ảnh trăng tan !
Liêu-Ngạn

TÔI YÊU

Tôi đã yêu nhiều, đã hiểu nhiều.
Đã nhiều kinh-nghiệm với tình yêu
Đã nhiều đau khổ vì ân-ái,
Ai với ta vui cảnh tịch-liêu!

Tôi yêu vũ-trụ những màu hoa,
Yêu sắc hoàng-hôn dưới ánh tà,
Yêu bóng xuân buồn, yêu thiếu-nữ
Đứng với tưởng bạn ở trời xa...

Tôi yêu tất cả dải hoa thắm.
Đưa nở vườn xuân mỗi buổi mai.
Tôi yêu tất cả hương hoa qui.
Phảng phất vườn ai vương gót ai...
Thành-Kiến

BÊN HỒ

Mỗi một khi ta đi đến đó
Bên cạnh hồ con gió hắt hiu
Nhìn trông cảnh vật tiêu điều
Chạnh lòng nhớ lại những chiều
năm xưa

Năm xưa ta thường ưa đến đấy
Với cùng nàng hát mấy khúc ca.
Xung quanh những rặng lau già
Cong mình vì-vút nhịp hòa với ta

Giọng nàng trong: chuông ngân
ai đánh

Lướt mặt hồ, lạnh lạnh trời xa
Trôi xa trong buổi chiều tà
Khi cao, khi thấp khiến ta đợi
buồn

Nàng rằng: « Này anh đôi chim
nhạn,
Trong lưng trời kết bạn cùng bay,
Đôi ta có được như vậy,
Hay rồi nam bắc đồng tây mỗi
người ».

Mỗi một khi ta đi đến đó
Bên cạnh hồ con gió hắt hiu
Nhìn trông cảnh vật tiêu điều
Chạnh lòng nhớ lại những chiều
năm xưa.
Trương-V-Hội

ROMASCOL
Chất bổ trích lọc ở cây cỏ quý, ai cũng chịu là kiến hiệu là
lùng để chữa tất cả các bệnh đau gan. Các sự ăn uống
khó tiêu vì gan chạy không khoẻ. Như đau, vẩn, vẩn...
ROMASCOL, thuốc tiên làm cho sống lâu, làm cho ai cũng có Gan
lạnh lặn, thành ra da giấy và ruột làm việc được đều thường.
Lọ thuốc **ROMASCOL** 2 \$, các hiệu bảo chế. Phòng chế thuốc **MOREL & Co**
HOUDAN (France)

Sự ích lợi từ học-báo **Pour la Jeunesse Scolaire**
của nhà in **MAI-LINH** Hanoi xuất bản

Pour la Jeunesse Scolaire

là tờ học-báo soạn riêng cho nam-nữ học-sinh lớp nhứt và nhì
các trường Pháp-Việt ở Đông-dương.

POUR LA JEUNESSE SCOLAIRE

giúp các bạn luyện pháp-văn và toán-pháp một cách rất mau
chóng, vì các bài đều do những nhà sư-phạm rành nghề soạn. Các
bạn bỏ ra 2 p. 50 mua năm, hoặc mỗi tuần bỏ ra năm xu mua lẻ.

POUR LA JEUNESSE SCOLAIRE

đến cuối năm đóng lại thành một bộ sách, quý giá, dày ngót 2000
bài, đủ các loại rất cần cho học-sinh về bậc tiểu-học.

Pour la Jeunesse Scolaire

về niên-học 1937-38 đã đóng thành bộ, gáy da chữ vàng dày ngót
2000 trang có 1946 bài. Bán giá đặc-biệt 3p. ở xa thêm 0p. 50 tiền
cước gởi. Thơ và mandat mua báo đề và gởi cho Imprimerie
MAI-LINH Hanoi (Giá báo: 1 năm 2p, 50 — 6 tháng 1p. 30). Ở Sai-
gon hỏi tiệm **MAI-LINH** 120, G. Guynemer (trước cửa tòa Tân-đảo)

NAM NỮ TRẮNG KIÊN NHỜ DÙNG THUỐC BỒ

HIỆU ÔNG GIÀ
Nam phụ Lão Âu thân
gầy ốm nhức mỏi đau
đi hình nhức mỏi đau
bởi dưỡng Kinh nguyệt ba
tháng: 115, rue de Paris

VIEN DON SHANG
SÂM NHUNG
BỘ TH
PHẠ RUC
GIÁ 0,60 NƯỚC S

SÂM NHUNG ĐƯỢC-TÌNH

Xin nhớ kỹ hiệu

ÔNG GIÀ

kéo lăm thứ

giả mạo không

thể tốt bằng

cửa nhà thuốc trữ danh

hiệu **ÔNG GIÀ**

VIÊN - ĐÔNG

115, rue de Paris CHOLON - Tél. 30.509

Có bán khắp nơi trong toàn cõi Đông-dương, mỗi ve 0.60

Ở Saigon nên đến depot **KIM-TIÊN** 191-193, rue Frère Louis mà mua. Hoặc kêu telephone
số 21.486 mà biểu, thì depot **KIM-TIÊN** sẽ đem ngay đến tận nơi. Các thứ thuốc đại danh
hiệu **ÔNG GIÀ** đều có trữ bán sỉ và bán lẻ tại đây và depot Kim-Tiến không hề bán thứ giả mạo.

MY=THUẬT vớI MY=THUẬT

cái gan Nguyễn-văn-Lý

Dòng-Chi

NGUỒI mình hình như tánh khinh thường có tất cả mọi sự. Rất dỗi mỹ-thuật là một việc quan hệ, một việc phải dày công phu đào luyện, phải có óc sáng tạo, có một sự kinh nghiệm lâu năm, hay có một tài ba lỗi lạc, xuất chúng, mà còn chưa đáng tiêu biểu cái chân-giá-trị của nó thay. Huống hồ lại khinh thường với nó được. Quả thực họ đã mất hết lương tâm nhà nghệ, khinh rẻ mỹ thuật, và khinh rẻ cả những người biết thưởng thức mỹ-thuật. Họ đã công khai những cuộc triển lãm lớn lao, trình trọng ở nhà hát tây, để phô trương tài nghệ của mình. Một việc làm dụng-tâm quá nông nổi, hay một sự vô ý thức, cái đó không biết, chỉ thấy cuộc triển-lãm gần đây, hầu như đã thành một thói quen.

Lại là một thói quen rất nguy hiểm gần như một thứ bệnh truyền nhiễm, lây từ người nọ sang người kia, đến những người không biết một tý gì về mỹ-thuật cũng mở cuộc trưng bày mỹ-thuật.

Tiếc gì người ta không trưng bày mỹ-thuật? Nộp đơn xin phép xã-tây, chịu đóng tiền cho nhà hát tây, với một cái « dờ-mãng » trên trong mời quan Thống-đốc đến khai mạc thể là xong cuộc triển-lãm. Rồi, trưng bày nghệ-thuật gì tùy ý của nghệ-sĩ (!) miễn cho có là được. Nhứt là được các báo nhắc nhủ đến tên tuổi mình, thế là họ lấy làm mãn nguyện lắm rồi.

Sự thất vọng nặng nề, và đáng kể nhứt là sau cuộc triển lãm của nhà nghệ-sĩ Nguyễn-văn-Lý vừa rồi. Một cuộc triển lãm đã ở ngoài trí tưởng tượng của mọi người. Nó, là một cuộc triển lãm không tiền khoáng hậu; một cuộc triển-lãm vào coi không đầy ba phút phải đi ra ngay với sự thất vọng.

Nó là một sự thất vọng cho những kẻ quá giàu lòng bác-ái, phải ngậm ngùi, thương hại cho một nghệ-sĩ trẻ tuổi, vì quá cao vọng một tương-lai đầy lạc-quan, tưởng đâu tác - phẩm của mình là một công-trình vĩ đại, thể gian hý hữu, nên mới đem ra trưng bày, không ngờ là một cách tự chôn sống nghệ - thuật và dim mình xuống bùn dơ mà không hay.

Có nhiên là Nguyễn-văn-Lý cũng cảm thấy mình bị hãm vô trong sự thất bại nặng nề như thế.

Có gì? Cuộc trưng bày vốn vẹn chỉ có những đồ bằng đá ở văn phòng như con khỉ, con trâu, con bò làm vật chần sách; lư hương, đỉnh trầm, tượng đức chúa Giê-su, tượng cô đầm lãng lơ, và chiếc giá gương nặng nề, thô kệch. Còn những gì nữa? Những vòng đeo tay bằng đá, những quả tạ bằng đá, với những chiếc Haltère cùng bằng đá nôi. Cũng chưa hết! Lại còn những tượng đắp bán thân, tượng khắc nổi vào mặt đá và những hình tượng của các nữ thần đá mô phỏng theo kiểu cũ trong tàng-cổ-viện, hay là những cổ tích của Chăm. Có thể thôi.

Một điều tôi thấy Nguyễn-văn-Lý can đảm, và liều lĩnh nhứt là bức hình khắc nổi vào đá, dám để giá những 300p. Mèn ơi! Thời buổi này, dầu để cái cổ người ta như thế? Và cũng bởi thế mà người ta nói Nguyễn-v-Lý thiếu óc con buôn rồi đấy.

Nói thật, nghệ - thuật Nguyễn-

v-Lý còn tâm thường lắm, đem so sánh với những người thợ chạm đồ đá ở Tourane chỉ hơn kém một chín, một mười vậy thôi.

Tâm thường hơn nữa là đem những tác phẩm ấy trưng bày mà để dưới một tấm « cạt » góm ghề, với mấy chữ: « Nguyễn-văn-Lý Artiste de Modeleur et Sculpteur » thì thiệt là một việc mai mỉa không còn coi thiên hạ ra gì. Sự thật Nguyễn - văn - Lý không biết phép lịch-sự, khiêm nhượng chút nào, Nguyễn-văn-Lý chỉ mới đáng làm một người học trò ở lớp dự bị để lên lớp thành chung mà thôi. Hơn nữa, chỉ đáng làm một người thợ, một người thợ chạm đồ đá. Nhưng lại là một người thợ chưa rành nghề, một người thợ hẳn còn vụng về, còn khuyết điểm nhiều lắm. Cứ coi từng kiểu mẫu đã nhai lại, những nét chạm gọt tron tru nhưng thô kệch, chỉ dấu ra rằng Nguyễn-văn-Lý không có một điểm nào cho tương lai của nghệ-thuật, kém óc sáng tạo, kém cả sự học hỏi, kém luôn cả hoa tay, một người như thế còn mong gì nâng cao nghệ-thuật mình lên được? Thế mà dám mang danh là nghệ-sĩ (Artiste) thì thiệt là một việc liều lĩnh, táo bạo quá mất.

Cuối cùng, những vật Nguyễn-văn-Lý trưng bày không phải là những công trình mỹ-thuật (Objet d'art) mà nó chỉ là những đồ ngoạn vật (Objet Bibelot) đầy thôi.

TRƯỜNG THO' RIÊNG...

CỦA VIỆT-CHAU

« Có những mai, chiều »

Riêng kính tặng Đ.Quán-Chi

Có những chiều qua trên sông biếc Trường-giang rào rạt cuốn... mê-ly! Ta-huy vô-y phò mây huyết.

Ta ngỡ, ngàn xưa, bóng quốc-kỳ...

Ta ngỡ quốc-kỳ tô đỏ máu.

Ngô-Vương-Quyển vầy Bạch-dăng-giang.

Và còn trời mãi bao nhiêu xác

Của bọn xâm lăng, giống bạo tàn!

Có những mai ta đứng giữa cầu, Ngắm bèo theo nước, nước đưa mau Mơ màng những ngõ đầu sông Nhĩ... Nguyễn-Huệ vung gươm: rụng vạn đầu.

Có những mai ta vượt những miền Còn ghi dấu vết của dân Miên. Bồi hồi trông lại — ôi, oanh liệt — Bao trận vang lừng của tổ tiên.

Có những chiều cheo-leo gốc núi. Ta ngồi lặng ngắm bao rừng thông Reo hoài trong gió.. Văng trong gió Văng-văng dầu dây trống nhịp: — — — — —

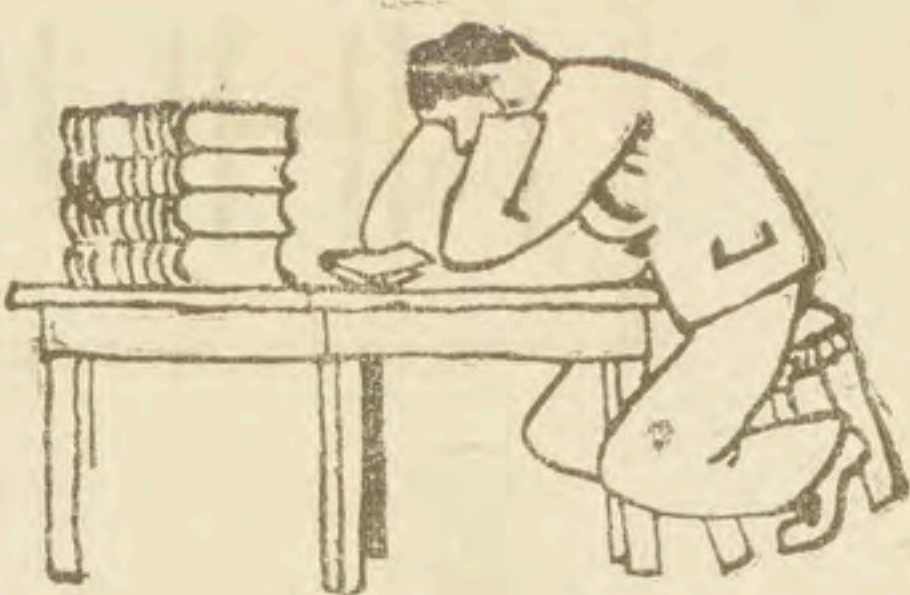
Ta ngỡ ta về trong Di-Vãng.

Nhìn gươm giáo cắm Trần-Ninh-thành,

Ngọn cờ Nam-Việt uy nghiêm đứng Cười bọn Ai-Lao đại bỏ mình!...

Có những mai đi qua cửa biển, — Từng đàn bướm trắng nổi mây xanh,

Sách báo

HƯNG tôi mới tiếp được cuốn « CÔ THI KHÔI HẢI DÂN GIẢI » của ông Trần-văn-Tý, đốc học trường Minh-tri đức trong Phú-nhuận mới xuất bản. Tác-gia tóm gộp những bài thơ xưa nay ngụ có tánh chất khôi-hải và chịu khó chú thích, giảng giải diễn cổ rất công phu. Các trò em có thể dùng làm cuốn tập đọc rất tốt. Sách giá 0p. 45.

BÁO « THỜI - ĐẠI » đã tục bản dưới quyền chủ-trương của ông Cần-văn-Tổ và có ông Đỗ-châu-Cơ phụ lực. Cách sắp đặt mới và bài vở lựa chọn đúng đắn. Xin chúc đồng nghiệp vững vàng tấn phát.

TU CHỨNG THUYẾT MINH là quyển sách thứ nhì trong bộ « báo hộ sanh dân » của nhà thuốc Lê-huy-Phách xuất bản.

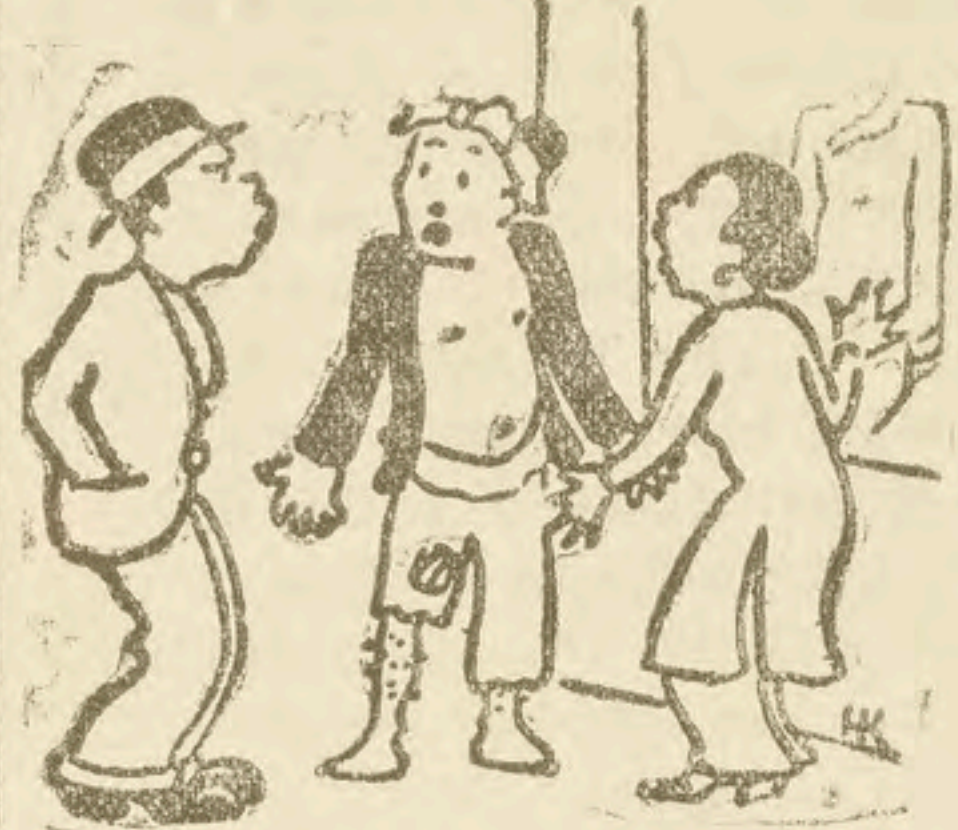
Như tên sách đã nêu, quyển này nói rõ về bốn 4 chứng: phong, lao, cổ, cách, và phụ thêm những bệnh đục, uất, diên, phong khuyến v.v.. Khảo cứu rất công phu, so sánh đông y với tây y, mỗi bệnh đều có luận-án kỹ lưỡng và cách điều trị.

Một cuốn cách rất có ích mỗi gia đình.

Tiếng dân kêu

Một bày răn độc

TIÊU-CẦN. — Gần đây ở Tiêu-cần mới nảy sanh ra một bày răn lúc ngúc và phun ra những hơi độc hại người.

Chúng hay chọc ghẹo dân bà lương thiện, đến đôi mấy bác nông - phu ngô thấy chương mắt, cũng phải can thiệp.

Bầy răn ấy là người; là mấy cậu thanh-niên mất dạy, mặc dầu con nhà nọ kia. Chúng nó là một bày răn độc đã lâu năm tu luyện thành hình người. Ngày ngày chúng oằn-oại lê-la khắp các nẻo đường xit-xa, gào thét mấy bài vọng-cổ kêu cơm trụ lạc; hoặc vô lễ chọc ghẹo gái tơ bằng những cử chỉ thật là khả ố.

Trên tường nhà, ở cầu xí, chúng dùng phấn viết đầy những lời tục tiểu đê bỉu xấu người ta. Đường như chúng ăn cơm nhà, lấy công việc đi bươi móc đời tư của người làm mục đích ở đời. Thanh-niên Tiêu-cần S.O.S.

Mới rồi chúng lại viết một dọc có trên 30 người có danh giá, vừa dân bà, vừa dân ông, vào ba trường giấy lớn và dán vào vách trường tiệm nước Quảng-nhon-Hòa. Trong ấy chúng bịa đặt biết bao nhiêu là chuyện xấu-xa nhơ - nhớp mà vu không cho người lương thiện.

Hiện giờ giấy ấy đã vào tay nhà chức-trách và bọn chết nhát kia đương bị tầm nã ráo riết.

Nghe đầu cầm đầu bọn ấy là mấy thằng Phất, Bửu, Út, Đua.

Rất mong sao nhà chức-trách tận tâm nã tróc và thẳng tay trừng trị bầy răn độc này để bảo thủ thanh danh cho mấy nhà danh giá và thanh-niên Tiêu-cần khỏi bị chúng bôi lọ. Nếu cứ bỏ qua, chúng được trốn làm riết ắt không ai chịu nổi.

Chúng làm như thế để tổng tiền hay để vô khảm?

Chờ xem các nhà đương-cuộc đối phó với lũ vô loại này thế nào, tôi sẽ cho bạn đọc biết.

HOÀNG-THẬP-LANG

CLINIQUE PELLERIN

DOCTEUR TRẦN-VĂN-ĐÓ
93 RUE PELLERIN - TÉLÉPHONE: 20.912

Trị các chứng bệnh dân ông và dân bà.
Trị bệnh bằng điện khí (Diathermie) và rọi kiến RAYON X.
Có nhiều phòng rộng rãi để các bệnh ở xa về nghỉ.

GIỜ TIẾP KHÁCH	Sáng từ 7 giờ tới 11 giờ
	Chiều 3 giờ 5 giờ

Nhức mỏi / Khó ngủ / Hay uông

Kim Tinh Đan

Chuyên trị các chứng bệnh thuộc về thần-kinh như là: tay rung, trong lòng hồ hởi, sầu cảm, hay giận hờn, mất ngủ, không chịu ăn, hay rầy rà quạ quạ. Ban đêm hay thao thức, lo âu, tính mớ-màng, những chuyện đầu đầu. Trị những chứng hay nhức gân đau đầu, giật tay chơn trong khi ngủ, mỗi mớ trong lúc trở mình.

Nhưng người tôi ngày làm lụng mệt nhọc, hoặc ngồi lâu, hoặc đi xa, hoặc làm việc bằng trí não đêm nằm xuống thì bất oái, đau nhức từ chỗ, không ngủ yên, uống KIM-TINH-DAN này thiệt hữu nghiệm. Ngủ được ngon, mà sáng ngày được thư thới vui vẻ. Những người có bệnh nhức đầu đau uông uông và hết tuyệt. Nhức đầu thường, uống một ve thì hết hẳn. Bàn bà có thai, mỗi mớ đau nhức, uống KIM-TINH-DON hay lắm. Khi nằm chờ trong mình râm đau uống một ve thì được êm ái ngủ yên. Giá mỗi ve: 9p.26

Nhà thuốc VÔ-ĐÌNH-DÂN
323 Marine Cholon
118 Espagne Saigon
4 Olier P. Penh.

LẬU... GIANG-MAI... dăm cam đoan trị tuyệt nọc
có giấy bảo kiết, chỉ có nhà thuốc chuyên môn

Phong-tinh được cuc

n° 4 rue Martin des Pallières Dakao
và n° 191 193 rue Frères Louis Saigon - Tél. : 21.486

Bệnh lậu mới mắc, đau tức, ra mủ xanh, vàng hoặc lẫn máu, chỉ 5 ve thuốc số 40 giá mỗi ve 0p.60 là hết tuyệt nọc.

Bệnh kinh-niên (chronique) đã uống nhiều thuốc hoặc bơm rửa mãi mà sáng ngủ dậy vẫn còn tí mủ thì dùng thuốc số 42 giá mỗi ve 0p.60, cũng chỉ 5 ve cam đoan tuyệt nọc. Bệnh phong-tinh trị chưa tuyệt căn trong máu còn dư độc (toxine) cho nên sanh ra : nước tiểu vàng đục, đau lưng, điếc tai, mờ mắt, nhức mỗi gân cốt v.v., chỉ uống 2 hộp TÂY HUYẾT TUYỆT TRÙNG (Toni depuratif) giá mỗi hộp 1p.50 thì máu sẽ trở nên trong sạch, các bệnh đều tiêu hết. Nhận chữa bảo kiết có giấy giao kèo các thứ bệnh phong-tinh đau nặng và lâu đến mấy cũng mau hết tuyệt nọc.

Ở xa biên thư kể bệnh sẽ gửi thuốc lành hóa giao ngân, rất kín đáo. Cần thêm nhiều đại-lý xin viết thư (kèm có trả lời) về thương lượng nơi.

TỔNG ĐẠI-LÝ: Dépôt KIM TIẾN 191-193, rue Frères Louis - SAIGON

Nóta: Qui ngãi đã thấy chắc chắn rằng thuốc bổ MẠNH HỒ HOÀN mới hộp 1p.80 chữa bệnh liệt dương rất mau chóng!

Bán máy xay lúa gạo

Trừ đồ phụ-tùng dùng theo nhà máy xay. Những đồ phụ thuộc như bàn găng, cối lức, cối trắng, cối chà có quạt hút bột gạo, xa gió, bàn đảo, bù dài v.v. v.v. Đại-lý nhiều hiệu máy chạy dầu cũng, máy ch. m. trâu và đã ráp nhiều nhà máy được kết quả m. m. m.

ÉTABLISSEMENTS
21, BD GALLIENI
(Tél. N° 21.058) SAIGON

TRẦN-VĂN-HANH

QUINAFORCE

RƯỢU MÁU BÒ

Bệnh mới đỡ, xanh xao, yếu đuối, ban rét, yếu phổi, kinh nguyệt không đều, đang kỳ thai nghén, và sau khi sanh, kém ăn, ít ngủ.

Rượu bò huyết, thơm khai vị, tiêu thực, được nhiều vị lương y trọng dụng.

1 LITRE 2\$00

DỰ TRỞ TẠI:
Pharmacie Vương-hữu-Lê
144, rue d'Espagne - SAIGON (sau Chợ-mới)
ở xa gửi theo cách lành hóa giao ngân

nhà thuốc ĐÔNG-TIẾN

BỆNH PHONG-TINH KUE-LIỀU

Lậu, dương mai, hạch-xoài

Thuốc Sơ Độc Bá Ưng Hoàn

ÔNG TIẾN, trị tận gốc tuyệt nọc, khỏi căn trừ căn, không hại sanh dục, không hành bệnh nhưn (chắc như vậy)

CHỈ ĐÔNG-TIẾN
CUỘC 228, rue d'Espagne Saigon - Tél. 21.858

NHỮNG TIN QUAN HỆ VỀ HOA-NHẬT CHIẾN-SỰ

Cập vợ chồng Quốc Cộng sắp ly-dị

CHÂU-ĐỨC SIE QUAY súng lại bắn TƯƠNG-GIỚI-THẠCH CHĂNG?

CHIẾN-cuộc ở nước Tàu hơn một tuần lễ nay cũng không có gì lạ. Mặt trận Hoa-Trung, sau khi Nhật-binh lấy được Nam-xương (tỉnh thành Giang-tây) rồi đang tấn công Trảng-sa (tỉnh thành Hồ-nam) nhưng họ chưa đạt được mục-đích ấy. Còn ở Hoa-nam tuy hai bên có đánh nhau thường, nhưng chỉ là những trận nhỏ nhỏ, trừ ra những trận huyết chiến để tranh đoạt Giang-môn, Báo Tàu đang rút những tin phân-công Quảng-châu hay khác-phục Tăng-thành, độc-giã chắc còn nhớ xem báo thấy những tin ấy bốn năm bận rồi. Bận nào họ cũng quả quyết khác-phục Tăng - thành và phân-công Quảng - châu, nhưng rồi lại hấy êm ru ăn trọt hết.

Vậy là về chiến-sự không có gì quan-hệ mà chúng tôi đáng thuật cho độc-giã nghe.

Có quan-hệ chẳng là cái nguy-cơ cho Tàu nay mai, ngoài việc kháng chiến Nhật-binh như thường, còn thêm kháng chiến một mũi giặc nữa : Cộng-sản !

Nói ngay là Bát-lộ-quân hay Hồng-quân dưới quyền chỉ-huy của bọn Châu - Đức, Mao - Trạch-Đông, Bành-đức-Hoài.

Hôm cuối tuần rồi, thấy trên báo Tây có cái tin vắn tắt có mấy hàng như vậy :

« Tướng-giới-Thạch định thảo « lấy hết ãnh-quyền về tay mình « điều khiển, chứ không chia « sớt cho các tướng-lãnh cộng-« sản nữa ».

Có-nhiên là tin Đồng-minh-xã (Domei) của Nhật.

Chắc ai cũng gọi là Nhật-binh bày đặt ra cái tin nội-biến giữa hàng đương-cuộc quân-sự Tàu để làm kế ly-gián nhưn-tâm Tàu đó thôi, chứ Quốc-dân-dân với Cộng-sản-dân đã thành tâm hiệp tác nhau kháng Nhật là kẻ thù-tịch chung, và bọn Châu, Mao, Bành luôn luôn tuyên-bố phục-tòng Trung-trương và Tướng-giới-Thạch, lý nào bây giờ có sự chia rẽ cho tới trở gĩa đánh nhau.

Ban đầu chúng tôi cũng suy nghĩ như vậy.

Nhưng chúng ta có xem lại tình thế và do xét dư-luận Trung-hoa cho kỹ, thì mới biết rằng việc Quốc-Cộng phân ly là việc có thể phát-xuất, và lúc này đến lúc có thể phát-xuất rồi. Không khi nào có khi mà không lửa. Cũng có cơ sở đó Tướng-giới-Thạch mới tính toán hết binh quyền không tin nhậm Hồng-quân nữa.

Ài nấy dư biết Hồng-quân vốn là kẻ thù không đội chung trời của Tướng-giới-Thạch. Trước kia Tướng đã ra sức tiêu - cộng đảng đảng mười năm, cho đến hồi đầu năm 1937 - trước khi phát sanh Hoa Nhật chiến - tranh mấy tháng - họ Tướng đã dẫn đầu Hồng-

quân vào mải thám-sơn cùng-cốc ở gọi là Bát-lộ-quân. Bọn Châu-Đức Mao-trạch-Đông đang là quân giặc cướp ở trước mắt người Tàu, bỗng được coi như hàng dân-tộc anh-hùng, cả nước súng bãi.

Chúng tôi đã có dịp nói rằng sự hiệp-tác Quốc-Cộng chỉ vì lợi và không có thành tâm, sao cũng có ngày chia lìa tan rã, trở lại cựu địch như cũ.

Quả thiệt như vậy.

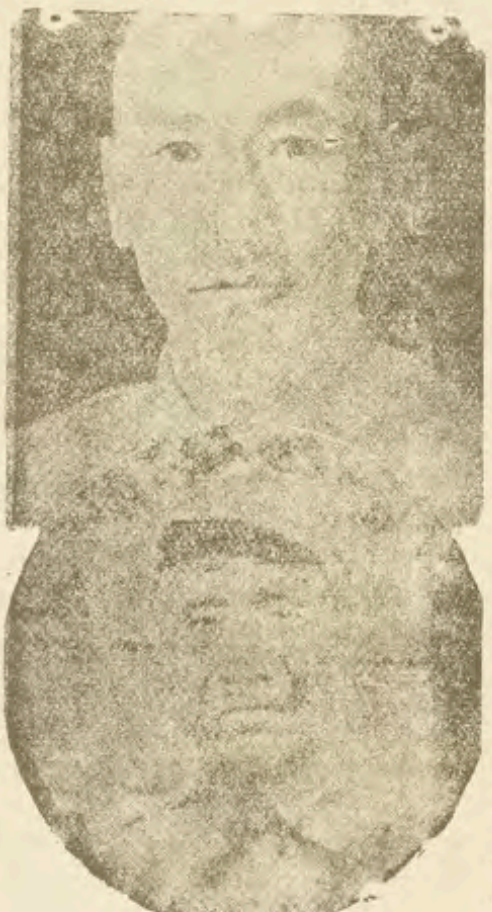
NGOÀI ra Nhật - binh là công-địch của cả hai bên, Quốc Cộng họ cần hiệp sức lại mà đánh, sự hiệp tác Quốc Cộng như cảnh một cặp vợ chồng năm chung một giường với nhau, nhưng mỗi người nằm tư tưởng một chuyện khác.

Chuyện lợi riêng.

Thì Tướng - giới - Thạch thảo dụng Hồng-quân và cho bọn Châu Mao hiệp tác trong việc kháng-chiến với mình, chẳng phải thương gì tài năng của Châu Mao, kỳ thật chỉ coi cầu lấy sự cứu-viện trợ-chiến của Nga-Sô. Đó là mục - đích thiệt nhất của Tướng-giới-Thạch trong cái chánh-sách Quốc Cộng hiệp tác.

Còn mục-đích của Cộng thì muốn nhơn cơ-hội chiến - tranh để xé-hòa Trung-quốc, đoạt lấy chánh-quyền, dựng lên Trung-quốc Liên-bang Sô-viết, là mục-đích mà bọn Châu Mao đeo đuổi bao nhiêu năm nay.

Gọi qua trang 12

Tướng-giới-Thạch và Châu-Đức

80 phi-công Tiếp-khắc qua giúp Tàu

NƯỚC Tiếp-khắc đã bị Hitler hời hợt trên bàn-đò Âu-châu từ bốn tháng trước rồi, ai nấy đã biết.

Người Tiếp-khắc đau lòng quốc-phá gia-vong, không chịu làm nô-lệ Đại-Đức, rủ nhau đi vong mạng từ phương rất nhiều.

Bởi vậy hôm rồi có 80 người Tiếp vừa là phi-công, vừa là kỹ-sư cơ-giới, đã qua Tàu làm đốc-công ở xưởng chế-tạo phi-cơ tại Văn-nam.

Xưởng này do chủ-tịch Long-Vân mới lập ra chừng 3 tháng nay, cơ sở đồ sộ và máy móc các thứ mua ở Âu-Mỹ về nhiều lắm. Mục-đích là tự chế ra máy bay để dùng vào cuộc kháng chiến lâu dài.

Trong xưởng dựng tới 5,6 máy người thợ. Song nhà chuyên-môn cơ-khí thì Trung-quốc còn thiếu, cho nên phải mượn kỹ-sư ngoại-quốc tới trông coi.

Nay được 80 kỹ-sư Tiếp-khắc qua làm đốc-công, người Tàu mừng lắm, vì 80 nhà chuyên-môn này đều là tay giỏi cơ-khí và nhiều kinh-nghệm của Tiếp-khắc trước kia.

MỘT PHÂN TỬ QUAN HỆ TRONG CUỘC KHÁNG CHIẾN

DÂN HỒI-GIÁO

AI cũng biết Trung - quốc tuy chúng tôi đã nói, lại chính vì Bạch-Hồi đông nhiều, nhưng súng-Hi là lãnh-tử dân Hồi ở tỉnh người, chứ không phải hết thấy là Hồi. Hồi trong nước cũng có nhiều người, chứ không phải hết thấy là Hồi. Hồi trong nước cũng có nhiều người, chứ không phải hết thấy là Hồi.

Sự thiệt, Hồi - dân có nhiều tay thế-lực. Bao nhiêu quân lính nhơn dân Hồi đều quy-tụ dưới quyền chỉ-huy của 5 ông đại - tướng oai-danh rất lớn, gọi là đoàn các « Ngũ Mã », vì 5 ông tướng này đều họ Mã hết thấy.

Với cái đoàn kết này, dân Hồi ở miền tây-bắc-thuở nay gần như độc-lập; họ chỉ phục - tòng Trung-trương có cái tiếng vậy thôi. Nhiều khi họ còn nghịch lại, chống cự với quyền hành Trung - ương nhiều cả đau điếng. Như hồi năm 1931, thiếu chất nữa thì

chánh-phủ Trung-trương phải bị đổ ngã vì Hồi-dân nếu như không có Nga-Sô can thiệp.

Thiệt vậy, hồi đó Tướng-giới-Thạch cầu cứu Nga mới đối phó với Hồi-dân mà đứng lại được, không thời bị họ đánh đổ rồi.

Chính vì sự cầu cứu ngoại-nhơn lúc đó, Hồi-dân đâm ra oán hận họ Tướng, không khi nào quên. Đó cũng là một nguyên do cho ta hiểu vì sao trước hồi kháng Nhật, Bạch-sùng-Hi vẫn hết sức chống chọi Tướng-giới-Thạch.

Hồi-dân không ưa Nga-Sô và công kích chủ-nghĩa cộng-sản đạo đức, thành ra lúc Nhật binh chiếm cứ Hoa-bắc tuyên-bố thực hành chánh sách bài trừ cộng-sản, tức thời được Hồi-dân ở Hoa-bắc tán thành và quy thuận ngay.

Và lại, từ mấy chục năm nay thế-giới có phong-trào « liên Hồi » (pan - islamique) nổi lên, trên lan khắp cả châu Á và châu Phi, không khỏi có ảnh-hưởng tới Hồi-dân ở Trung-quốc. Họ hưởng ứng theo phong-trào ấy, có cái ước nguyện là Hồi-dân tự chủ; họ muốn đồng thời thoát-ly thế-lực cộng-sản và quyền hành của chánh-phủ Trung-trương Tàu.

Nhất là 5 đại-tướng họ Mã có oai lực lớn lao, không thể nào chịu đựng thứ cho Nga-Sô lợi dụng con đường Đổ, tức là con đường Trung-Nga giao-thông, để tuyên bá chủ-nghĩa cộng-sản vào nước Tàu. Huống chi từ lúc Hoa-Nhật đánh nhau, rồi các đường lối chuyển vận khí-giới ngoài biển đều bị Nhật-binh chặn ngại hết, chỉ còn lại con đường Đổ đi ngang qua châu Âu, để Nga-Sô tiếp tế khí-giới cho, thành ra Lan-châu trở nên phạm-vi thế-lực của Cộng-sản; sự đó khiến cho Hồi-lân càng tức tối thêm. Vì Lan-Châu là kinh-đô của dân-tộc họ Mã.

Nếu Trung-quốc cần thảo phục dân Hồi giúp đỡ mình trong việc kháng-chiến, thì Nhật-bôn cũng có và đồng cảm, như một kỷ trước, cách để thảo phục dân Hồi, làm

Dân Hồi ở Cam-túc, Thanh-hải-Ninh-hạ, rủ nhau ủng-hộ Tướng-giới-Thạch. Trên đây là viên đoàn trưởng, người Hồi, Vương nguyệt Ba, đứng bên là cơ hiệu triệu đồng bào giúp Tướng kháng Nhật.

LONG-VÂN chủ-tịch Văn-nam

Mấy lúc nay, Không-quân Nhật hay tới thả bom xuống Côn-minh, cốt có mục-đích bắn phá xưởng chế-tạo phi-cơ này hơn hết.

Báo Tàu ở Thượng-hải bị kiểm-duyệt

NHƯNG NAY ĐÃ BÓT GẮT GAO LẮM RỒI

PHẦN đất Thượng-hải của Tàu đã bị Nhật - bôn chiếm trị lâu nay, báo chí Tàu xuất bản trong khu vực đó đều bị kiểm duyệt rất nghiêm.

Bởi vậy, những báo lớn như Thần-báo đều « chạy giặc » theo chum chánh-phủ từ Thượng-hải về Hôn-khẩu rồi qua Trung-khánh. Duy còn những báo nhỏ Nhật thì ở lại xuất bản như thường.

Ấy là Thời-báo, Sanh-hoạt nhật báo, Đại-hoa báo, Văn-báo, cả hàng ngày và hằng tuần chỉ có vài chục tờ, mà số xuất bản của tờ nào cũng kém sút lắm.

Bấy lâu, người Nhật có đặt sự kiểm duyệt tin tức đáng trọng các báo ấy, nhưng nay sự kiểm duyệt đã bớt gắt gao rồi.

LỜI MỘT NGƯỜI PHÁP ĐÀ Ở THUỘC-ĐỊA LẬU NĂM QUÂN ĐẠO SPRATLEY CỦA ĐÔNG-DUƠNG

Một tờ nhật-báo Pháp có đăng một bài của M. Marcel Beauvois là một người Pháp ở xứ Trung-kỳ, đảo chính là đảo Spratley ở cách vịnh Cam-ranh (Trung-kỳ) 475 cây số.

Quần-đảo này không dính dáng vào dân cư-lao mà hiệp-uớc 10 Decembre 1898 đã nhượng cho Phi-lật-tân nên nước Pháp hồi ấy không bị ai phân-đoạt hết.

Năm 1925, hồi Pháp lấy đảo Spratley ấy về tỉnh Baria (Nam-kỳ), đây không có gì đáng kể. Chỉ có một nhóm dân Hải-nam đến bắt đôi-moi ở đảo Spratley mà thôi.

Họ thấy Pháp lấy đảo này vui lòng lắm, vì chắc sẽ sống một cách yên ổn.

Trên đây là lời của ông Marcel Beauvois. Bài của ông đã đem, song chúng tôi chỉ trích một đoạn, có đủ tài liệu để tỏ rằng đảo Spratley là của Đông-dương.

(VIỆT-BÁO)

+ DOCTEUR LÊ-VĂN-QUYỀN +

Diplômé de Médecine Coloniale Diplômé en Dermato-Vétérinaire de l'Hôpital Saint Louis (Paris) Ancien externe de Stomatologie

và Mme Marie QUYỀN

Diplômé d'Infirmière et Diplômé de Puériculture de l'Université de Bordeaux

33, Colonel Grimaud (sau ga xe điện Cuniac Saigon-Cholon)

TRỊ ĐU CÁC CHỨNG BỆNH NGƯỜI LỚN VÀ CON NÍT

Có phòng riêng để trị bệnh con nít và đàn bà sau khi sanh sản (đau từ cung) đau bụng dài v.v. do tay Marie QUYỀN săn sóc. Chuyên trị bệnh ngoài da và trong máu, bệnh phong tinh các thứ. Có trị bệnh trong miệng và răng.

GIỜ KHÁM BỆNH : Sáng mai : 8 giờ đến 12 - Chiều : 4 giờ đến 7 giờ. Chứa nhựt và lễ : 8 giờ đến 11 giờ.

Trong giờ nghỉ muốn rước gấp, xin đến số 94 Léon Combes

TIENG PHAP

học nói rất dễ, tấn phát mau lẹ, tại trường

La Conversation Française

tục kêu bằng

RAPID' PROGRESS

của ông PIERRE ROUSSEL 230, rue Richaud - Saigon

Có 2 lớp riêng cho phụ-nữ - Có giờ bài đến nhà

◆ PHU-LƯU ◆

PHẠM-VĂN-VIÊN (Propriétaire)

Hàng chế tạo quốc k. hiệu Phu-Lưu; đại-lý giấy tàn thời Hanoi và bốp dăm của các vị hoa-khôi - Bán đủ các thứ hàng tạp hóa Bắc-kỳ - Valises - Cigarettes - Thuốc Lào

Có xe hơi nhà vận tải hàng-hóa đi khắp Lạc-thị

BÁN SỈ BÁN LẺ

Thưa quý ngãi,

Vì lòng quý ngãi đã quá yêu mà vừa giúp cho bôn tiệm đứng vững trên đường thương-mại trong bấy nhiêu lâu, bôn tiệm rất cảm ơn, nay bôn tiệm xin bà cáo để qui thân chủ đăng rõ là bôn tiệm đã khai trương thêm một chi nhánh ở tại Cần-thơ. Vậy qui ngãi ở miệt hậu giang muốn mua chi xin thương lượng với người quản-lý của bôn tiệm ở tại Cần-thơ hay là viết thư thẳng cho hàng chánh, chúng tôi ở Saigon cũng vậy.

Nay kính cáo.

26, rue Marché - CANTHO - 106-111, rue Lagrandière - SAIGON

◆ Hàng làm gạch bông của người Annam ◆

Chuyên môn làm các thứ gạch bông (carreaux en ciment) và granito thiết tốt lại giá rất rẻ.

Cũng có lãnh làm má và mặt bằng đá cẩm thạch nhơn tạo (marbre artificiel) và bằng Granites.

Chúng tôi đã được ban thưởng Médaille vàng, Long Bội tinh của Đức Đại-Nam Hoàng-Đế Bảo-Đại và nhiều cấp bằng ngoại hạng, hạng nhất của các hội-chợ Huế, Hanoi và Hải-phong. Quý ngãi ở xa muốn mua hoặc xin catalogue thì gửi thư thương lượng với chúng tôi rất cảm ơn.

COMPTOIR DES INDUSTRIES RÉUNIES
« CARREAUX IMPERIAL »
BẢO TRÁC et NGUYỄN-VĂN-HUỆT
68, Quai de Belgique - SAIGON Téléphone 21.088

Xuân đã qua! Người mau già

Muốn trẻ hẳn lại, mà tóc của quý ngãi đã bạc là một điều đáng ân hận. Vậy quý vị cần phải nhuộm với một thứ thuốc thật công hiệu rất dễ dùng đã nổi danh khắp cả hoàn cầu hiệu « PÉACOCK » nhơn con CỎNG sẽ giúp quý vị được mãn nguyện. Có chỉ cách dùng trong mỗi hộp. Công hiệu lạ lùng. Trừ bán thật nhiều tại :

NAM-HUNG

3, PLACE CUNIAC
165, Boulevard de la Somme
SAIGON

Gửi lỵc-tính mau lẹ mua từ 2 hộp sắp lên.

Giá bán chiểu hàng mỗi hộp 0p.60

Có bán đủ thứ đồ học trò dùng. Mua buôn xin tới bôn hiệu thương lượng sẽ được giá thật rẻ.

chứa sót cái sức mạnh nhờ cây của Tàu chẳng phải là ít.

Cách ấy là tôn-giáo.

Với Xiêm, với Tây-tạng và tín-đồ Phật-giáo ở Trung-quốc, Nhựt lợi dụng ngay đạo Phật để thâu phục, còn với dân Hồi thì Nhựt lợi dụng đạo Hồi để hiệu-triệu họ rất khôn ngoan. Nào là lập ra nhà thờ đạo Hồi ở nước Nhựt, nào là in kinh sách để truyền - bá. Bởi vậy dân Hồi ở Trung-quốc đã quy-phục Nhựt - hẳn đông lắm. Nội miền Hoa - bắc, nếu thỉnh thoảng còn có phong - trào du - kích khuấy phá các cuộc tổ-chức của Nhựt - binh, chỉ là dân Hồn, chứ người Hồi ở Hoa-bắc chẳng những không kháng Nhựt lại còn giúp sức cho Nhựt là khác.

Ta nên biết hiện thời, Nhựt trông cậy vào sức giúp đỡ của Hồi-dân Trung-quốc để một mặt xếp đặt trị an ở các miền chiếm lãnh và một mặt khác giúp Nhựt vừa đánh đổ Tưởng-giới-Thạch, vừa ngăn đường đông-tiến của chủ-nghĩa cộng-sản, không cho có lối tràn qua Trung-quốc.

Chính vì Nhựt-bôn có cái chánh-sách cao xa đó, nên chỉ mới có phương lược quân-sự mà họ sẽ thực hành nay mai là đánh vào Cam-túc, chiếm lấy Lan-châu.

BÀNH THỨC GIẤY MẶT SANH Ở GAN

Không kinh-phấn - mà sáng giầy thấy như mới "bơm sức khỏe" vào trong người.

Ta cần phải làm cho gan mỗi ngày đỡ một ít mặt sanh vào trong ruột. Nếu mặt sanh ra không đều, đủ ăn không đều được, thời ra. Bụng phình hơi, ngồi có bệnh táo. Trong thân thể đầy chất độc, người buồn ngủ ở đó, ở trường về gì cũng đen mờ!

Càng quá phải dùng thuốc tây. Nhưng bắt đi đại tiện như thế không chừa lại người con bệnh. Chỉ có VIỆN THUỐC NHỎ HIỆU CARTERS để cho GAN làm cho mặt sanh ra đều, trong người nhẹ nhàng khoan khoái như thuốc. Chất các cô, ngon ngọt, rất mạnh để làm cho mặt sạch ra. Nên đại thuốc viên nhỏ hiệu Carters để bôi GAN. Các báo chế, § 125.

COI TIẾP Ở ĐÂY

Châu-Đức có lẽ quay súng lại bàn Tưởng-giới-Thạch

Nhưng hiệp tác hơn 20 tháng nay, Quốc-dân-dảng chẳng những đã thất vọng về việc mong Nga trợ chiến, lại còn thấy Hồng-quân càng ngày có thể lực to, tràn lấn, lộng hành, muốn đánh đổ chánh-quyền Quốc-dân-dảng, cho nên lúc này hai đảng hóa ra cừ thù và đang rục rịch chia rẽ, là sự-thế tất-nhiên.

Hồi nào Tàu cầm chắc trong trí rằng hệ mình đánh với Nhựt thì sao sao Nga cũng xuất binh cứu viện trợ chiến, vì Nhựt cũng là kẻ thù « bất cộng đới thiên » của Nga.

Song vì nội-tình khó khăn, binh lực còn kém, Nga đâu có dám xuất binh trợ Hoa chiến Nhựt ra mặt, chỉ núp sau lưng giúp ngầm và bán khí-giới cho Tàu mà lấy tiền như các nước Anh Mỹ kia thôi.

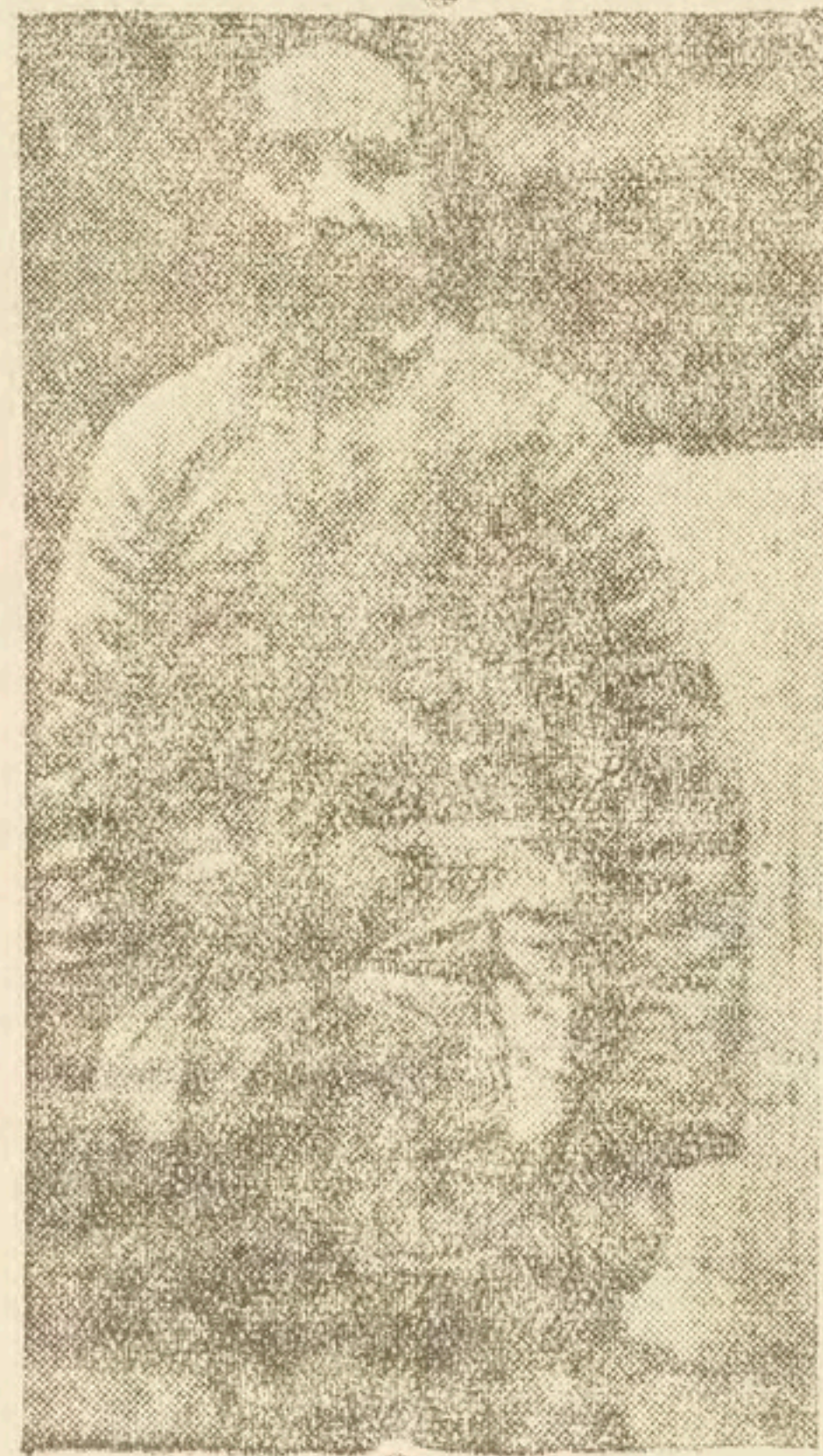
Hồi có việc Nhựt-Nga xung đột ở Trương-cao-phong, tưởng là Nhựt Nga khai chiến với nhau, Tàu đã mừng thầm. Vì nếu lúc ấy Nga khai chiến với Nhựt, tự nhiên Nhựt bị chia sót binh lực đi rất nhiều. Nhưng rồi Nga phải chịu nhượng-bộ, không dám thừa cái cơ-hội Nhựt đang mắc việc xâm Hoa mà đánh Nhựt, là bởi binh lực Nga chưa được sung túc, và sợ nội-tình biến-động mà đồ ngã chế-độ Sô-viết thì nguy.

Đến hôm tháng Mars mới rồi đây, Nhựt-Nga lại có việc xung đột ở Khố-hiệt-dảo vì mỗi lợi đánh cá, Tàu lại mừng thầm và van vài cho Nhựt-Nga chiến-tranh phát ra. Nhưng rồi sau hai bên họ lại điều-dinh với nhau êm thấm.

Té ra Quốc-hip-tác với Cộng chỉ có cái hy-vọng Nga thiết thực cứu viện Tàu, không trực-tiếp thì gián-tiếp (ví dụ Nga chiến-tranh với Nhựt vì chuyện Trương-cao-phong

hay chuyện đánh cá vừa rồi, để chia bớt binh lực của Nhựt, cũng tức như Nga cứu viện Tàu bằng cách gián-tiếp đó), nhưng rốt cuộc lại cách nào Tàu cũng thất vọng.

Thế mà trong khi đó Hồng-quân vận - dụng những thủ - đoạn khôn khéo toan bẽ bề lẫn cả Quốc-

MAO-TRẠCH-ĐÔNG
Phó-tướng của Châu-Đức,
nổi tiếng thao-lược

dân-dăng để cướp lấy chánh-quyền Trung-ương. Nào là họ lập đại-bản dinh ở Hồn-khẩu (lúc thành này còn là của Tàu) và Trưng-khánh, nào là những tay mưu - sĩ chiến-tướng như Châu-ân-Lai, Bành-đức-Hoài len lỏi vô bên trong hội-nghị

Quân-sự, để gây dựng thế-lực và chia sót quyền-bính với Quốc-dân đảng. Còn nói gì lâu nay họ tuyên truyền cộng-sản chủ nghĩa một cách tự do. Những nơi ở Hà-bắc Sơn-tây thuộc về khu vực kháng chiến của Châu-Đức đã trở nên Sô-viét công-nhiên rồi.

Có mấy lần, ở Hồn-khẩu lúc họ cũng như ở Trưng-khánh hiện thời Châu-ân-Lai, Bành-đức-Hoài đã ngấm ngấm gây nên cuộc đảo-chánh để hạ Tưởng-giới-Thạch và cướp lấy quyền Trung-ương, nhưng mà nhà đương-cuộc Tàu giấu kỹ mấy chuyện này không cho báo giới tuyên-bố đó thôi.

Àm - mưu của Cộng mỗi ngày một to thêm, sự làm thịnh của dư-luận Tàu mà chánh-phủ bưng bít đã quá giới - hạn rồi. Bước qua đầu tháng Avril này, người ta thấy nhiều tờ báo Tàu ở Hồn-cảng và Thượng-hải đã ra mặt công-kích Cộng-sản và yêu cầu chánh - phủ phải bãi trừ bọn ấy đi.

Dư-luận phản kích đến đôi đã phải nói trắng ra rằng: « Nga Sô « chỉ giới thúc giục xúi bảo người « khác đánh nhau, chứ đến lượt « họ thì họ trốn tránh. Việc đánh « cá xung đột mới rồi, tưởng Nga « phải đánh Nhựt mà Nga đâu có « dám đánh. Trái lại, họ cũng « nhượng bộ và ký ước thỏa hiệp « với Nhựt nữa. Với mỗi lợi cá đó, « chẳng khác nào mỗi năm họ giúp « cho Nhựt có 6000 muôn đồng để « làm chiến-phí xâm Hoa.

« Bọn Cộng-sản Tàu lại muốn « mượn dịp kháng - chiến này « để cướp lấy chánh-quyền Trung- « quốc. Cái âm-mưu ấy giờ ai « cũng biết cả rồi. Nhà đương-cuộc « nên mau mau thẳng tay trừ diệt « cái âm-mưu đoạt quyền của bọn « Cộng đi, vậy mới phù-hợp với cái « chơn - nghĩa toàn dân kháng- « chiến. Nếu ta chần chờ, không « khỏi hãm mình vào cảnh làm tôi « mọi Nga Sô cho mà coi. Những « cái gương Y-pha-nho và Tiệp- « khắc còn sờ sờ ra đó v.v... »

(Thạch-San, 8 Avril 1939)

Cứ xem tình hình như trên, chúng tôi tưởng chắc cái tin nói Tưởng-giới-Thạch sắp thâu hết binh quyền Hồng - quân là sự có thiệt.

Quốc-Cộng đến ngày ly-dị nhau rồi.

Nhưng hơn 20 tháng nay nhờ cuộc kháng-chiến mà Hồng - quân đã gây nên nhiều thế - lực trong chánh-phủ và dân - chúng Trung-hoa, thử hỏi ngày nay Quốc-dân-đảng muốn bãi trừ họ, liệu coi có phải là chuyện dễ dàng không?

Họ bị bãi trừ tất phải có cuộc phản-động, chứ không lẽ chịu bó tay cúi cổ đầu.

Bởi vậy chúng tôi lo cho Tưởng-giới - Thạch sẽ phải chống cự với hai mũi giặc: ngoài giặc ngoại-xâm là Nhựt, sẽ có giặc nội-biến là bọn Châu-Đức nữa. Nguyện thay cho nội tình Trung-quốc.

Cuộc du-lịch xưa nay ít ai tổ-chức

Ai muốn đi Nhatrang xem sở cá và Viện Pasteur.

Ai muốn đi Huế xem các lăng và Cung-Điện.

Ai muốn đi Thanh-hóa xem đền thờ đức Thánh - Mẫu Liễu-Hạnh công-chúa, ở Phố-Cát có cá châu; biển Sầm-Son, các Lăng, cầu Hàm-Rồng, đền thờ đức Lê-Lợi.

Ai muốn đi Hanoi, Haiphong xem Vĩnh Hà-long, đền thờ Trần-hưng-Đạo và chùa Hương-Tịch?

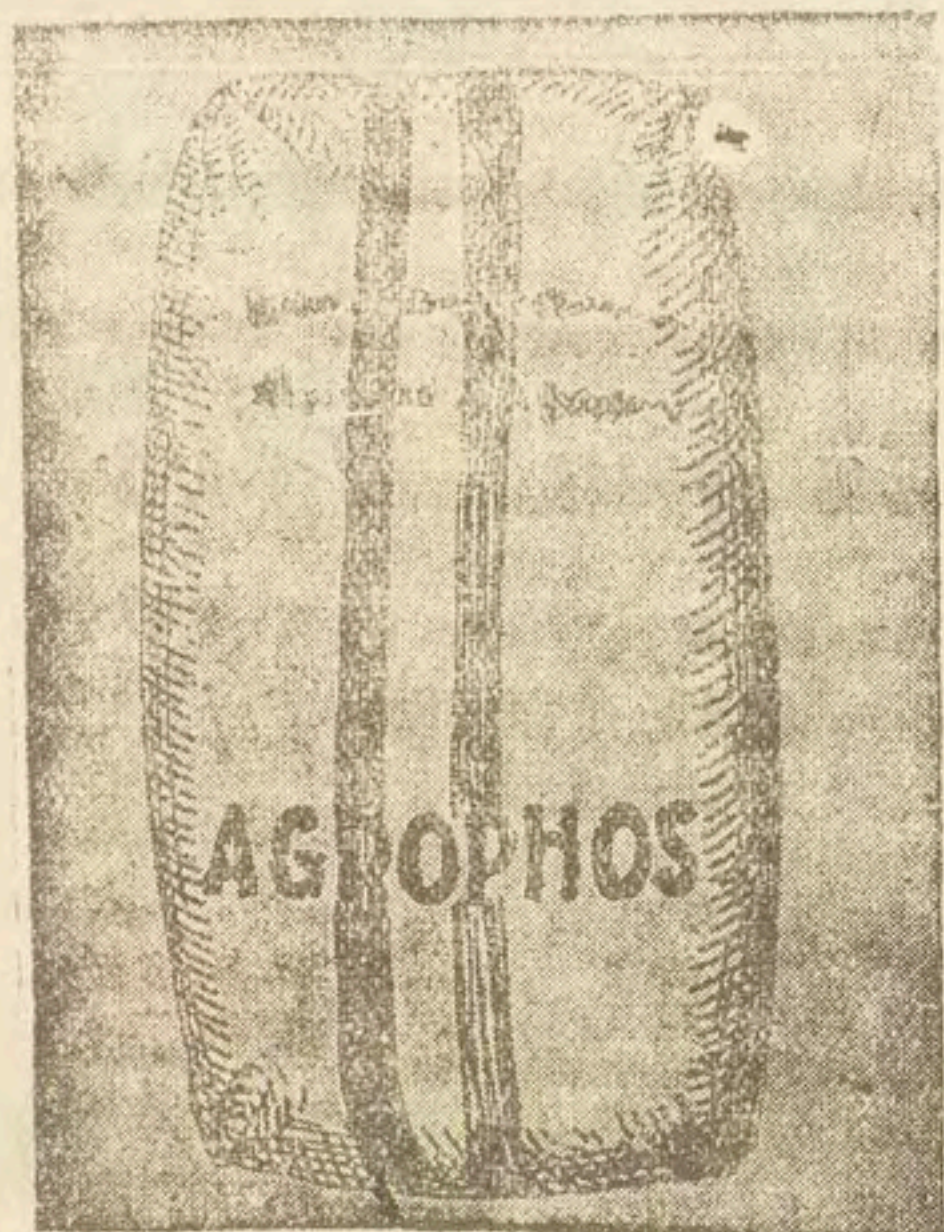
Xin mau viết thư đăng tên, đúng 45 người khóa số. Giá tiền: 62p.00. Bắt thăm cho lại hai người. Cha mẹ vợ chồng, mấy thầy giúp việc nhà nước và các sở được remise 10%.

Ngày đi: 8 Mai, ngày về đến 21 Mai 1939. Xin viết thư hỏi chương-trình.

NGUYỄN-KHẮC-NUONG
98 Rue Lagrandière
—SAIGON—

PHÂN AGROPHOS

là một thứ phân hóa-học của hãng Phosphates de Constantine ở bên xứ Algérie

Phân hiệu TAM-TÀI

này gồm có 26 % chất Dương-Long-Hoàn (Acide phosphorique) thành ra có 50 % chất vôi, rải cho các thứ cây thì mau bắt phân lắm

ĐẠI-LÝ ĐỘC-QUYỀN:

DENIS-FRÈRES D'INDOCHINE

một chuyện CÁI THẤT BẠI ANH- HÙNG của LÊ-KHÔI

Lịch Sử

nên
biết

CỦA

PHAN-VAN-THIỆT

MỘT số báo lúc trước, tôi đã thuật chuyện vì sao Lê-Khôi chống cự trào vua Nguyễn, đem đồ dâng đánh lấy thành Gia-dinh, xưng hiệu là Bình-Nam Đại-nguyên-soái. Lúc đó Khôi phong thưởng những bộ-hạ có công, như Thái-công-Triều (tức Vệ-công-Triều) làm trung-quân, Trầm, Huỳnh, và Sáu-Khả làm tiền-quân, Lại-bộ thái-khanh và tả-quân, Nguyễn-văn-Lộc làm hậu-quân, Mịch-tấn-Giai làm hậu-quân.

Xong đâu vào đấy, rồi Lê-Khôi dựng cờ có hai chữ « Chiếu-An », phủ dụ dân-tính cứ lo việc làm ăn như thường. Ông nhóm họp các quan lại mà diễn-thuyết cho họ nghe, nhắc cho họ nhớ rằng cụ Lê-Duyệt là một bậc khai-quốc công-thần của đức Gia-Long, và vì tiền-đế muốn đền công lao Cụ nên mới phong Cụ làm chức Kinh-Lược tổng trấn Nam-kỳ. Từ khi lãnh trọng trách ấy, Cụ không hề bao giờ nghĩ tới quyền lợi riêng của mình, một niềm coi việc dân việc nước là lớn mà thôi. Nhưng vua Minh-mạng vì có tư hèm với cụ, nên ngày nay cụ đã quá vãng rồi, vua Minh-Mạng và triều-đình mới làm khó dễ cho con cháu và bộ-hạ của Cụ. Sự bội ơn ấy rất đáng khâm-cư.

Lê-Khôi lại nhắc cho họ nhớ rằng ông Đồng-cung Cảnh có con trai và vị Hoàng-tôn ấy mới đáng lên nối ngôi vua của đức Gia-long. Vì cụ Lê-Duyệt đoán biết tình thế khó khăn nên đã gọi Hoàng-tôn sang du học ở Âu-châu, hiện nay đã lớn sắp trở về nước, làm đầu Nam-kỳ Lục-tỉnh mà hỏi tội triều-đình v.v..

Lời khuyên dụ của Khôi có ảnh-hưởng to trong đại-đa-số dân Nam-kỳ cho nên số người theo về đông lắm. Lúc này, ông là chúa-tể trong xứ vì các quan của triều-đình trấn ở lục-tỉnh đều dần gia-quyền và bộ-hạ vào rừng, qua xứ Cao-miền, hay trở về kinh-đô mà trốn cả.

Tình hình Giadinh thì yên ổn, tái lại các tỉnh vẫn xao xuyến lắm. Lê-Khôi mới sai Thái-Công-Triều đi kinh lý các chỗ, kêu dân lại cho họ tự ý chọn viên quan cai trị trong mỗi xứ. Lại nhơn dịp đó và theo lời dặn của Khôi, Thái-Công-Triều để năm ba người Bắc bộ-hạ trung-tin ở mỗi nơi, để truyền bá cổ-dộng cho chánh-thể mới lập.

Cách làm việc ấy đáng lẽ có kết quả tốt lắm mới phải, nhưng trái lại, bởi vì bọn người Bắc bộ-hạ của Khôi toàn là bọn « hồi hương » đều có tiền án. Bọn này thừa dịp có quyền, lợi dụng cơ hội mà giật lấy của nhơn dân rất nhiều, làm cho dân chúng bất bình, rất có hại cho sự mộ dân tình nguyện.

Chắc vì lẽ ấy nên Khôi muốn chia bớt sự khó, bèn chia hai đất cho Vệ-công-Triều; phần Khôi thì chiếm từ Saigon ra phía ngoài, còn Triều thì chiếm từ Saigon lên tới ranh Xiêm-la. Lê-Khôi cũng chia hai quân-đội ra cho Triều, và Triều lại được luôn cả thủy-quân nữa.

Có nhiều người cho rằng Vệ-công-Triều phải chịu theo Lê-Khôi là sự bất - đắc - dĩ, bởi vì thấy thế của ông này mạnh, khó chống chọi lại được. Tình thiệt, bao giờ ông ta cũng không có ý làm phản, chẳng qua bề ngoài giả theo Khôi, chớ bề trong thì vẫn bí-mật tư thông với các quan triều, đại-khai như Lê-dại-Cang cựu tổng-đốc và Lê-văn-Lý cựu án-sát tỉnh Châu-đốc đương ẩn trú tại Nam-vang.

Qua tháng tám, có tin đem đến rằng binh trào đã vào và đã đóng ở Mô-xoai (Baria). Lê-Khôi sắp sửa chống cự, Vệ-công-Triều xin trở về phía tây để tu chỉnh binh mã, nhưng mãi tới tháng chín Khôi mới cho phép. Khi đi khỏi quyền Lê-Khôi rồi, Triều mới lo việc cổ-dộng nghịch lại, lợi dụng lòng công-phẫn của dân đối với bọn hồi-hương và truyền bá sự lão-xược về việc hoàng-tôn. Va hoạt động một cách rất cẩn thận, Lê-Khôi không hay một điều gì. Đồng thời, và lại gọi mật-thơ cho viên quan cầm đạo binh trào ở Mô-xoai đốc khởi quân ngay. Va cũng có đảng số về trào tổ ý thuận tưng và tuyên bố sự ly khai với Lê-Khôi nữa.

Quang-cảnh hành-hình cổ đạo MARCHAND vì cố bị nghi làm quân sự cho LÊ-KHÔI phản đối triều đình nhà Nguyễn. Lúc binh trào phá vỡ thành Saigon, binh trào bắt được cổ trong đó, thành ra cố bị xử lăng-tri.

Nhiều việc khác lại dồn-dập đến làm cho tình thế của Lê-Khôi phải yếu đi bớt: các quan trào lần lần trở về chỗ cũ của họ vây bắt bọn quan lại mới và bọn hồi-hương mà chặt đầu nết, thế mà dân cũng vẫn điềm-nhiên.

Vệ-công-Triều, ở Rach-Chanh có gặp tá-quân Sáu-Khả, mời anh ta sang qua truyền mình chơi rồi thừa dịp bắt nhử bắt mà giết luôn cả bọn tùy tùng.

Nhờ vậy, đạo binh của vua Minh-Mạng mới đắc thế mà đánh rốc vào Saigon, hùng trấn tại Bình-tây, lúc đó kêu là Lô-Tư. Cách sau ít lâu, Vệ-công-Triều dẫn binh mình đến đó sáp nhập với binh vua.

Bị Thái-công-Triều phản bội, thành ra lưỡng đầu thọ địch, Lê-Khôi đành cố thủ trong thành với 2.000 đồ đảng còn lại, thêm số đàn bà con nít cũng chừng ấy. Ông ta xuất tiền bạc, lo mua lương-thực: gạo, khô, tích trữ trong thành mà dùng. Nhờ ông trả tiền hậu lắm nên người buôn bán annam và khách-trú đem đến bán rất nhiều, lương thực chứa đầy kho dựn.

Đương giữa lúc ấy, bỗng dưng binh trào tràn tới, Lê-Khôi ra lệnh đóng chặt cửa thành lại, bọn người mua bán Tàu và Nam không ra được, cũng phải hiệp sức mà lo việc phòng thủ. Trong bọn ấy có một người Pháp, cổ đạo Marchand mà tôi sẽ tả cảnh bị hành-hình ghê rợn sau này.

Đạo binh trào-đình do Trần-văn-Năng, Nguyễn-văn-Trọng và Trương-ninh-Giang cai quản. Lúc ban đầu có đánh vài trận, rồi sau binh trào chỉ lo việc vây phủ. Qua tháng mười thì cả thành Gia-dinh bị bọc bốn phía. Binh trào đắp đồn đất xung quanh và đào đường dưới đất mà đi đến chon thành.

Ông Trần-văn-Năng bắn thơ vào thành hiệu-dụ cho dân-sự bị giam cầm trong ấy hãy thoát mà ra, binh trào sẽ tiếp ứng cho. Bởi vậy, có nhiều người lên trốn ra được. Lúc binh trào vừa đến thì Lê-Khôi cầu cứu nước Xiêm-La.

Nguyễn hồi năm 1813, binh Xiêm đến chiếm cứ Cao-miền, đuổi vua xứ ấy đi, nhờ ông Lê-Duyệt đánh đuổi họ mà đem vua về. Qua năm 1830, người Xiêm xui giục viên tổng-đốc tỉnh Pursat làm phản, chiếm cứ tỉnh thành Battambang và Angkor; họ làm le muốn chiếm nốt Pursat và Kompongsoai và đi theo sông Cửu-Long mà xuống Nam-kỳ nhưng gặp phải binh An-nam đánh đuổi ra khỏi xứ Cao-miền.

Năm 1833, tháng giêng năm Giáp-Ngo, binh Xiêm lại tấn vào do hai đường: đạo binh bộ và đạo binh kỵ thì vào Cao-miền còn binh thủy thì do kinh Vĩnh-tế tấn vào xứ Hà-tiên, rồi xuống tỉnh An-giang (Châu-đốc) đốt phá, sát hại vô số. Nhưng ông Trần-văn-Năng sai ông Trương-minh-Giang cầm đầu một đạo binh căn binh Xiêm tại Vàm-Nao, làng Kiến-Long.

Binh Xiêm đành đóng lại đó mà giữ thế thủ: binh Annam đóng tại Cổ-Hủ, làng Tư-Điện, lại có cắt đồn dọc theo sông Hậu-giang tại Lấp-vô (làng Bình thành Tây) để chặn giữ binh nghịch mà đợi viện binh ở Saigon đến tiếp.

Chẳng bao lâu, Thái-Công-Triều đem viện binh đến mới công phá binh Xiêm được trọn thắng. Binh Xiêm thất trận chạy dài cho tới Nam-vang và Kampot, có bọn chạy đến Trục-bô, có bọn chạy đến Battambang, nhưng trong lúc chạy chúng cũng đem tù giặc theo, trong đó có cha tây Régéreau, vài ông có khác với gần 1.500 người theo đạo thiên-chúa annam.

Binh Xiêm bị đuổi rồi, Triều đem binh về Saigon, còn Trương-minh-Giang thì ở lại Nam-vang, lo việc trấn thủ, cất ở Ngã tư-sung Cửu-trong, trong tỉnh Lovéa-cư một cái thành gọi là Trấn-tây-Thành rồi ở đó bảo hộ cho nước Cao-miền. Hiện nay cũng có thể tìm dấu vết thành ấy.

Trong lúc ấy, đạo binh trào cử công phá thành Saigon, nhưng đã nhiều lần mà không thành công, phải cầu viện binh ở Huế vô hoài. Lê-Khôi chống lại một cách hết sức can đảm. Nhưng rồi thay, Lê-Khôi đau chết. Tuy dự-đang bộ-hạ cũng vẫn giữ thành chống cự hăng hái, nhưng số binh chết dần hồi, lương thực tiêu mòn, binh khí thiếu kém. Còn bên binh trào cũng bị tổn hại hơn cũng được. Bên Lê-Khôi, tất cả tướng-sĩ đều hoặc bị giết, hoặc bị bắt, không có một người chịu hàng đầu.

MẤY CHUYỆN HAY HAY...

Một câu nói xô xiên
dám hòng Hitler

Ông vua xe hơi củn^g
khéo nói khôi hài

NHÀ độc-tài Đức, nhơn lúc rảnh việc quốc-gia, đi tới nghỉ mát ở một chỗ nọ,

giáp ranh hai nước Đức với Thoa-ti-si (Suisse), hai bên chỉ phân cách lại không biết.

Nhưng còn có nhiều chuyện. Luôn mấy năm nay câu người chắc hẳn người ta không biết, là câu đất đã thêm rồi, hôm nay ông ta làm vua xe hơi, mỗi năm Hitler ra ngồi bờ sông câu cá chơi, chế tạo ra hàng triệu mà chỉ để bán.

Đối diện bên kia sông, có một cho thiên hạ lấy tiền bỏ túi, còn người Thoa-ti-si cũng đang ngồi câu, tự ông ta đi đầu thì khoai đập xe.

Không biết có phải Hitler chỉ máy, chớ không ngồi xe hơi bao giờ, trừ ra đi xa.

Tài-sân ông ta giàu ức triệu, vào mà lão ngồi thả cần câu xuống hàng thế-giới đệ nhất phú-ông, nước cả giờ, không có một con cá thể mà ăn xài há tiện từ đồng xu nào thêm lại bắt mồi.

Trong khi đó, chủ Thoa-ti-si ngồi giúp việc từ thiện, nhưng không đối diện bên kia sông, giựt lên phải iệc từ thiện nào cũng được một con cá lớn bự.

Chắc lát, một con thứ nhì. Một lúc nữa, lại câu được con làm lễ ăn mừng tuổi thọ 75, có thứ ba, còn bự hơn hai con trước, một hội phước thiện tới xin ông.

Còn cây cần câu của ông tương-giúp cho một, số tiền. Ông ta hỏi: quốc Đại-Đức thì vẫn trở lại bắt — Để làm chi?

— Thừa ông, để bốn - hội xây Túc quá, Hitler kêu chủ Thoa-ti một bức tường cho cái nghĩa-địa si bên kia mà hồi lớn: của bốn-hội, kéo để từ phía trống

— « Ê! chú kia! Tại sao chú trải khó coi. « câu được nhiều cá ở mé sông — Trời ơi! tưởng là việc gì chứ « bên chú, còn tôi bên này không việc đó một đồng xu con, tôi cũng không giúp đâu.

Nghe tiếng người kêu hỏi, chủ Thoa-ti-si lấy ống điều trong miệng — Phải chớ! các ông thử nghĩ ra, cặp mắt lườm lườm ngó kỹ xem: một cái nghĩa-địa mà giờ xây người mới hồi mình kia. Chẳng vách tường xung quanh có phải là hiểu chủ có biết người đó đã sự ích lợi gì đâu. Những người họ khuỷu nước đục trời, đang làm vô năm trong đó rồi thì không khi rồi cho Âu-châu và cả tổ - quốc nào có thể trốn thoát ra ngoài được

chủ run sợ hay không? Chỉ biết nửa, các ông khò khò, người nào hiện thời chưa chun vô trả lời một cách rất tự nhiên: trong đó, thì tự nhiên họ không

— « Ôi! thì tại mé bờ bên tôi muốn chun vô một chút nào! « đây, lữ cả nó tự biết nó có quyền « mở miệng, chớ có gì lạ đâu! »

Chắc hẳn Hitler cau mặt, nói nhõ một mình: — « À thằng tướng này nói dám « hòng tao! »

ÔNG Henri Ford, người Huê-kỳ, chế tạo ra kiểu xe hơi « Ford » bán chạy và nổi danh khắp thế-giới, ai

giáp ranh hai nước Đức với Thoa-ti-si (Suisse), hai bên chỉ phân cách lại không biết.

Nhưng còn có nhiều chuyện. Luôn mấy năm nay câu người chắc hẳn người ta không biết, là câu đất đã thêm rồi, hôm nay ông ta làm vua xe hơi, mỗi năm Hitler ra ngồi bờ sông câu cá chơi, chế tạo ra hàng triệu mà chỉ để bán.

Đối diện bên kia sông, có một cho thiên hạ lấy tiền bỏ túi, còn người Thoa-ti-si cũng đang ngồi câu, tự ông ta đi đầu thì khoai đập xe.

Không biết có phải Hitler chỉ máy, chớ không ngồi xe hơi bao giờ, trừ ra đi xa.

Tài-sân ông ta giàu ức triệu, vào mà lão ngồi thả cần câu xuống hàng thế-giới đệ nhất phú-ông, nước cả giờ, không có một con cá thể mà ăn xài há tiện từ đồng xu nào thêm lại bắt mồi.

Trong khi đó, chủ Thoa-ti-si ngồi giúp việc từ thiện, nhưng không đối diện bên kia sông, giựt lên phải iệc từ thiện nào cũng được một con cá lớn bự.

Chắc lát, một con thứ nhì. Một lúc nữa, lại câu được con làm lễ ăn mừng tuổi thọ 75, có thứ ba, còn bự hơn hai con trước, một hội phước thiện tới xin ông.

Còn cây cần câu của ông tương-giúp cho một, số tiền. Ông ta hỏi: quốc Đại-Đức thì vẫn trở lại bắt — Để làm chi?

— Thừa ông, để bốn - hội xây Túc quá, Hitler kêu chủ Thoa-ti một bức tường cho cái nghĩa-địa si bên kia mà hồi lớn: của bốn-hội, kéo để từ phía trống

— « Ê! chú kia! Tại sao chú trải khó coi. « câu được nhiều cá ở mé sông — Trời ơi! tưởng là việc gì chứ « bên chú, còn tôi bên này không việc đó một đồng xu con, tôi cũng không giúp đâu.

Nghe tiếng người kêu hỏi, chủ Thoa-ti-si lấy ống điều trong miệng — Phải chớ! các ông thử nghĩ ra, cặp mắt lườm lườm ngó kỹ xem: một cái nghĩa-địa mà giờ xây người mới hồi mình kia. Chẳng vách tường xung quanh có phải là hiểu chủ có biết người đó đã sự ích lợi gì đâu. Những người họ khuỷu nước đục trời, đang làm vô năm trong đó rồi thì không khi rồi cho Âu-châu và cả tổ - quốc nào có thể trốn thoát ra ngoài được

chủ run sợ hay không? Chỉ biết nửa, các ông khò khò, người nào hiện thời chưa chun vô trả lời một cách rất tự nhiên: trong đó, thì tự nhiên họ không

— « Ôi! thì tại mé bờ bên tôi muốn chun vô một chút nào! « đây, lữ cả nó tự biết nó có quyền « mở miệng, chớ có gì lạ đâu! »

Chắc hẳn Hitler cau mặt, nói nhõ một mình: — « À thằng tướng này nói dám « hòng tao! »

Cần kíp cho ai mắc bệnh ho lao

Nguyễn văn một bức thơ

Monsieur Lê-văn-Thành, đốc-phủ en retraite Phú-nhận Saigon.
A Monsieur Trịnh-văn-Hào, Directeur Ecole Villo n° 110 rue Vassoigne Tân-định Saigon

Kính ông. — Tôi có đưa con mắc bệnh ho lao lâu ngày uống đủ thuốc không hết, chỉ nhờ 3 hộp thuốc gia-truyền của Trịnh-nhài-Long (nội tổ ông) mà hôm nay bệnh ho nó đã tuyệt. Thật rõ ràng là một phương thuốc hết sức hay. Tôi xin lấy danh dự mà đảm bảo và xin giới-thiệu cho ai mang bệnh nguy hiểm ấy nên mua dùng, khỏi lo tìm mất bệnh còn. LÊ-VĂN-THÀNH Secrétaire particulier du Gouverneur Général Pasquier đốc-phủ en retraite à Phú-nhận Saigon. *
Mỗi hộp giá 3p.50 (uống nhiều ngày). Ở xa gửi mandat mua thuốc cho ông đốc-học Trịnh-văn-Hào theo địa chỉ trên đây.

Tình thế ấy không sao lâu dài nữa được.

Ngày 13 tháng bảy năm Ất-Vị (septembre 1835) binh trào phải liều chết công phá lần chót. Súng bắn liên tiếp trọn ba ngày ba đêm, bỗng dưng ngưng lại một lúc, rồi đến độ bốn giờ sáng, nhâm khi trong thành một mối ngũ vuyl, các quan trào thức quân đánh ào tới như núi lở biển tràn. Quân lính bắc thang leo lên mặt thành mà vào. Cuộc tranh đấu vô cùng kịch liệt, cả hai bên đều quyết sống chết đánh nhau. Rốt cuộc, binh trào thắng, nhưng cái thắng ấy, tây thường kêu là « cái thắng của Pyrrhus » (victoire à la Pyrrhus) vì bên thắng có sự hại không kém gì bên bại, hay nói hơn cũng được. Bên Lê-Khôi, tất cả tướng-sĩ đều hoặc bị giết, hoặc bị bắt, không có một người chịu hàng đầu.

Sau khi giặc Lê-Khôi dẹp yên rồi, trào đình thi-hành hành phạt rất là ghê rợn, số tới tôi sẽ viết tiếp, để nhơn dịp đình-chánh nhiều sự sai lầm trong bài « Minh oan cho Lê-Khôi » đăng trong số mùa xuân 1939 của báo « Saigon ».

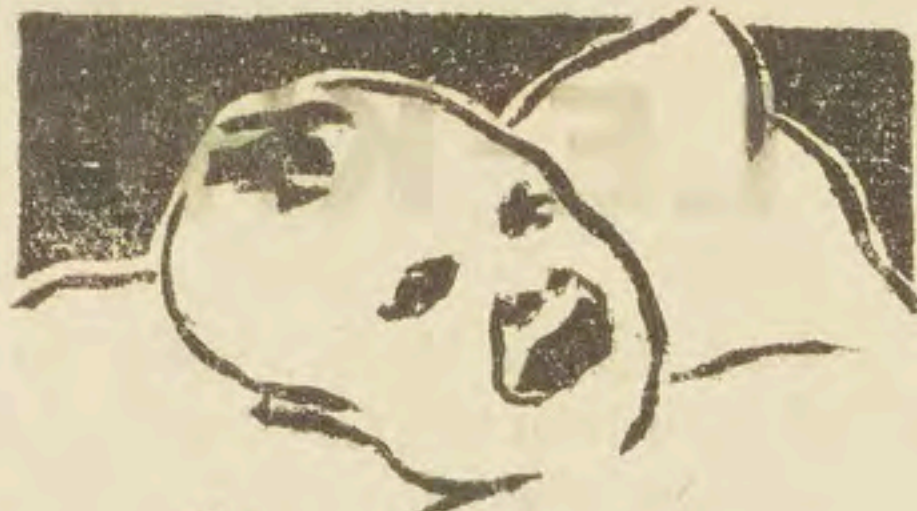
Coi bài trên đây, đã thấy mấy chỗ sai của bài kia rồi: 1 — Ông Lê-Khôi không có xưng vương bao giờ, bởi vì nếu ông xưng vương thì làm sao cho danh chánh ngôn thuận được? Dư rõ chỗ ấy, ông Lê-Khôi mới bày ra cái thuyết « hoàng-tôn » như vừa nói ở trên đầu bài này. 2 — Ông Lê-Khôi đau bệnh mà chết trong thành Gia-dinh, còn đầu toi ngày hành hình, dạng bước lên ngàn-dầu-đài mà khải-chiến bài thơ truyền tụng tới nay người ta được biết đó?

PHAN-VAN-THIỆT

MỘT TÂM LÒNG

hay là

ĐƯA CON CHÚNG TA ĐÃ CHẾT!

VĂN-sĩ Hoài-Anh trở về phòng mình, sau một lúc vắng mặt. Đây cửa bước vào, chàng thấy ngồn ngồn trên bàn những báo chí và thơ từ...

Những bức thơ mà văn sĩ tiếp được, văn sĩ hằng coi thường lắm. Trong ấy, nếu không là những câu tán dương nhảm tai, thì cũng là những lời bèo nước rỗng tuếch.

Hơn một chục bức thơ mà văn sĩ xem chỉ độ mười lăm phút. Bức thơ sau cùng đầy đặc và nặng lắm. Văn sĩ muốn quăng luôn vào sọt rác. Nhưng nghĩ sao không biết, văn sĩ lại cầm bức thơ ấy, đến đi-văng nằm, bóc xem. Có lẽ trong lúc thần trí mỗi mết, văn sĩ muốn cho có những giọng chữ để đọc. Có lẽ, như các nhà văn xã hội khác, đôi khi cũng xem truyện diễm tình...? Bức thơ này hẳn là một thiên diễm-tuyệt không chừng?

Văn sĩ bắt đầu còn đưa cặp mắt lơ đãng... Nhưng lần lần, văn sĩ chú ý, văn sĩ say sưa...

Sài-thành...

Hoài-Anh yêu dấu,

Hoài-Anh đừng lấy làm lạ sao tôi có đột ngột như thế này. Hoài-Anh hãy cố hồi ức lại những đoạn tình sử của Hoài-Anh. Tôi là một người con gái đã được diễm-phước đến chọn vào con đường tình của Hoài-Anh.

Nhưng Hoài-Anh nhớ được nào! Đợi nếu mãi còn những bông hoa đẹp, Hoài-Anh tội gì phải bận lòng đến những cánh hoa tôi tả hương sắc nhạt phai...?

Em nói thế, không phải em trách mắng Hoài-Anh đâu, em xin thề trên đầu em rằng: bao giờ em cũng kính yêu Hoài-Anh — Kính dâng hoàng, yêu thành thật. Em yêu là tại em yêu! Nhà giải phẫu tâm lý không thể phân tách tình yêu em được. Tâm lý em phiền phức. Tình yêu em siêu trần!

Em dám nói thế, vì từ khi tóc còn để chỏm, em đã bắt đầu yêu Hoài-Anh. Còn nhớ ngày ấy, một hôm em đi học chiều về, Hoài-Anh đứng lại trước cửa nhà nhìn em mỉm cười, làm em thẹn quá. (Hoài-Anh có nhớ không? ngày ấy căn phòng trọ của Hoài-Anh và của mẹ em khích nhau). Em về nhà vẫn còn thẹn. Em không dám nhìn má em: sợ người đọc được lòng em. Sau buổi cơm, em kiểm soát đi nằm ngay. Phòng của Hoài-Anh và của em khích nhau. Em rạo rực con tim quá, không sao ngủ được. Vừa chợp mắt là em thấy Hoài-Anh mỉm cười với em. Nhưng điều phiền nhất là em không nhớ rõ gương mặt của Hoài-Anh. Biết bao lần có ý định coi mặt Hoài-Anh, nhưng em không coi được! Không phải tại Hoài-Anh muốn giấu. Cơ khổ thì thôi! Hoài-Anh ngờ đâu mà giấu. Tại em. Chỉ tại em không có gan dám nhìn ngay vào mặt Hoài-Anh — vì đâu ở đây có những hấp lực nó thôi-miên em.

Em chối đây, đi lại để mắt vào lỗ khóa, nhìn sang bên phòng Hoài-Anh. Mấy lần trước, em sợ Hoài-Anh nom thấy em nhìn. Lần này, em hết lo. Nhưng khôn nổi! Hoài-Anh đang làm gì kỳ-cò viết viết

Tặng những ngòi bút đã đến lúc, không còn tình yêu, vì cơ-cực của nghề quá nhân tâm với họ

kia. Mà lại đưa lưng về phía em. Cái lưng tội nghiệp của một nghệ sĩ yêu nghề.

Em khom lưng nhìn vào lỗ khóa như thể lâu lắm. Em chờ. Em đợi cho Hoài-Anh quay mặt lại. Nhưng Hoài-Anh vẫn viết. Em thường nghe người ta nói: « Các văn-sĩ khi trừ-tác sống được trong những phút xuất-thần khôn tả ». Lúc ấy, có lẽ Hoài-Anh sung sướng lắm? Hoài-Anh có đề đầu em đang mỗi gối chồn chồn trông đợi!

Một giờ... hai giờ, ba giờ khuya. Em mỗi mết quỳ xuống đất, ngủ lúc nào không hay nữa. Mãi đến sáng, má em trông thấy, kêu em dậy. Người hôn em. Em giả vờ không biết gì hết. Thế là người phát sợ, cho em bị tà-ma nhập xác.

Một năm sau, má em tái giá. (Em quên không nói cho Hoài-Anh biết em mất cha tự trong bụng mẹ). Em phải theo má em về ở với cha ghẻ em. Thế là em phải xa Hoài-Anh. Em đau khổ lắm. Nhưng thôi, nếu nói thế mãi, có lẽ em khóc mất.

Đề em kể chuyện tiếp Hoài-Anh nghe. Em về ở với cha ghẻ em, em được người cưng yêu lắm.

Mấy năm sau, khi em được 16 tuổi và đã đậu bằng sơ-học pháp-việt, người đưa em vào trường Nữ-học. Mỗi kỳ, đến chúa-nhứt, em được về, là em lại đi thăm Hoài-Anh ngay. Có bạn, không có Hoài-Anh ở nhà, em đau khổ quá. Nhưng em vẫn cố gắng gượng được, trở vào trường học như thường. Chỉ một hôm chúa-nhứt cuối năm, em đi ngang nhà Hoài-Anh, em nghe thấy trong ấy có tiếng cười trong trẻo của những thiếu-nữ đào tơ, là em về nhà mang bệnh. Má em xin cho em về ở nhà. Và kể từ đây, em khỏi phải sống cái đời lưu-học-sinh bực - dọc trong một trường công nữa.

Em đau. Em sợ hương sắc em vì thế mà chóng nhạt phai. Em sợ Hoài-Anh chưa chi đã chán em. Bởi vậy nên em lại rần rần tỉnh trông cho mau mạnh. Mỗi ngày em soi gương không biết mấy bận, Em cố tìm một dấu vết của sức tàn phá. Nhưng không. Nhờ tấm bô

bằng những cao lương mỹ vị, em vẫn giữ được vẻ đẹp. Có điều em hơi tái nước da một chút. Hương sắc em vì thế lại trội thêm. Sắc đẹp em bây giờ là « sắc đẹp của một người đàn bà » : kín đáo, thủy mị hữu duyên. Không biết Hoài-Anh có trọng thứ sắc đẹp ấy không? Chớ theo em : nét đẹp công còn của các cô gái thơ ngây chóng làm cho đàn ông chán lắm. Em rất tự hào bây giờ em có được một sắc đẹp của bà Anna Karénine.

Em tuy cố trấn tĩnh để được chóng mạnh, nhưng đã yêu, em ghen, mà đã ghen, em khổ, mà đã khổ, em bệnh. May cũng nhờ trạng thái tâm lý phiền phức ấy, mà em giữ được « vẻ đẹp đàn bà » nhất thời thiên-phú cho em.

Nói thêm mang tội với má em — người hết lòng nâng giắc cho em trong thời kỳ ươn yếu — em vẫn muốn đau... đau mãi như thế, để được về đẹp, để được Hoài-Anh say mê.

Em quá thật con diên. Nhưng trò chơi rồi đại ấy của em, chừng có hiệu quả lắm. Hoài-Anh còn nhớ không. Một hôm đi đầu mặt với em ngoài phố, thấy em, Hoài-Anh không còn tự chủ được, vội tuyên bố lớn với người bạn đi kề: « Oh! une femme admirable. La beauté de Marlène Diétrich! » (Ồ! một người đàn bà đẹp quá. Vẻ đẹp của cô đào Marlène Diétrich!)

Lần sau nữa, cũng ngoài phố, đi một mình Hoài-Anh gặp em — cũng đi một mình. Hoài-Anh cười với em, Em dễ dãi cười đáp Hoài-Anh.

... Và kể từ đây, chúng ta thân nhau, yêu nhau. Em không còn nhớ trường-học nào dung rui chúng ta từ xa lạ nhau trở nên nhân tình nhau nữa.

Chúng ta gần nhau. Chúng ta ấp yêu nhau. Và chúng ta là người...! Bởi nên chúng ta không qua khỏi nỗi những điều kiện bất buộc của luật sanh lý, kết cuộc của sự tuân theo mạng-lệnh luật sanh lý ấy, là em có mang với Hoài-Anh một đứa con. Kịp khi đứa con ấy bắt đầu tượng hình một cách rõ rệt trong chiếc bào thai của em, là em phải bị gia đình bắt hủi, Cha ghẻ em sỉ vả. Cả đến má em — người yêu em như trên đời cũng đánh mắng. Em bắt buộc phải bỏ nhà ra đi. Trước tiên, em định lại anh. Nhưng thương nhau mà để lụy cho nhau, em không muốn.

Anh là một văn sĩ nghèo, bán tâm huyết cho thiên hạ quanh năm còn chẳng đủ nuôi lấy tâm thân, huống hồ nay lại phải chật vật thêm nữa vì em, vì con em sau này, đây là điều em càng suy cạm mà không nỡ... Em đã biết chuyện người tình nhân kiều diễm của nhạc sĩ Bellini hy sanh cho Bellini. Gương cao quý ấy, em mến lắm. Em nguyện hy - sanh vì Hoài-Anh, cho nghệ thuật của Hoài-Anh.

(Còn nữa)

QUẾ-LANG

MỘT BÀN CHUÔNG TRÌNH

Thi hành ở Saigon và khắp các tỉnh Nam-kỳ

Tu' 10 Avril đến 30 Juin 1939

1' Tăng sức khoẻ cho toàn thể Quốc-dân.

2' Trừ tuyệt nọc bịnh phong-tính cho thanh-niên và bịnh bạch-dái-hạ cho phụ-nữ.

Nhơn dịp mới thành lập một nhà tổng phát hành tại Saigon nhà thuốc Lê-huy-Phách như định thi-hành một bản chương-trình gồm có hai điều đặc-biệt sau này, để đáp lại tấm thành-tình của anh em bà con đã tin dùng thuốc Lê-huy-Phách từ xưa tới nay.

I — Tăng sức khoẻ cho toàn thể quốc dân

Kể từ ngày 10 Avril đến hết ngày 30 Juin 1939, các ngài mua 4 thứ thuốc bổ sau này của Lê-huy-Phách (thuốc bổ của Lê-huy-Phách hay như), dầu ở nhà tổng phát hành hay ở các đại-lý lực-tính, thì cứ mỗi 1p. được biểu 1 hộp échantillon Vạn Năng Linh Bồ.

1' Lưỡng Nghi Bồ Thận số 20 giá 1p.00 (thuốc bổ thận đàn ông), chữa hết các bịnh đau thận, di-tinh, mộng-tinh, hoạt-tinh, liệt-duong. Hiệu nghiệm hơn hết.

2' Sâm Nhung Hoàn số 64 giá 1p.00. Các cụ già sức lực yếu suy, ít ăn, kém ngủ.. dùng thuốc này khỏi hết, tăng thêm tuổi thọ.

3' Tư Lai Bồ Huyết số 68 giá 1p.00. Đàn bà con gái huyết hư, đau mỗi thân thể, kinh kỳ trời sụt, dùng thuốc này bổ huyết, đổi huyết cũ sanh huyết mới, mọi điều như ý.

4' Phỉ nhi hoàn số 83 giá 0p.50. Trẻ em dùng thuốc này hết các bịnh cam sài, hay ăn, chịu chơi, lên cân, mau lớn.

Bốn thứ thuốc này là những thứ thuốc bổ quý giá vô ngần, hàng vạn vạn người dùng qua đều công nhận là những thứ thuốc bổ hay như. Uống vào công hiệu ngay, như là trong dịp này lại được biểu 1 hộp échantillon Vạn Năng Linh Bồ (thuốc bổ tâm sức) để dùng kèm thì cái hay của 4 thứ thuốc này không có bút giấy nào nói hết được. Tất cả nam, phụ, lão, ấu hãy đợi cho được dùng mấy thứ thuốc trên, sẽ được mọi điều như ý.

Vạn Năng Linh Bồ số 90 giá 1p.00. Ai mua 4 thứ thuốc trên từ 1p.00 được biểu 1 hộp échantillon thuốc này.

II. — Trừ tuyệt nọc bịnh Phong tính cho thanh-niên...

Số 12, Tuyệt trùng, nguyên giá 0.p60, bán giá đặc-biệt 0p.48

Số 22, Bồ ngũ tạng, 1p.00 0p.80

Những người mắc bịnh phong-tính chưa tuyệt nọc: tiểu tiện trong đục bất thường, có vân (filaments) ướt, đồ quí đầu, giắt thịt, mờ mắt, ù tai; thân thể đau mỗi và còn nhiều bịnh vật nữa... dùng Tuyệt trùng số 12 và Bồ ngũ tạng số 22 của Lê-huy-Phách như định tuyệt nọc, chắc như vậy.

.. và trừ tuyệt bịnh Bạch dái hạ cho phụ-nữ

Số 37, Đoạn căn khí hư âm nguyên giá 1p.00, giá đặc-biệt 0p.80

Số 38, Tảo nhập khí hư trùng 0p.50, 0p.40

Đàn bà con gái có bịnh khí hư (trong Nam kêu là bạch-dái) bất luận là mới, lâu, nặng, nhẹ, ra khí hư, huyết bạch, tiểu tiện, đục, có giầy, có cặn, chơn tay buồn mỗi, ít ăn, kém ngủ.. dùng 2 thứ thuốc « Đoạn căn khí hư âm » số 37 và « Tảo nhập khí hư trùng » số 38 của Lê-huy-Phách khỏi hẳn bịnh bạch-dái, trăm người không sai một.

Cũng trong dịp này (từ 10 Avril đến 30 Juin 1939), qui ngài hoặc qui bà dùng mấy thứ thuốc trên (số 12, số 22, số 37, số 38), đều được hưởng giá đặc-biệt này. (Còn những thứ Cao, Đơn, Hoàn, Tán khác của Lê-huy-Phách, khi mua đều phải trả như giá đã định, không có huê hồng chi cả). Dịp may ít có, xin chớ bỏ qua.

Nhà thuốc LÊ HUY PHÁCH

19, boulevard Gialong-Hanoi

Tổng phát hành toàn xứ Nam-kỳ (Bazar Xuân Nga 181 Boulevard de la Somme. Ở xa mua thuốc « lãnh hóa giao ngân » do nơi nhà thuốc chánh Hanoi.

95 thứ thuốc thần hiệu Lê-huy-Phách đã có trữ bán tại những đại-lý sau đây

(Saigon; bán nhiều như tại Bạch Loan 15, rue Amiral Courbet và dépôt Kim Tiến 191-193, rue Frère Louis, liên chợ Thái-bình. Téléphone: 21 436) Dương thị Khuyến 109, rue d'Espagne. Bazar Văn Tân angle des rues Viénot et d'Espagne. Dakao: Đức Thăng 148, Bd Albert 1er, Saigon-Tandinh: Tân Y Quân n° 436 rue Paul Blanchy. Cholon: Bạch Loan 300, rue des Marins. Maison Hồng Đăng kinh nước mặn. Bentre: Maison Tân Thành Travin: Maison Liên Hiệp, rue Texier, Maison Vinh Trường, Bd Krautheimer. Longxuyen: Trần văn Kế 142, rue de Commerce, Maison Thiên Hòa n° 51 rue de Commerce. Cùlaogiêng: Lê văn Bình Commerçant à Long-diên Chợ thủ. Thudaumot: Phúc hưng Thái. Cantho: Photo Hà đông. Librairie Bazar Tân Văn Quai de Commerce. Cairang: Bazar Thanh Yên. Camau: Nguyễn đạo Đức, Commerçant. Soctrang: Thanh-niên thơ-quán 72, Av. Đại Ngai. Mytho: Nam Cường thơ xá. Vinblong: Maison Long Hồ 93 Bd Gialong. Tiểu cần: Phan tấn Triệu, dépôt des Pharmacies. Châu đốc: Thanh Huê 36, rue Lê công Thành Baclieu: Trang hiệu Nghĩa 60, rue Lamotte de Carrier, Phong Thạnh, Maison Thắng Nghĩa. Tinhbiên: Nguyễn ngọc Ân Commerçant. Sadec: Maison Quang Anh n° 2 rue du Théâtre. Maison Tân phước thành n° 3 Quai de Vinh-phước. Caolanh: Maison Hiệp Sanh Đường. Sadec: Phạm ngọc Xinh, dépôt en Pharmacie à Cái tàu thượng, Gocong: Photo à Gocong. Lapvo: Môn Kim Tuyền. Caimon: Nguyễn văn Ba. Cannan: Dung văn Phúc bijoutier và nhiều nơi khác nữa.

NATUREL PHOTO

393 - 395 Paul Blanche

SAIGON

họa hình lớn

thiết giống

khéo, bền

và thiết rẻ

chuyên môn trên mười năm

Từ ngày cưới vợ sanh con, GOERING bớt tánh hung hăng háo chiến

LÀM SAO DỒ KHÉO HITLER CƯỚI VỢ

TẠI SAO TƯỚNG - QUỐC ĐỨC
KHÔNG CHỊU CƯỚI BÀ VỀ

MỘT anh chàng thợ sơn thất nghiệp ở kinh-thành Vienne hồi năm 1912; một anh chàng về tranh bán 3 cái một tấm để độ nhứt hồi năm 1913; một anh chàng hồi 1922 lập ra một chánh-dăng chỉ vốn vẹn có 7 đảng viên, tóm lại một anh chàng không nhà, không cửa, không vợ, không con, 20 năm trước chẳng ai biết là cha cằng chú kiết nào, thế mà 6 năm nay nghiêm nhiên làm chúa tể nước Đại-Đức, làm rung động cả Âu-châu, cơ-hở sắp có một trận lưu-huyết vì hắn.

Các ngài dư biết chúng tôi muốn nói Hitler.

Con người tôn vinh đến thế, oanh-liệt đến thế, mà năm nay 50 tuổi đầu rồi vẫn không vợ mới kỳ.

Chẳng những cố lòng ở góa không vợ mà thôi, sanh bình chỉ vì ham mê chánh trị, lo cứu quốc gia, mà khăng khăng phụng thờ rết cái chủ nghĩa 3 cái « không » này :

- 1 — không lấy vợ
- 2 — không thêm tiền bạc
- 3 — không dùng rượu ăn thịt.

Thành ra hẳn từ lúc hàn-vi cho đến lúc làm đảng-trưởng và bây giờ làm quốc-trưởng, tuyệt nhiên không có dính dấp thương yêu tình nghĩa với một người đàn bà nào bao giờ.

Chủ nghĩa 3 cái « không » của Hitler tri thủ đó sao mà nó mâu thuẫn kỳ cục với việc hành-dộng của lão hết sức.

Thật vậy, con người « không » có tình yêu thế mà lại yêu nước hết sức nồng nàn, lời đối kiêu căng nguy hiểm. Tự mình « không » ham tiền bạc thế mà tối ngày chỉ mưu toan xâm đoạt từ kết người ta, xâm đoạt cả tài nguyên kinh tế của các nước xung-quanh. Con người « không » uống rượu mà làm le muốn cho Âu-châu đại-lực đồ máu, « không » ăn thịt mà dành làm những việc ngang tàng, e

không tránh khỏi một cơn đồ-sát thể thâm nay mai.

Có thiệt là Hitler không hữu tình với người đàn bà nào thuở giờ hay không ?

Người ta rọi đèn tìm tòi lục lạo trong đêm tối lịch-sử Hitler hồi trước cho đến lúc minh bạch bày giờ, thật là không có một cô nào dính dấp, bước chung trên con đường đời của lão. Có người phát giác ra một vụ ân-tình này nhưng sự lưu thiệt ra sao không dám chắc.

Họ nói đời Hitler chỉ có một chuyện tình — phải, chỉ có một thôi — trong lúc mới có 21 tuổi, vừa ra đi lính. Hồi đó cậu ta đem lòng thương yêu chính cô cháu gái mình, cô Anna, con người chỉ ruột và kêu mình bằng cậu. Hitler thương yêu quá, vì Anna có sắc tuyệt trần, nhưng cậu thương một cách chính đĩnh, âm thầm, mà sượng sùng e lệ. Nhưng có bữa nọ Anna đương hái bông ngoài đồng cỏ, Hitler men tới nói chuyện rồi ôm đại nàng mà hun, làm cho nàng trột chun té ngã một đồng trên bãi cỏ. Thế là Hitler hồ thẹn, xách nón đi thẳng một mạch, rồi sau Anna hồng nhan bạc-mệnh, nhánh hoa thiên-hương gãy ngay lúc mới có 19 xuân xanh, Hitler khóc thảm thiết. Rồi từ ngày ấy mà đi, có lẽ chung tình với Anna, không cho một người đàn bà nào khác chiếm ngôi trái tim mình nữa.

Tháng 3 năm 1937, lúc kiểm tỉnh được Áo-quốc rồi, Hitler từ Berlin đi sang thành Vienne, ngang qua cô-hương, dừng xe lại viếng thăm mộ má cha mẹ, luôn dịp có đặt một vòng hoa tuyệt đẹp trên mộ Anna và đứng lặng giây lâu,

trời cho vong linh nàng một hai hàng diêm-lệ.

Có lẽ Hitler chung tình với Anna mà cự tuyệt nhứt thiết đàn bà, dầu nhan sắc tài hoa đến đâu cũng mặc.

Mấy năm nay có cả chục mỹ-nhơn danh-sắc được ông TƯỚNG-quốc Đức cho lọt vào mắt xanh. Nào là cô Leni Riefenstahl một đào hát bóng trứ danh của Đức, tới đời Hitler cho nàng cái đặc quyền chụp hình toàn hội Thế-vận, (Jeux Olympiques) ở Berlin 1936, và chụp hình luôn 3 năm hội nghị Nuremberg. Nào là Pola Negri, nào Mitford, nào Jean Juco, đều được nhà độc-tài Đức cho thân cận âu yếm. Đến đời nhiều lần người ta đồn tưởng Hitler sắp thành hôn với cô này hay cô kia, nhưng rồi cuộc cô nào cũng chỉ được thanh-nhơn theo phép lịch-sự xã-giao mà thôi, ngoài ra không dính một diêm-bi-sử-tình gì hết.

Hitler vẫn không ra đàn bà.

Hitler cố tình sống trơ trọi một mình, không chịu lấy vợ.

Nhiều người cho rằng chính bởi Hitler không có vợ, nên chỉ lão ta nóng nảy tham lam muốn ăn tươi nuốt sống thiên hạ, chúng tôi tưởng không phải vô lý.

Khi ấy chắc là
Âu-châu bình an

Chỉ bác-sĩ Freud thâm hiểu Hitler hơn hết. Thì bởi dự-tính của va bị dồn ép không có chỗ phát-tiết theo lý tự nhiên, nó phải xi ra cái biến-thái khác : làm cho lão sanh ra tham vọng, háo thắng, thọc trời khuấy nước để cho thiên hạ đổ máu ra mới khoái.

Chớ chỉ lão có vợ thì tánh đã diêm dăm và biết thương người, biết lo xa, thiên hạ tất không huyền não đa sự như ngày nay.

Quả vậy thì bây giờ người ta bắt buộc cách nào hay là đồ đánh Hitler phải lấy vợ đi, chần Âu mới yên.

Vợ, hay nói chung là đàn bà, chính là một yếu tố của thế-giới hòa-bình không thể thiếu được. Nhiều người nhìn nhận như thế. Lịch-sử nhơn-loại có bao nhiêu tiên-chứng, nhưng nói chuyện xa với thuở trước làm chi, nói ngay chuyện hiện tại cũng có bọn.

HAI NGƯỜI ĐÀN BÀ CẢN
ĐƯỜNG ĐỒNG-TÂN CỦA
HITLER RA HẮC-HẢI

BÁO «Vu» mới thuật chuyện một người phụ-nữ Mỹ đã quan sát thời-cuộc Âu-châu bằng một ý-kiên như vậy, ngộ nghĩnh mà đúng sự thật :

« Nào có lạ gì sự-thế Âu-châu các ông càng ngày càng thêm gian nguy rắc rối, vì trong cái thời-dại « nữ-quyền đang tấn hóa đang « chinh-phục này, mà đàn bà hầu « như không đóng một vai-tướng « quan-hệ thực-tế ở trong chánh- « giới các ông, trách nào mà không...

« Ở Huê-kỳ chúng tôi, ông tổng- « thống Roosevelt trước khi quyết « định một việc gì quan-hệ, luôn « luôn bàn tính trước với bà Ro- « osevelt kỹ lưỡng lắm rồi mới « thi-hành. Các nước khác ở Mỹ- « châu chúng tôi cũng đều thế cả.

« Có đâu như bên Âu-châu hiện « giờ, quá nửa những ông quốc- « quân hay tổng-thống, hoặc ở góa, « hoặc ly-di, có ông lại li đến đời « không lấy vợ. Cảnh tượng ấy đã « chẳng vui gì, lại còn ảnh-hưởng « chánh-trị dân-bà, ngay đến những « bà vua như Anh-hậu hay Y-hậu, « kể ra thật tình là dẽ-rô ! »

Quả thiệt sự quan sát ấy đúng : Hitler tới năm gối chiếc chán đơn, có lẽ buồn đảo để, nhưng cứ khăng khăng chẳng chịu lấy vợ ; Staline cũng góa vợ mấy năm nay ; các đấng vua Ben-gich, Suy-ét, Not-ve, ông tổng-thống nước Yết-lăng, bà nữ-hoàng Hòa-lan đều cảnh ở góa, còn vua Ru-ma-ni và vua Hy-lạp thì cũng bỏ vợ rồi ở chờ vợ một mình.

Trên kia đã nói vợ là một yếu tố của thế-giới hòa-bình không phải là nói quá đáng chút nào.

Ài thử ngó dùm cái mặt của Goering coi phải hùng hổ và đầy sát-khí trên mặt không ? Vào khoảng mấy năm từ 1933 đến 1936, người ta coi Goering như một vị hung-tinh, nguy hiểm như và sanh sự háo chiến nhứt trong « Bộ ba » cầm quyền Đức - quốc (Hitler, Goering, Goebbels), thế mà ông ta thay đổi từ hai năm sau đây cả từ thần sắc và tánh khí. Hồi tháng 9 năm ngoái, thời cuộc Âu-châu rồi ren nguy ngập như ai này còn nhớ, chính Goering ở giữa điều hòa khôn khéo và phân đối võ-lực xung đột hơn cả. Có ai biết tại sao vậy không ?

Thì bởi hai năm nay ông ta sẽ lấy vợ (bà Emmy Sonnemann) và đã có một đứa con. Nhờ vậy mà Goering hóa ra hiền lành, bớt hẳn táo bạo, nhứt là ngó thấy con mình mà biết xót thương con thiên hạ, nếu dễ chiến tranh thâm khốc xây tới, làm cho bao nhiêu gia-dình tan tạc, chồng vợ chia lìa, và uống từ đầu xanh, tuôn rơi máu đỏ, chẳng phải là cảnh tượng đau đớn lắm sao ? Huống gì cảnh tượng ấy chính Goering đã từng mục-kích chán chường, vì hồi Âu-chiến 1914-18, ông ta là một ngôi sao sáng trong đám phi công Đức quốc mà.

Hiện thời ở Ru-ma-ni có bà Lu-pesco, ở Hồng-giê có bà đô-thống Horthy, là hai người đàn bà, mặc dầu vô tâm hay hữu ý, đang cản đường Đồng-tân của Hitler ra phía Hắc-hải.

Bà trên là ái-phi của vua Carol nước Ru-ma-ni thường khuyên can vua chớ có đối phó như nhược hay hờ hênh với Hitler, khiến cho cái dạ-tâm Đồng-tân của Đức ra phía Hắc-hải bị trở ngại nhiều nỗi. Vì đó mà báo-giới Đức hay châm chọc bà Lupesco hoài.

Bà đô-thống Horthy, nhũ-danh là Magda Purgly cũng vậy, giúp chồng rất khôn ngoan kín đáo trong việc ngoại-giao, nhờ vậy mà Hitler không thể đặt bàn tay sắt vào bờ cõi Hồng-giê. Cái giang-sơn nhỏ này hiện thời vẫn an như bàn thạch, trong khi trước Áo sau Tiệp đã bị con cộp Hích nuốt trôi.

Đàn bà chẳng quan hệ cho quốc-gia thế-vận lắm sao ?

Còn quan hệ hơn nữa, nếu như chúng ta được biết câu chuyện bí-mật kể ra sau đây.

CHÍNH MỘT TAY ĐÀN BÀ
ĐÃ CẢN ĐƯỢC NHỰT-NGA
CHIẾN-TRANH NĂM NGOÀI

HÀN Ai cố nhớ câu chuyện Nhứt-Nga xung-đột hồi năm ngoái, chỉ vì tranh nhau một cái chốt núi Trương-cao-phong ở chỗ giáp ranh Cao-ly.

Thoạt tiên, Thống-chế Nga Blue-echer phát binh chiếm lấy ngọn núi ấy, rồi đại-tướng Nhứt-Hi-da đem 5000 binh cấm tử đoạt lại rồi giữ riết không buông. Hai bên cứ rình cã những trọng-pháo, phi-cơ, đánh nhau kịch liệt trong mười mấy hôm, sắp sửa thành ra chánh-thức đại-chiến, thì bỗng có một người đàn bà hô lớn :

— Tốp lại.

Người đàn bà này không phải là bà vua vợ tướng, có quyền hành to lớn chi. Người đàn bà này chỉ là một bực phụ-nữ bình-thường, chỉ ruột của nhơn-dân ủy-viện Kaganovitch và là y-trung-nhơn của ông chúa tể đồ Staline từ khi ông ta góa vợ.

Hồi có vụ Trương-cao-phong, chính Staline muốn thừa cơ Nhứt-hồn đang có chiến sự với Tàu mà khai chiến với Nhứt một chuyến, mười phần chắc thắng. Nhưng bà này sanh tánh ưa hòa bình, lại có cảm giác thời thế chưa phải lợi tiện, cho nên bà một hai khuyên lon Staline chớ nên đánh nhau với Nhứt.

Ý kiến của bà bày tỏ được toàn thể yếu-nhơn chấp chánh Nga cho là phải, lập tức đánh điện cho thống chế Bluecher biểu phải bãi binh để nghị hòa.

Bà nói đánh Nhứt bây giờ, dẫu cho Nga thắng hay bại, cũng có hại cho thịnh thế của Staline. Thận-trận, thì Bluecher sẽ vang dậy oai danh, sẽ là tay kinh-lịch với Staline. Còn rũi mà bại trận, thì chế-độ Xô-viết tiêu tan đồ ngã, không chạy đâu khỏi.

Có người nói bà này cản ngăn Staline dừng chiến tranh với Nhứt, tức là không cho Bluecher lập nên đại công, bởi mấy chục năm trước bà có chuyện tư-hềm với Bluecher mà còn để cạnh cạnh bên lòng, tìm cách báo phục cho đến bây giờ.

Dầu sao mặc lòng, bà đã khéo thu xếp cho cả Nhứt và Nga mỗi bên khỏi chết 100 muôn người có lẽ.

Thiếu chút nữa quên nói Edda Mussolini, trưởng-nữ ông Hắc-y-tể-tướng nước Ý và là phát-thế của Ngoại-tướng Ciano, cũng là một người vợ trong số những đàn bà ở Âu-châu hiện thời, khéo dùng tài năng địa-vị mình để răn bảo toàn hòa-cuộc. Edda nói gì, phụ-thần Mussolini cũng hay nghe. Có lẽ nhờ nàng mà Hắc-y-tể-tướng chưa dám mạo hiểm dụng binh với Pháp lúc này đó.

Ta xem mấy cái thiết chứng trên đây đủ biết đàn bà có quan hệ cho thời cuộc và những người chấp chánh quốc-gia ra thế nào ? Nếu như Hitler có vợ từ trước, không chừng Áo Tiệp chưa bị khai-từ và Âu-châu chẳng lâm vào nguy-cuộc như bây giờ. Nhưng chiến-tranh nay chưa phát ra bởi Hitler, tức là ngày giờ huyên dãi đang còn, vậy thì người ta khuyên lon van vãi cho Hitler cưới vợ đi. Chắc hẳn lúc bà-dâm Hitler xách va-ly về nhà chồng, thì Chiến-thần ôm bộ xương khô đi lên Thượng-giới vậy.

Có nào bà nào cảm động được Hitler, tất nhiên sẽ được cả Âu-châu dựng tượng đồng bia đá, kỷ-niệm ngàn thu.

X.Y.

DAINAN KOOSI

XUẤT CẢNG VÀ NHẬP CẢNG
at 8, Rue G. Geyssner — SAIGON
M. MATSUITA PROPRIÉTAIRE

CÁC CỬA HIỆN “AU JAPON”

SAIGON

HANOI

PNOMPENH

46, Rue Vietot 62, Rue des Pansiers 2, Rue Obier

BÁN ĐỒ CÁC THỦ HÀNG HOA NHỰT - ĐÓN

THI TRƯƠNG TIN TỨC

GIÁ LÚA

Ngày 19 avril 1939 theo giá lúa ở các nhà máy Cholon bán nguyên bao 68 ki-lô,
Lúa thượng-hạng : 4.05—4.07
Lúa hạng nhất : 3.85—3.90
Lúa hạng nhì 40% Japon 3.75—3.80
Lúa h. nhì 50/55% Java 3.50—3.55
Lúa thượng dùng 3.48—3.49

GIÁ GẠO

Ngày 18 Avril 1939 bán trơn bao 60 k. 700.

Gạo số 1, 25% tấm 5.2—5.75
Gạo số 2, 40% tấm 5.40—5.45
Gạo số 3, 50/55% tấm 5.20—5.25
Gạo lúc 5% lúa 4.12—4.15
Tấm số 1, số 2 4.62—4.65
Tấm số 3 2.45—2.50
Cám trắng 1.15—1.20
Cám lức 1.15—1.20

Mỗi 100 ki-lô

35.00—36.00

GIÁ BẠC

Taux Officiel 101.00
Banque de l'Indochine 10.00
Banque Franco-Chinoise 10.00
Hongkong et Shanghai 10.00
Chartered Bank 10.00

GIÁ ĐỒNG BẠC CŨ

Ngày 19 Avril 1939 1p.15 1/2

GIÁ BẮP

Đỏ mỗi 100 ki-lô 9.40 9.45
Trắng (không định giá)

GIÁ DỪA KHÔ

Dừa khô Saigon 100k. 13p. 10—13.75

GIÁ ĐƯỜNG

Đường cát trắng 100 27.50

GIÁ CAO-SU

Saigon 19-4-39 1p.18 mỗi ki-lô
Paris 17-4-39 cpt. fr. 13.60 lek 13.80
Londres 18-4-39 cpt. 7 d 15/16 p.a.
Londres 18-4-39 ter 8 d. 1/16p.a.
Singapoure 17-4-39 cpt. 0p.26 18
New-york 18-4-39 cpt. U.S. 15p.63

Ái đeo rột xoắn nên để ý

Một đôi bông xoắn 3000p.

Muốn cho người ta tưởng mình đeo một đôi bông xoắn 3000 p. quý bà hãy đến tiệm BA QUAN số 58 đường Vannier (chợ cũ) Saigon mà đặt mua một cặp bông xoắn mới Đức-quốc, chỉ có 30p. thôi.

Từ kiểu vớ và sự mài khéo léo cho đến nước long lanh đầu cho tay chuyên môn cũng không thể phân biệt được. Có chung tại tiệm để làm bằng chứng.

(Hột xoắn mới Đức-quốc, cũng giữa không mòn; cắt dạng kiến, nấu dốt không sao nhứt là dùng lâu mấy cũng vậy tốt tự nhiên có giấy bảo kiết đời đời chắc chắn).

CÁCH ĐIỀU-TRỊ
THEO PHƯƠNG-NỘI-ÂM
để chữa

BỆNH GIANG-MAI
bằng thuốc bánh
SIGMARGYL

Thuốc SIGMARGYL trác có ba thần hiệu đã thí nghiệm về Bệnh Giang-Mai, thuốc SIGMARGYL này chữa ngay ở máu và ở các nơi bệnh chứng tổn-thương, cả các thời-kỳ của bệnh Giang-Mai. Không quan-ngại gì, không tổn-hại gì đến tí vị, thuốc này là một thứ thuốc trác hay, có các tay thầy thuốc chuyên-môn chứng-thực và lại có công-hiệu:

THAY ĐƯỢC THUỐC TIÊM

Chế ra tại

LABORATOIRE CHIMIOTHERAPIQUE
số 2, Place du Théâtre Français, PARIS

Thuốc SIGMARGYL bán tại các hàng bảo-chế tây ở thuốc-địa.

Một việc hữu ích không nên bỏ qua

Khi ông đã đến tuổi già, sức lực suy kém, mắt mờ, tai lảng, sự ăn ngủ giảm bớt, làm việc, hoặc đi đứng lâu sẽ thấy nổi nệt vô cùng.

Dùng Sâm Nhung Bổ Thận hiệu ME CON của nhà thuốc PHỤC-ĐANG ông sẽ thấy mình mạnh và lần lần trẻ lại, ăn biết ngon miệng, ngủ dặng yên giấc, sức làm việc không thua gì trai tráng. Người trung-niên dùng nó, những bệnh di-tinh, mộng tinh, dài đêm v.v.. sẽ không còn; nó còn làm cho sức lực mình thêm sung túc, sự giao hợp được lâu dài và không thấy mệt mỏi. Hàng phụ-nữ dùng nó máu huyết sẽ được tốt và đều,

nước da hồng hào, sắc đẹp còn mãi mãi. Học-sanh dùng nó, trí tuệ mở mang, học hành thêm tấn bộ.

Nói tóm lại thuốc Sâm Nhung Bổ Thận T.nh là một phương thuốc rất có ích cho tất cả hạng người. Nó đã được nhiều thư ban khen và khuyến khích.

Mỗi ve 0p.60. Ngâm với 1 lít rượu trắng, mỗi lần ăn cơm uống chừng 1 ly nhỏ, nếu không biết uống rượu hãy dùng chừng một muổng thuốc pha vào hai muổng nước ấm mà uống vào những bữa ăn.

Mua thuốc xin do:

Phục - Đăng
Phòng Dược

130, rue de Paris--Cholon

QUẢ QUYẾT THẬT HAY...

DƯƠNG MAI thâm căn cố đế mười mấy năm thầy kệ.

HUẾ LIỀU LINH ĐƠN SỐ 01 trừ tuyệt nọc cấp kỳ.

LẬU nặng nhẹ cách nào, mới củ bao lâu gặp thuốc

LẬU số 08 uống vào trong một giờ thấy nhẹ ngay.

Bôm thuốc BÔM số 18 thấy khoẻ ru.

Dùng luôn tuyệt bệnh, cam đoan chắc như lời.

Thuốc cứu cấp Trâu, Bò, Heo Ngựa hay độc đặc.

LỤC-SỨC-HỒI-SANH-HOÀN số 13 đã nổi tiếng.

Thuốc TOI GÀ số 29 trị bệnh gia điều thật hay, hay lắm.

Nhà thuốc DINH-THANH-SONG

112, RUE D'ESPAGNE -- SAIGON

Thuốc trữ lán tại dépôt Kim Tiến, 191-193 Frères Louis Saigon

P.S.— Cần dùng đại-lý khắp Trung, Bắc.

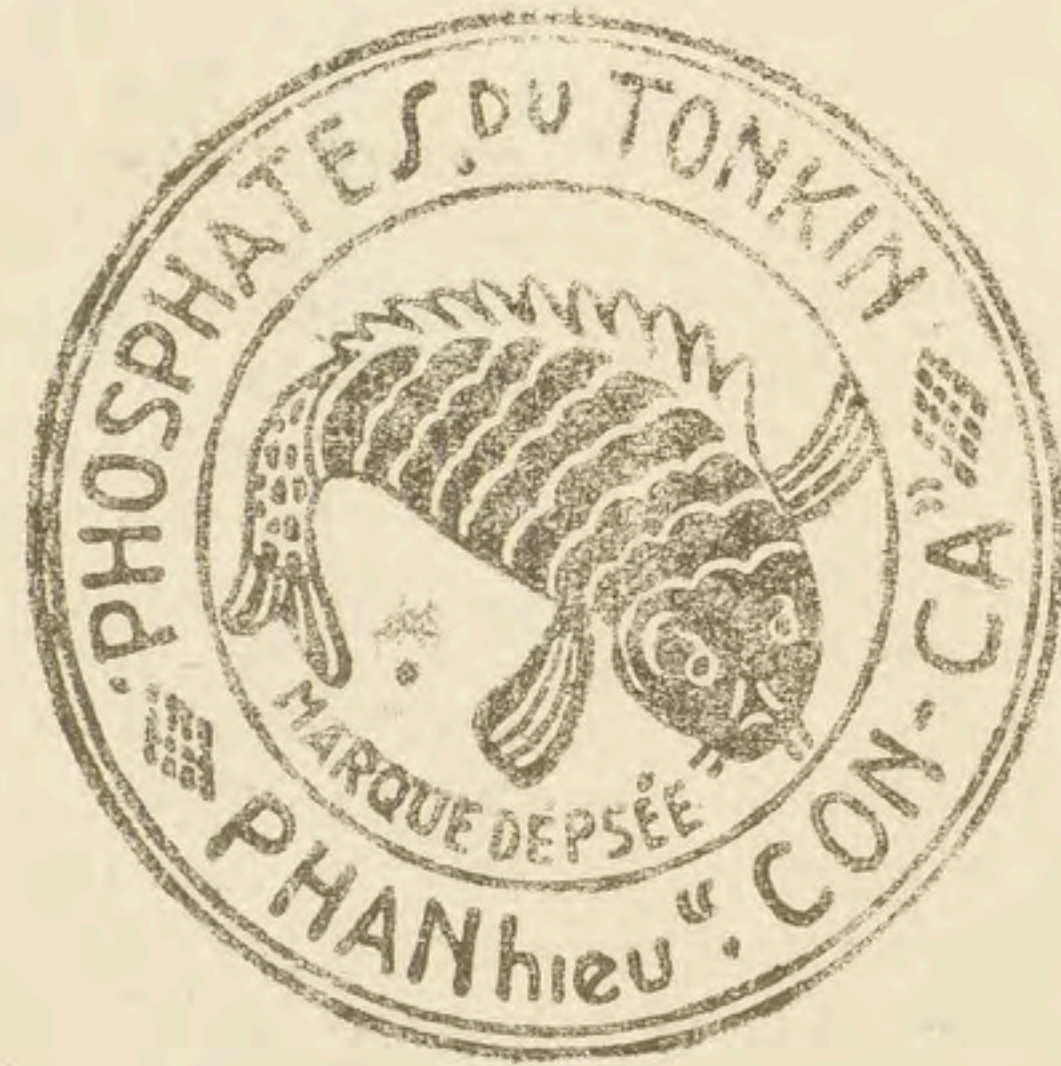
Muốn biết có thai thật chăng?

Quý bà có thai chừng ba tháng, khí huyết suy kém, không đủ sức trợ giúp thai nhi, nên thai yếu không nẩy, chỉ thấy mất kinh mà lại sanh bệnh chóng mặt, lãn thần, ăn uống ít, bay lộn dạ vãn... vãn... không rõ thật phải chăng có thai không, vậy nên uống vài hộp

Dưỡng thai số 1 hiệu Bạch-Quang trong tháng đó sẽ thấy hết bệnh, ăn ngon, ngủ dặng, thai máy, chừng đó quả thật là có thai thì mỗi tháng nên dùng chừng 2 hộp tới chừng sanh dặng an bền dễ dàng, ít đau bụng, đứa trẻ sanh ra mạnh mẽ và ít bệnh. Mỗi hộp 1p. và có bán khắp nơi. Mua số do nhà thuốc BẠCH-QUANG, 274 rue Paul Blanchy prolongée Phunhuan-Saigon — Téléphone : 20.842 và dépôt Kim-Tiến tổng đại-lý, 191-193, rue Frère Louis--Saigon — Tél.: 21.486.

HỒI QUÝ VI NÔNG - GIA HỒI QUÝ ÔNG ĐIỀN-CHỦ

Mỗi năm quý ngài muốn cho ruộng được tốt, lúa trụng thì hãy nài cho được phân tro tây hiệu:

“CON CÁ”

(PHOSPHATES DU TONKIN)

Dùng phân hiệu “CON CÁ” là thứ phân rất hợp đất bốn xứ, là thứ phân tốt nhất giá lại rẻ. Quý ngài mau đến hỏi ngay nhà ông

NGÔ - TÀN - BỬU

Đại-lý của hàng:

“ Société Nouvelle des Phosphates du Tonkin ”
158 Quai de la Marne — SAIGON

NGƯỜI ĐÀN-BÀ

NGƯỜI VIỆT, PUCHO

(Tiếp theo số 81)

Ra dáng suy nghĩ một chập rồi cậu nói tiếp:
— Tôi có nói trước với người nhà rằng đám cưới xong tôi sẽ đi xa nên xe cô đã sẵn sàng. Cũng là một dịp may mắn; vậy cô hãy sửa soạn về Lái-thiếu ở chơi năm ba bữa rồi thỉnh thoảng có về trên này cho thiên hạ đừng dè ý.

Hồi sớm khi rước dâu cậu hai Tịnh, cô tư Thôi vô buồng nằm úp mặt trên gối. Rồi những cảnh nhà bị bà chi đầu hành hạ, những lúc bỏ ra đi, những khi ăn-ai với người tình, diễn lại trong trí, làm cho cô bồn loạn tâm thần, không còn biết tính việc gì khác hơn là tìm cái chết để tránh những sự đau đớn.

Tới nhà ông hội-dồng Mì, sếp phơ mở cửa, cô Tuyết-Vân xuống. Cậu hai Tịnh ngồi trên xe nói:

— Cô hãy giữ kín và cô hãy nhớ lời tôi, ở chơi năm mươi bữa rồi trở lên nhà mà lo việc như thường, đừng tránh điều dị nghị. Con tôi, tôi đi mà chưa nhất định đi đâu nhưng tôi sẽ cho cô biết dạng khi nhà có chuyện chỉ cô cho hay dùm lập tức.

Nói xong cậu chào cô Tuyết-Vân rồi hối sếp phơ mở máy chạy liên, không để cô Tuyết-Vân nói lời chi hết.

Me ghé con chồng.
Chị dâu em chồng.
Các ngài có khi nào để ý thấy trong hai cái gia đình kẻ trên đây mà chưa được cái không khi yên vui thuận hòa không?

It lắm các ngài à! Có thì chỉ được trong muôn một mà thôi.

Cô tư Thôi, người chủ động một vai quan hệ trong bộ truyện này, chính là người chịu thiệt thòi trong cảnh nhà chị dâu em chồng.

Vừa khi bắt đầu cấp sách vào trường thì đã chịu mất cha, đến lúc tuổi biết khôn, vừa thâu được vào trí những lời giáo huấn của mẹ thì mẹ cũng lìa trần. Thế thì từ đó cô đã bắt đầu ở dưới cái chế độ của một người chị dâu lỗ mắng ngày chỉ tới chỉ dùng những tiếng tiêu ốt mắng chửi chửi mếu, ngoài ra không còn biết điều gì hơn nữa.

Cô tư Thôi không hay đến việc chồng con, nhưng từ lúc bắt đầu chịu cái ách chị dâu lòng cô sanh ra cảm phạm cục côi rồi có khi cũng nghĩ đến việc giải thoát. Nhưng phận gái, muốn giải thoát như thế là giải thoát làm sao? Thì trừ ra có ý «muốn có chồng» để theo chồng đi lang thang khổ lênh ách, không còn phương nào khác. Bởi có sự muốn đó, có cái tư tưởng đó trong óc rồi, nên cô quên mất hết những lời giáo huấn tốt đẹp của mẹ hiền và in trí rằng lời thề lời hứa của cậu hai Tịnh là lời chắc chắn! Cô không từ chối những sự gì của cậu muốn rồi lên trốn theo cậu xuống Saigon tạo lập một cái gia đình trong một căn phố tại đường Frères Louis.

Lên lúc ăn ở với nhau cũng có gần một năm, cô tư Thôi tưởng như đã yên thân, nào ngờ cô lại bị

này sang xứ nọ.

Nghĩ đi suy lại, cô tư Thôi nhớ lại cô còn một người cầu làm thơ ký tại dinh toàn-quyền Đông-Pháp ở Hanôï. Cô nhất định ra ngoi dung thân ở đó, chờ khi sanh đẻ xong xuôi rồi sẽ trở về tìm thể trả thù rửa hận.

Saigon chưa thạo đường đi nước bước mà lại toan đi xứ xa Nhưng ý muốn nhất định thì cũng đánh liều.

Đánh liều!

Đánh liều cũng có lúc làm cho người tăng phẩm giá, nhưng đối với cái đánh liều của bạn gái ở xã-hội mình thì phần nhiều đều bị thất bại, mà cũng có lẽ tất cả những bạn gái nào có tên trong số đoạn trường cũng đều bị cái ảnh hưởng của cái đánh liều đó chứ chẳng không.

Người sắp chết đuối ở giữa dòng sông, gập cái chi cũng vớ cũng niếu dẫu rằng là một miếng cây mục. Cô tư Thôi cũng vậy, cô muốn sống cô phải tìm phương. Ra đến Hanôï, cô hết sức chống chọi với mọi việc khó khăn ở đất xa quê mà mãi đến một tháng trường mới tìm ra tông tích của người cậu, thì hỏi ôi! người đã hóa ra thiên cổ. Cậu cũa cô đã qua đời, lúc cô mới khởi đầu bỏ nhà ra đi, nên cô không hay không biết. Thất vọng, cô tư phải huộc lòng trở về Saigon và trí toan sẽ tìm nhà cô hai Tiền là người bạn quen của cô mà dùm dẫu và sẽ lo sanh phương buôn bán.

Ra khỏi nhà ga Saigon, cô đương bức trí, cô đương lưỡng lự với mấy anh xe kéo, vì anh nào cũng mời cô lên xe, anh nào cũng toan dút cái va-li của cô, bỗng chốc cô nghe có người kêu:

— Cô tư! cô tư!

Ngó qua lề đường phía bên kia, cô tư thấy một người đàn bà sồn sồn, vừa kêu cô vừa tỏ vẻ vui cười mừng rỡ. Cô tư nhìn mặt người ấy mà chỉ nhớ mai mai. Người đàn bà ấy chạy qua chỗ cô tư đứng, nắm tay cô và hỏi:

— Cô quên tôi rồi sao?

Cô tư mỉm cười rồi đứng xích vô trong nhà ga để tránh cái nạn mời hỏi của mấy xa-phu. Cô nói:

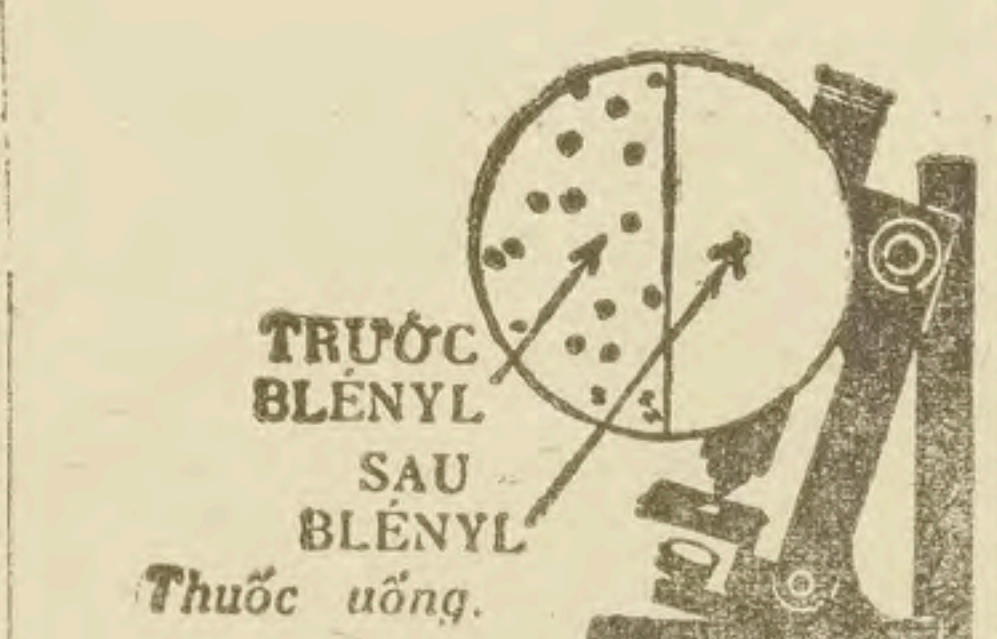
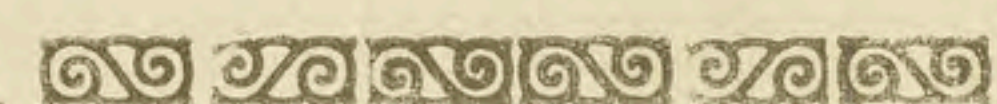
— Xin lỗi đi! tôi nhớ tôi có quen với đi mà tôi quên lừng!

— Cô quên sao? tôi là người ở của thầy năm Càng, chồng của cô hai Tiền, cô nhớ hôn?

— A phải! đi là đi hai Hựu đây mà! Di ơi, tôi gặp nhiều chuyện khổ nạn quá nên tôi lãng trí lắm. Còn đi còn ở với cô hai Tiền không?

— Tôi mới thôi ở chừng một tháng mấy nay. Từ ngày tôi nghe nói cô đi Hanôï rồi kể vài bữa sau thầy năm cũng bỏ cô hai tôi. Tôi phải về ở với con gái tôi ở trên xóm Bàn-cờ.

(Còn nữa)

TRƯỚC
BLÉNYL
SAU
BLÉNYL
Thuốc uống.

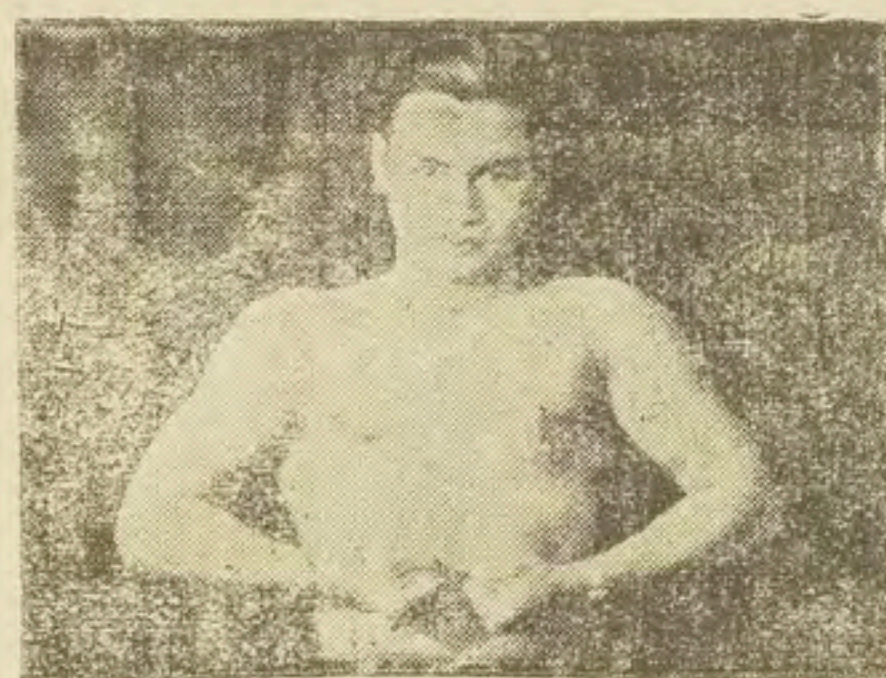
BLÉNYL rất hiệu nghiệm để chữa **CÁC BỆNH ĐAU ĐƯỜNG TIÊU TIỄN**

Bệnh lậu, sưng bàng quang, sưng đường tiểu tiện, hư phong cầu chủ, vẩn vẩn... Chưa khỏi phải rửa, không cần thuốc tiêm

Ở Nam-kỳ: Pharmacie Normale 119-123, đường Catinat, ở SAIGON và các hiệu bán chế lốt.

Laboratoire BLÉNYL, 14, Bd Poissonnière, PARIS

Ich lợi của gông Trà kha DO GIÁO-SƯ VŨ-ÔN HANOI-TONKIN

Một bí-thuật của Phật Giáo gốc từ Cao-miền do võ-sĩ Vũ-Ôn vô-dịch Qui-nhơn 1937 truyền dạy. Dao chém búa bổ không đứt, đòn đánh không đau, không bao giờ đau ốm vật. Ngay tới đầu đã có hiệu quả! Đàn ông, đàn bà ốm yếu, trẻ con từ 15 tuổi đều học được. Không phải kiêng kỵ, không hại sinh dục, được suốt đời. Ở gần xin mời lại tận nhà. Ở xa xin gửi ngân phiếu 3p. — kèm theo tên tuổi sẽ có bùa và kinh luyện sẵn gởi đến. Viết thư kèm có 0p.06. Các bạn muốn biết rõ tương lai hạnh phúc của mình, đường công danh ra sao, nhân duyên như thế nào, cửa hàng vắng khách tự nhiên đông hãy viết thư về cho tôi: M. Vũ-Ôn 120 bis rue Chanceaulme Hanôï, tôi còn viết bùa chiêu tài cho các nhà buôn đang vắng khách tự nhiên đông, vẽ bùa yêu nhân đạo cho vợ chồng hòa hợp, và các bạn trai gái, khỏi phải thất vọng vì tình và chưa được bình thần kinh.

Nhân duyên	Học Gông Trà-Kha lối hàm thụ mandat 3p.
Vận hạn	Bùa chiêu tài, bùa yêu nhân đạo, bùa hương 3p.
Tiền vận	Xem tướng tay (in rõ 2 bàn tay vào giấy kèm theo tuổi).
Hậu vận	Xem tướng mặt gởi ảnh face 6x9 kèm tuổi.
Kẻ thù	Xem tướng chữ kèm theo tên tuổi, không phải ký cứ
Sang hèn	viết một lá thư là đủ. } 1p.00

Thuốc Trăm Lại những người

Trẻ Trùng DI-TINH

Thường nói rằng bệnh phong-tinh tàn phá rất ghê gớm, bạn có ngờ đâu bệnh Di-tinh tàn phá nào lại kém gì.

Mới có bệnh, đêm nằm ngủ mơ màng thấy giao-hợp với đàn bà, tỉnh vừa ra thì giật mình thức giấc. Như thế gọi là Mộng-tinh. Trường hợp này không lấy gì làm nặng, Đau lưng một ít thôi. Các khớp xương hơi rêm rớm, như là xương sống và hai chân vai. Bạn cho là thường và chưa chịu uống thuốc.

Một tháng qua, Bạn không còn thấy giao hợp nữa, mà sáng dậy tỉnh ra lúc nào không hay. Người bạn bạc nhược hơn lên, mất máu. Hai mí mắt có quần đen. Đau lưng như cũ. Đêm không ngủ được, thao thức trắng trọc suốt canh. Vừa chợp mắt là giật mình thức giấc. Ăn uống rất thất thường, trong bụng đầy hơi, lâu tiêu, người bôn uất.

Làm việc rất uể oải chần chờ. Không còn thấy lòng háo hức và chí phấn đấu của tuổi trẻ tiêu tan. Ấy là bệnh mới ở thời kỳ Di-tinh.

Bệnh càng ngày càng thêm đến Huột-tinh. Tinh ra lúc nào cũng được. Thường ra sau khi tiểu tiện. Tinh loãng gần như nước tiểu. Người bệnh Huột-tinh tuyệt-tự, rất giảm thọ và không khéo trị có thể đi lần đến bệnh lao.

Những người có bệnh Mộng-tinh, Di-tinh, Huột-tinh theo 3 thời-kỳ trên đây hãy trị ngay bằng thuốc Cổ-Tinh Ich-thọ-hoàn của hiệu PHỤC-HUNG Y-QUAN Cholon bảo chế thì chắc chắn sẽ khỏi ngay.

Bệnh nhẹ 1, 2 năm, uống 2 hộp là thật mạnh. Nặng hơn đến 5, 7 năm uống nhiều lắm 5 hộp thì không còn bao giờ tái trở lại.

Bạn sẽ thấy trong người dễ chịu, thư thái hơn lên, ngày 1 giờ sau khi dùng hoàn Cổ-Tinh Ich-thọ-hoàn. Trong 2 ngày sau là thấy bớt đau lưng. Các khớp xương bớt mỏi, ngủ yên, không còn giật mình thức giấc nữa. Tim đã bớt hồi hộp. Uống trong 1 hộp thì người thấy khỏe nhiều rồi, làm việc hăng hái trở lại. Ăn uống ngon, lần lần sức lực phục hồi. Một hộp 6 hoàn giá 1p.00.

Nên dè ý. — Có nhiều thứ thuốc cũng trị bệnh Di-tinh, nhưng chỉ trị dờ tạm thời, rồi bệnh cũng trở lại như xưa. Cái đặc-biệt của thuốc Cổ-Tinh Ich-Thọ-hoàn PHỤC-HUNG là ở chỗ bệnh không bao giờ tái trở lại.

TRỪ BÀN TẠI

Nhà thuốc VÔ-DINH-DÂN

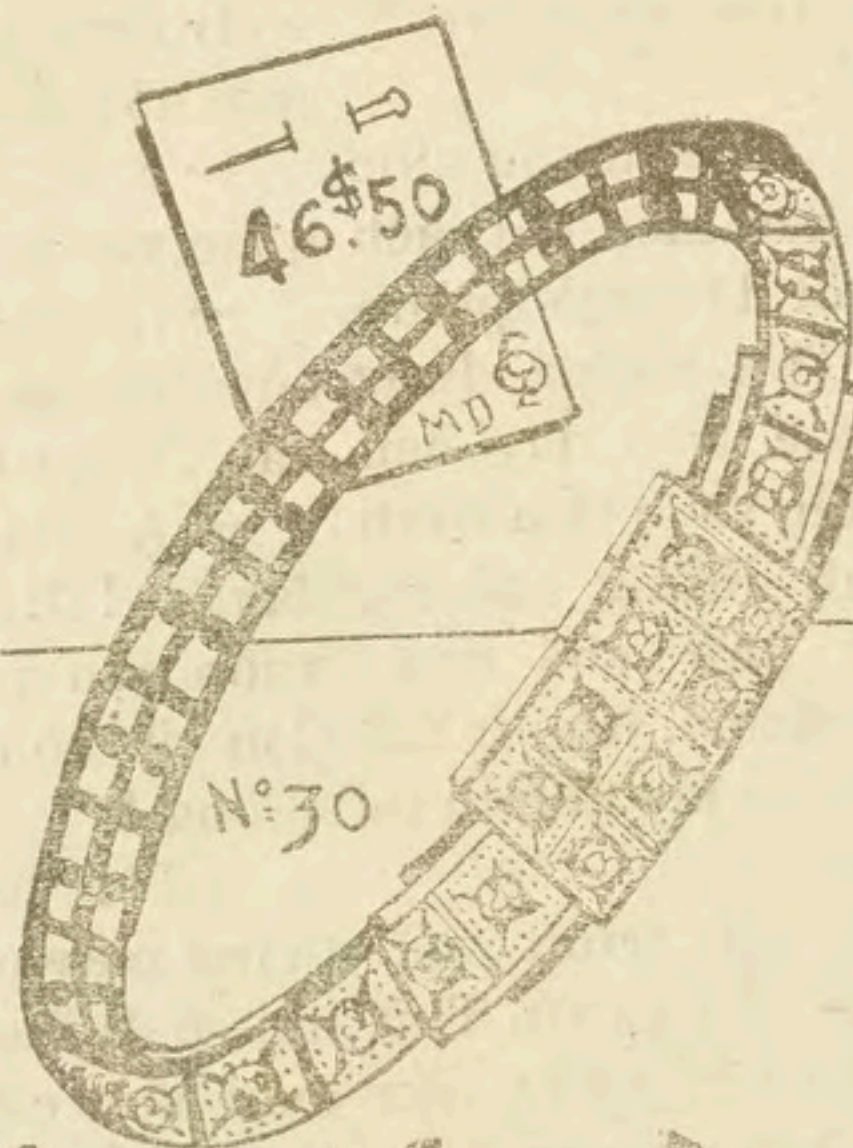
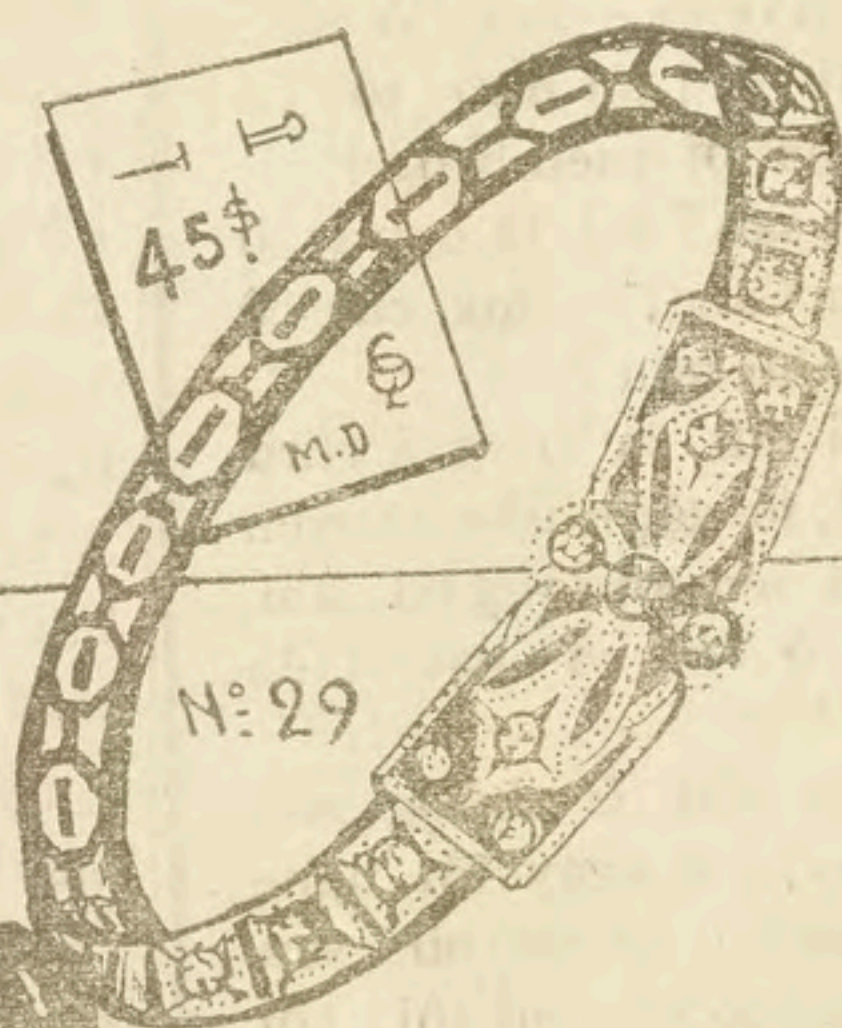
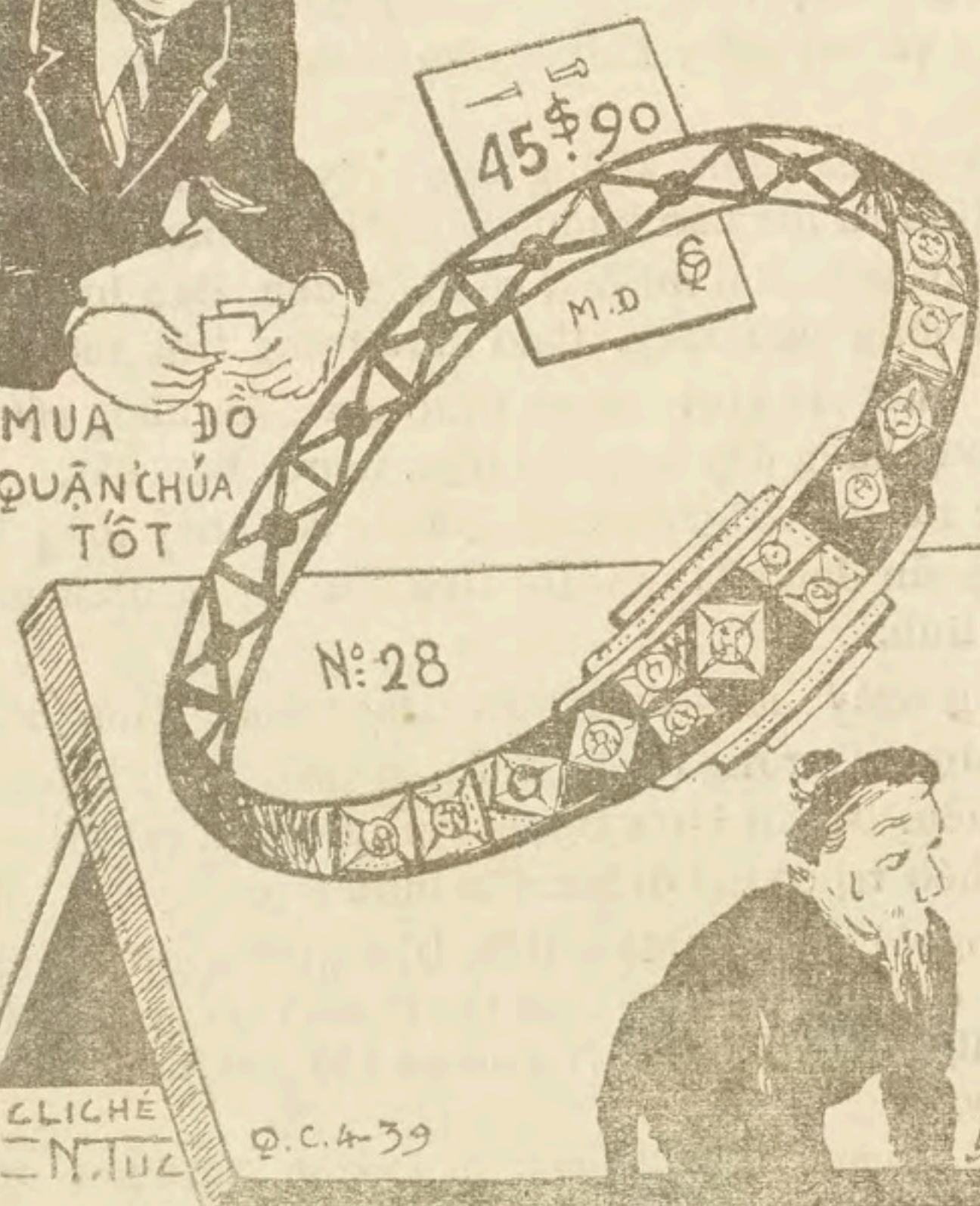
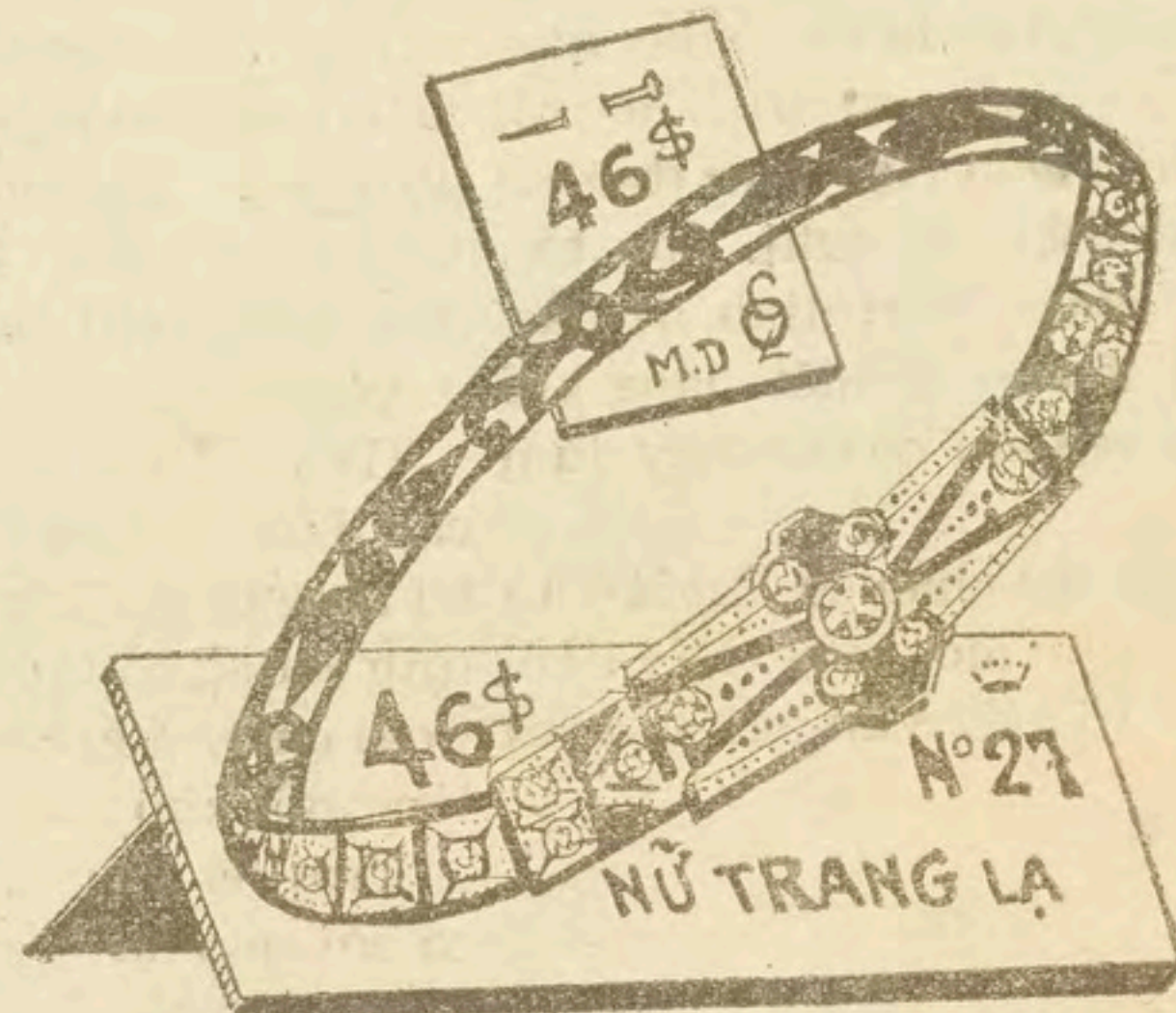
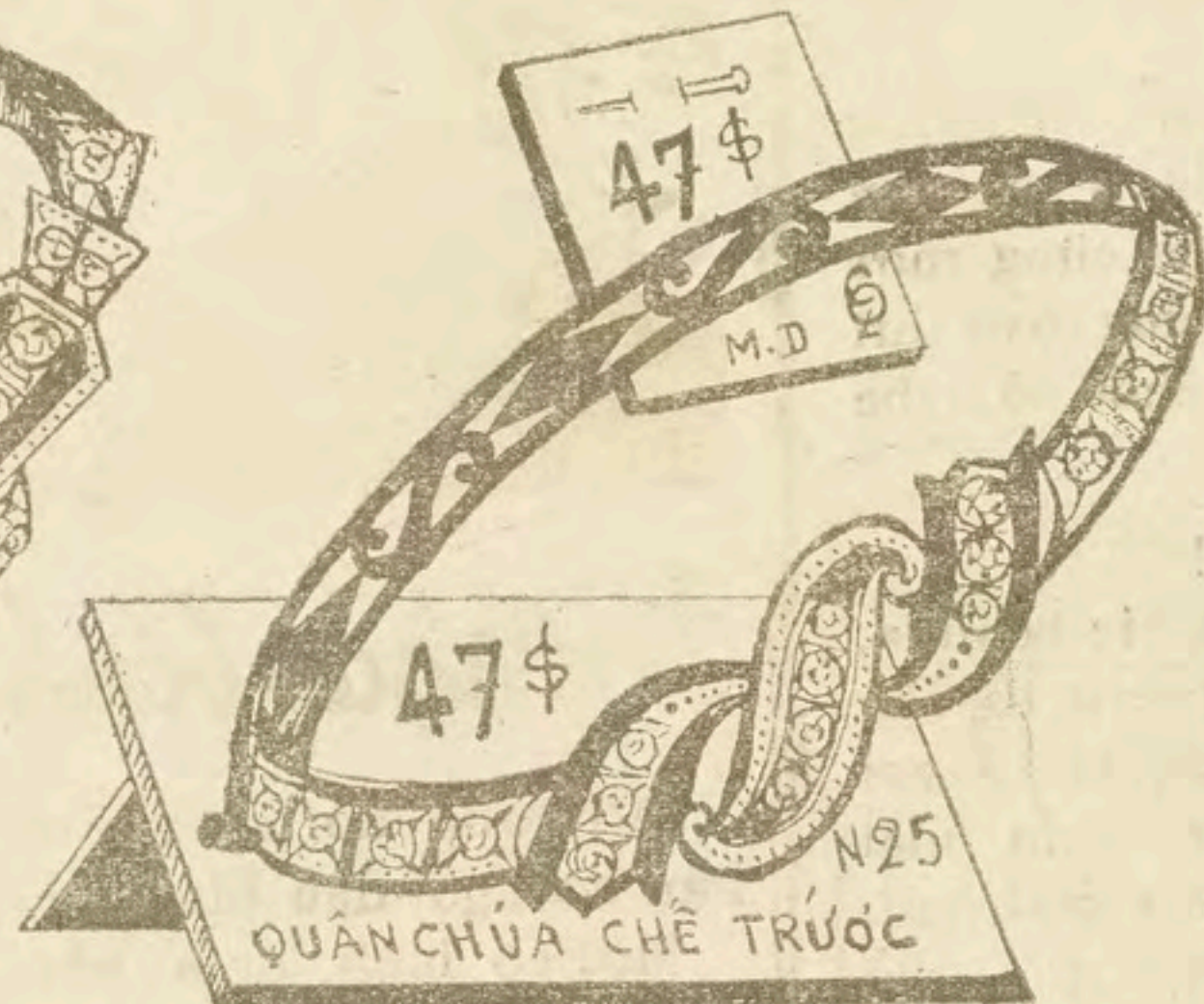
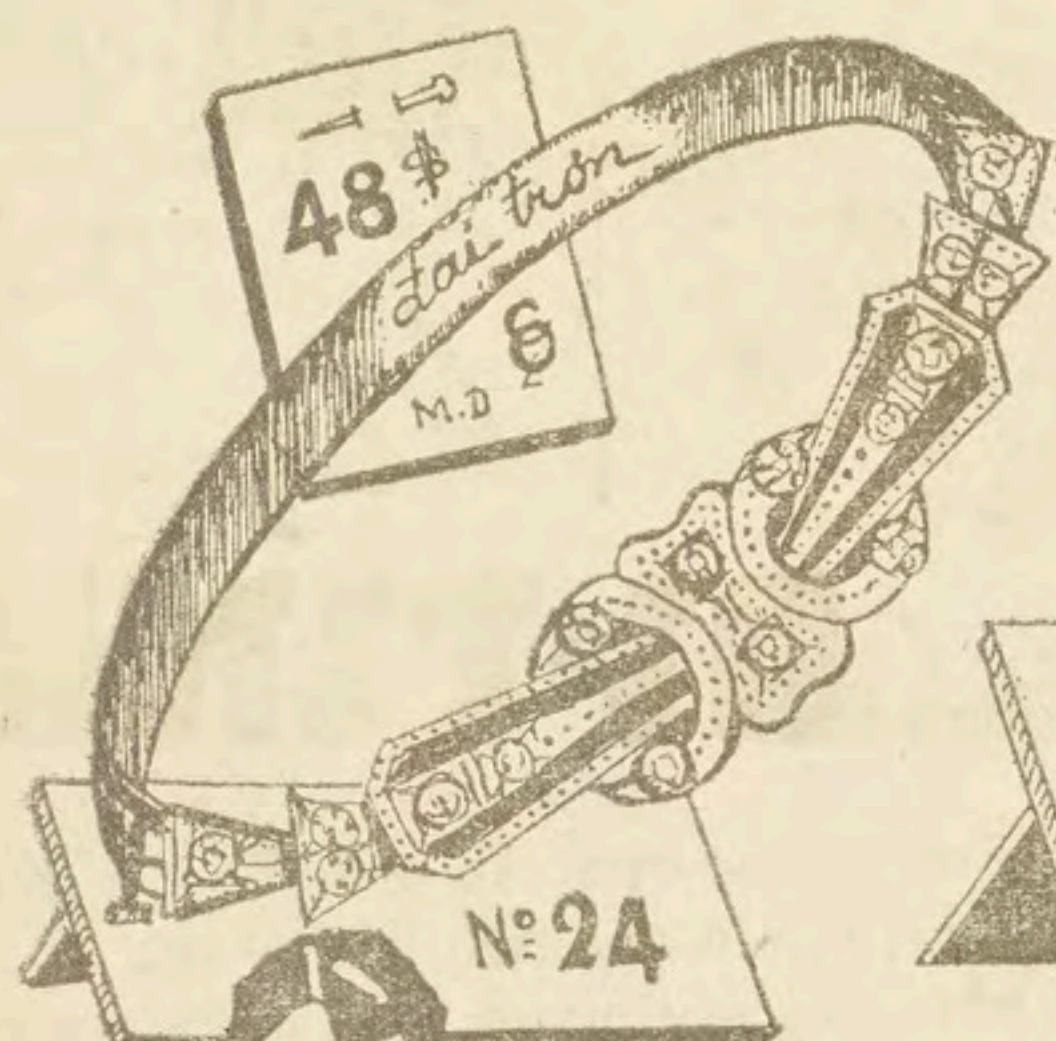
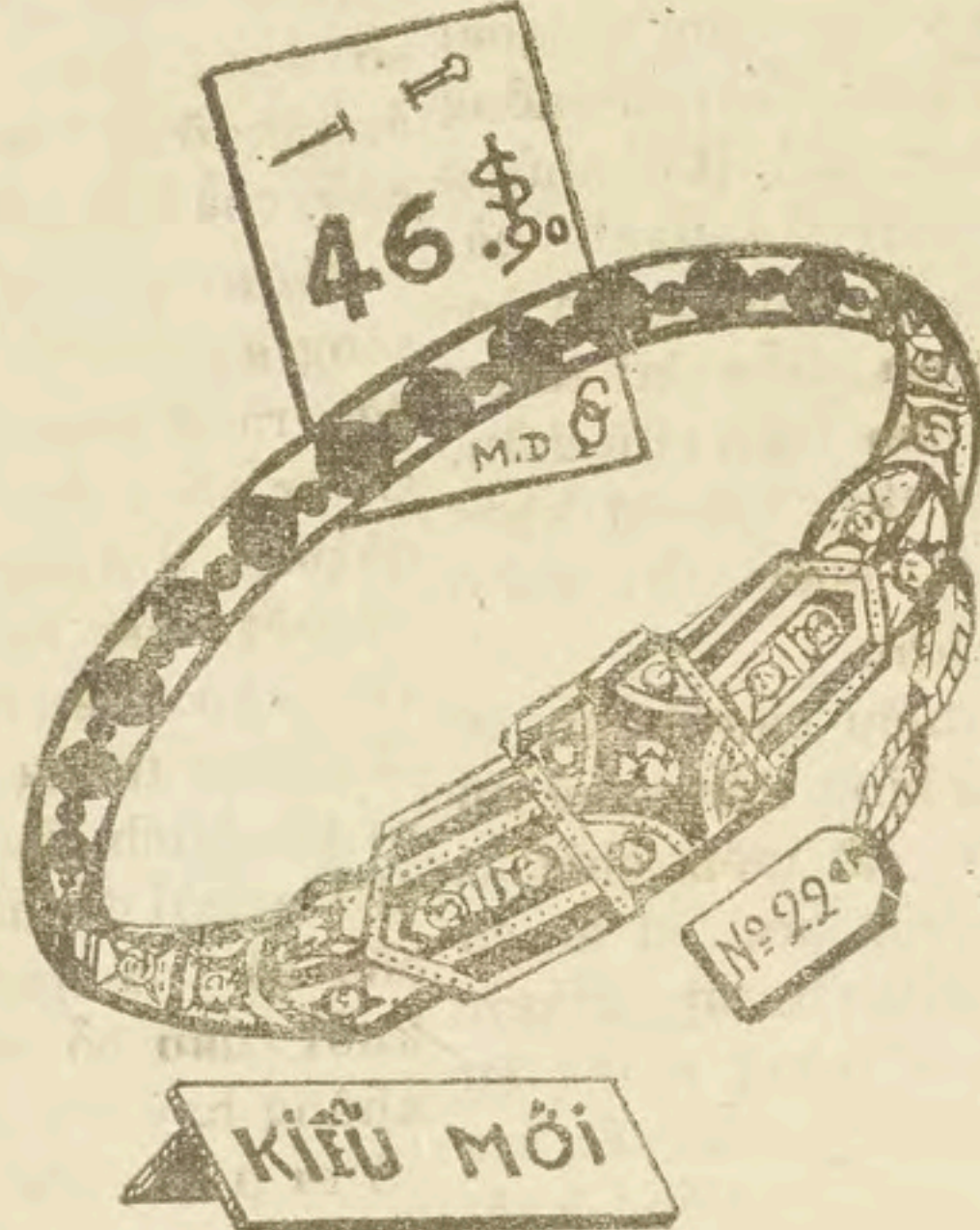
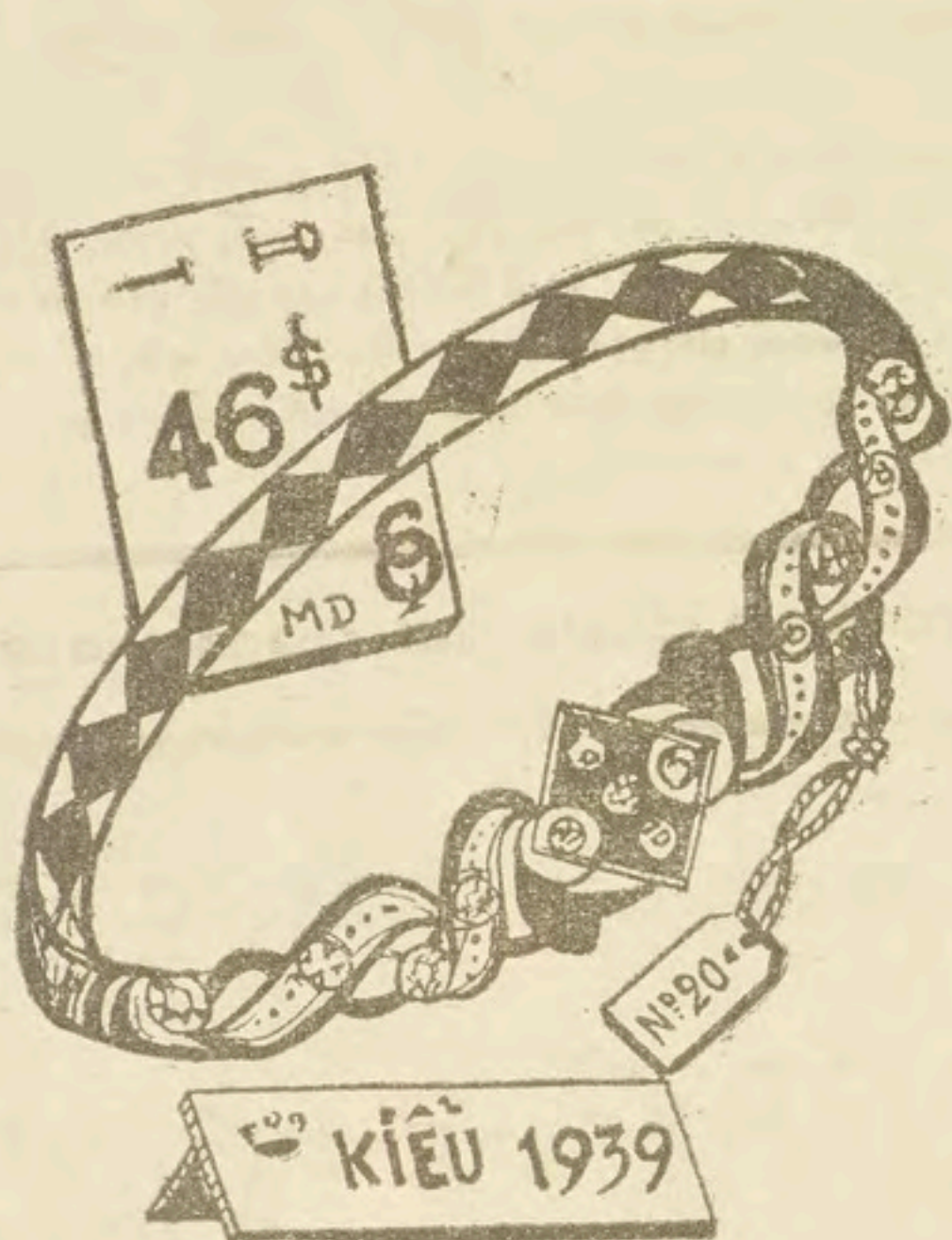
323, rue des Marins CHOLON — 118, rue d'Espagne SAIGON
4, rue Ohier PHNOMPENH — 8, rue des Cantonnais HANOI

(Gởi contre remboursement khỏi cước phí từ 2 hộp).

QUẬN CHÙA

ĐI VÒNG NAM - KỲ

Một cuộc trưng cầu ý kiến về đồ nữ trang năm 1939, nhận hột xoàn mới, nhận ngọc thạch thứ thiết trong xanh đậm, nhận đá đen nước.

KHÔNG LẦM GIÁ VÀNG

Vòng nửa mặt trên đây đều có cầu chứng tại Tòa, vỏ vàng tây nặng từ 2 chỉ đến 3 chỉ nhận hột xoàn mới bảo kiết.
Gởi lãnh hóa giao ngân. Nhớ cho ni cườm tay. Nước hột xoàn, nước lải sương, nước dầu hôi.
Xe nữ-trang QUẬN-CHÙA sẽ viếng các bà và chỉ cách dùng hột xoàn mới mài tại xưởng QUẬN-CHÙA với hột « già »
ngoại-quốc phân biệt khỏi lằm. Hiện giờ xe QUẬN-CHÙA đến Mytho, Gocong, Bentre

QUẬN-CHÙA

21, RUE AMIRAL COURBET — SAIGON

MỚI PHÁT MINH DỜI HÌNH NGƯỜI

HÒA-THÂN-CHÍ-BỮU-HOÀN: Là một phương thuốc mới phát minh, trị tuyệt bệnh phong đơn cử.

HỒI-HOÀ-TẾ: Có thí-nghiệm mấy chục người đều lành mạnh cả. Tôi có dạng hình bệnh như ở nơi báo Điện-Tin rồi. Quý vị không tin xin mời đến nhà sẽ thấy sự kết-quả của chúng tôi. Thuốc này tôi dám cam đoan, hề nững từ 1 tháng tới 4 tháng thấy đổi hình không sai. Từ 4 tới 10 tháng thì lành mạnh như xưa, uống lâu mau tùy theo bệnh nặng nhẹ.

SƯU-PHONG-BỒ-HUYẾT: Trị tuyệt bệnh: đau gân, đau xương, đau lưng, Tê, Bại, Nhức mỏi. Đêm nằm tay chơn để đầu tể đó, mặt mày tay chơn nó lành như kiến bò. Dùng đến thuốc này thì hết tuyệt.

VẠN-LINH-ĐẠI-BỒ: Chuyên trị đàn ông đàn bà ăn uống không đặng. Tinh thần suy kém hay đau lưng, mệt nhọc, ái tình, da xanh vàng mề, đầu hay chân vàng, ngồi làm việc thẩn hừ, hề nững vô thì thấy khoẻ và công hiệu liền.

ĐỜI S C NGƯỜI: Thuốc **NGUYỄN-ĐỨC-ĐƯỜNG** bỏ á-phiện có thí nghiệm tại Laboratoire Identité Saigon. Là một phương thuốc đại bồ, không phá không hành, không đi tinh, không nhọt, không nhức mỏi, không thêm á-phiện, dám cam đoan. Uống vô từ 15 ngày thấy cân nặng thêm một hai kilos. Lục-châu và Saigon quý ông đều có dùng nhiều rồi. Ai ai cũng đều khen tặng là một phương thuốc thần.

Hòa Thân Chí Bữu hoàn: mỗi hộp giá 1p.20 Vạn Linh Đại Bồ: mỗi hộp giá 0p.40
Sưu Phong Bồ Huyết: mỗi hộp giá 0p.80 Thuốc bỏ Á-phiện: mỗi hộp giá 1p.00

Nhà thuốc NGUYỄN-ĐỨC-ĐƯỜNG

số 17 đường HUỖNH-QUANG-TIẾN (Cầu Rạch Bần) Saigon.

NGUYỄN-VĂN-VANG BẢO-CHẾ

Giáo-sư Albert Bachha

CHIROMANCIEN & MAGNÉTISEUR

115, rue Bourdais - Saigon

1) Dùng nhơn-diện (Magnétisme) trị tuyệt mọi chứng bệnh (suyễn, rét, điên, bại, ho, ho lao, nhức đầu, đau bụng, lặn, đau từ cung) rất mau lành, dám cam đoan.

2) Tiên-đoán quá khứ, hiện tại và hậu lai của đời người một cách quả quyết chắc chắn. Bà con nên đến xem vận-mạng của mình sang năm thế nào, sẽ rõ tài.

NOTA. = Xin in 2 bàn tay, cho biết tuổi, kèm thêm mandat 1p.00 và một miếng vải của đồ mình đang dùng, nội trong một tuần lễ có qui-ký gởi đến.

Những điều nên biết

CƯU-LONG-HOÀN bán tại **VÔ-ĐÌNH-DÂN ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG**

(Sáng lập năm 1921)

323, rue des Marins CHOLON - 118, rue d'Espagne SAIGON

9, rue Chier PHNOM-PENH - 8, rue des Cantonnais HANOI

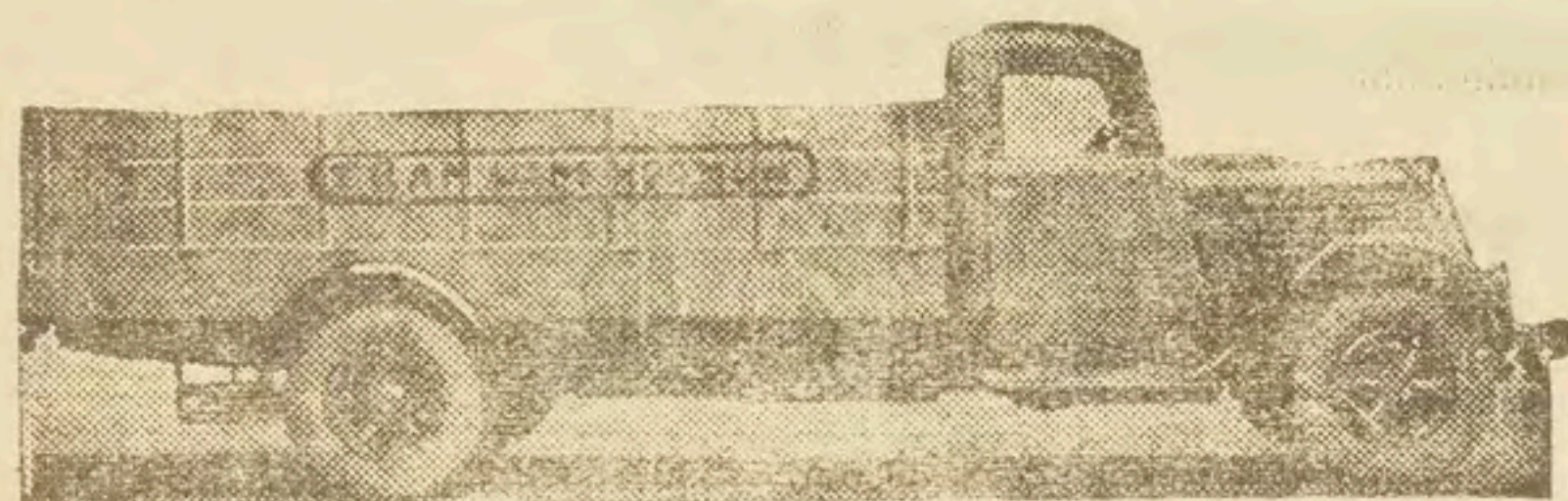
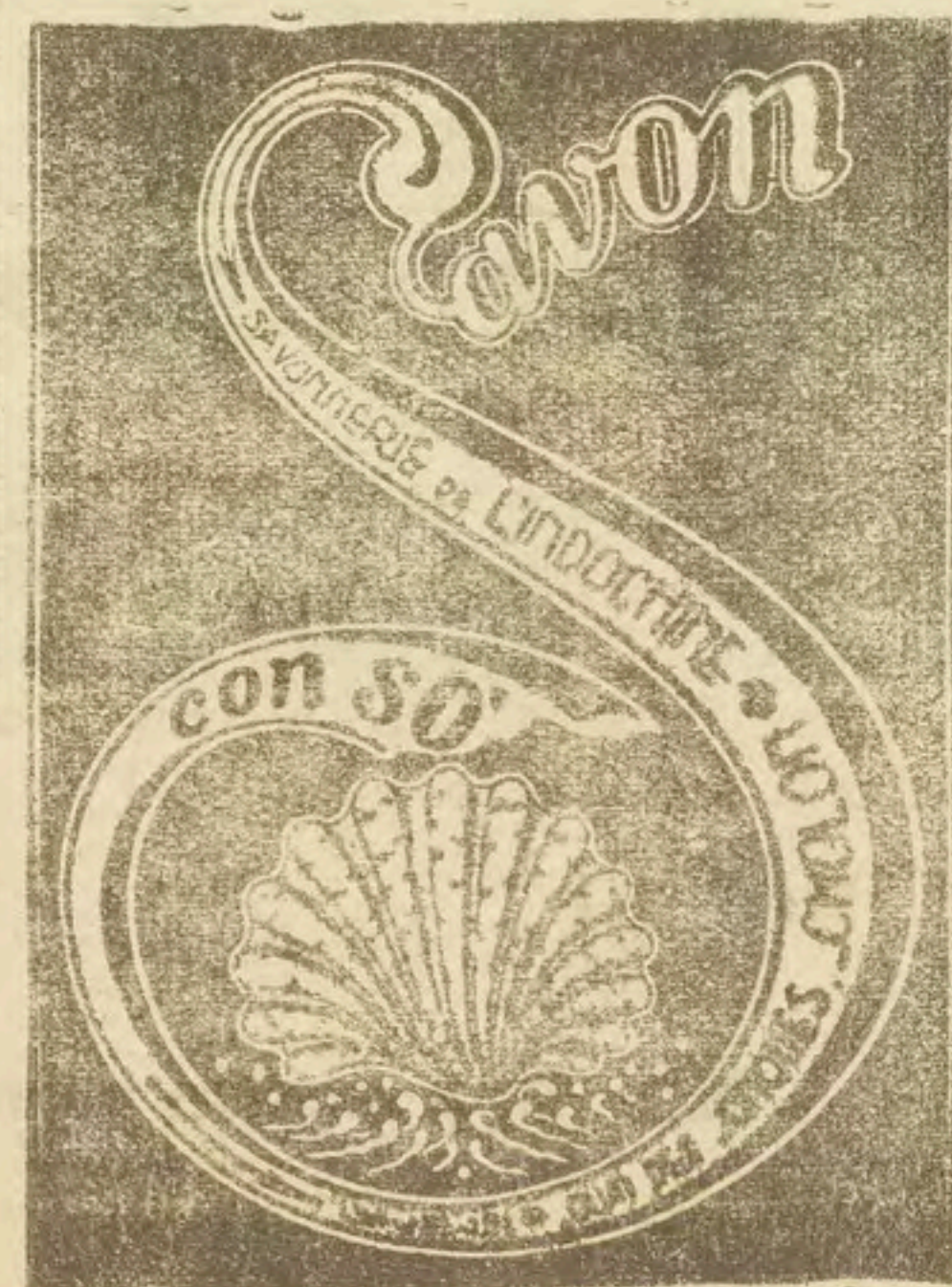
LAIT LE PATRE OVOMALTINE
R. MOITESSIER-SAIGON

Thuốc ĐIỀU - KINH trị bệnh kém huyết của đàn bà hiệu **NHÀNH MAI**

Uống thuốc này vào máu huyết điều hòa hết xây xầm, mặt mày đỏ lại, kinh nguyệt đúng kỳ, ăn cơm ngon ngủ được nhiều. Đàn bà đau về chứng máu huyết đầu nặng thế nào, uống thuốc này được vui lòng lắm, quý bà sẽ khen tặng vô cùng. Giá mỗi ve 0p.50. khắp nơi có bán, các chỗ bán thuốc **Nhánh Mai** đều có bán. Mua sỉ lời nhiều do nơi **Nguyễn-văn-Lượng** Boite postale n° 336 Saigon hoặc nơi tiệm cô **Nguyễn-thị-Kính** Chợ-mới Saigon hoặc các ga xe điện. Mua lẻ do các nơi đại-lý.

Thuốc Ho BỔ PHỔI hiệu **TRÁI NHO** giá 0p.15

Trị ho đại tài. Có bán khắp cả Đông-pháp, do nhà thuốc **Nhánh Mai** phát hành

TRAN LAM HOC-MON

TELEPHONE : 4

Chuyên môn cho mượn xe vận tải hàng hóa

20 NĂM DANH TIẾNG

NAM-THẢO-ĐUỜ'NG

59, Quai de Belgique - SAIGON

Trung-Nam y-sĩ **NGUYỄN-VĂN-BÁU**

Chuyên trị các chứng bệnh của Phụ-nữ và Nhi-dũng

Giờ coi mạch: Sáng từ 8 giờ tới 12 giờ. Chiều từ 3 giờ tới 7 giờ.

Quý ngài muốn sự kính trọng cá nhân trong đám đông thì quý ngài hãy mặc một bộ đồ cắt đúng điệu do M. LÊ-VĂN-NHẠC chủ-nhơn hiệu may « AU TROPICAL » số nhà 292 đường Paul Blanchy (ngang nhà thờ Tân-dịnh) là cựu sinh-viên trường Trung-học Pétrus Ký có học cắt theo lối thợ từ bên Pháp. Nhiều hàng, nỉ, tussor, shantung mới lại thật đẹp và thiết rẻ.

Chủ-nhơn kính thỉnh LÊ-VĂN-NHẠC directeur
AU TROPICAL TAILLEUR 292, rue P. Blanchy -- SAIGON

MỘT BỮA TIỆC TIỀN-HÀNH

QUAN-CHUA ĐI VONG NAM-KY

Quan Thống-dốc và các quan chủ tỉnh mỗi hạt đều cho phép xữ nữ trang Quận-Chúa chưng bày các thứ đá quý nhất là bột xoàn mới nhận đồ nữ trang tại những nhà xet (cercle) và bungalow mỗi tỉnh. Ban đêm xe nữ trang Quận-Chúa đậu trước trại lính hay bất sân dâm.

Khi đi hạt này qua hạt khác có lính ngồi xe đưa đi.

Ở Saigon, ông xếp quận nhĩ phái M. Vinay biện tây và M. Bỉnh hinh địa phương đưa đi ngày 16 Avril 1939.

Chúng tôi rất khen ông chủ Quận-Chúa có mỹ ý giữ quyền lợi cho đồng bào trong xứ.

Vậy chúng tôi chúc cuộc hành trình dặng kết quả.

Số báo tuần rồi, một nhà bán bột xoàn ngoại-quốc kia quẹo tên Quận-Chúa vô làm quảng-cáo cho món đồ của họ. Quận-Chúa chỉ biết nghề chế đồ nữ trang lạ, khéo, hiển cho đồng bào dùng dặng tránh cái nạn mua mắt, chớ không bắt chước thủ-tướng Đức-quốc nay cướp lãnh thổ nước này, mai đoạt máy móc nước khác.

PHÒNG KHÁN BỆNH

N° 8, rue Sabourain (ngang hông chợ Bến-thành) -- Saigon

DOCTEUR TRẦN VĂN-CHI

Ancien Assistant de Gastro-Entérologie et de Radiologie de la Faculté de Médecine de Montpellier
Ex-Chargé de Consultation à l'Hôpital Suburbain
Diplôme d'Hygiène Médecin Colonial de l'Université de Paris
Membre Correspondant de la Société de Gastro-Entérologie du Littoral Méditerranéen

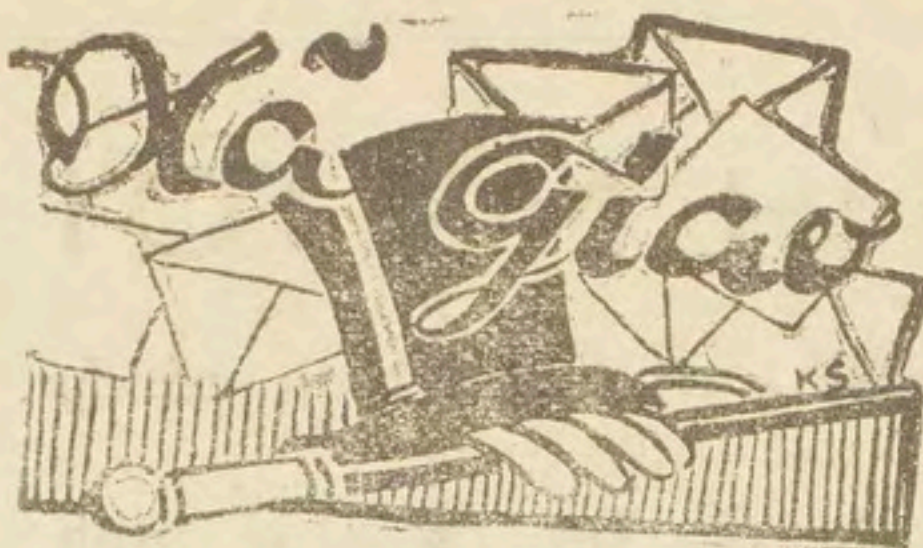
CHUYÊN MÔN TRỊ BỆNH :

bao tử, ruột, gan, kiết, nội trĩ, nước đái đường, nhức, mồi v.v.

DÙNG QUANG TUYẾN (Rayon X)

rọi và chụp hình bao tử ruột, vẩn vẩn

GIỜ KHÁM BỆNH : Sớm mai 8 tới 12 giờ. Chiều 3 giờ tới 7 giờ

BỮA TIỆC HOAN TÔNG

Hôm tháng rồi, ba vị hương chức làng Tâm-duyet Baclieu, là M.M. xã-trưởng Nguyễn-tấn-Biên, hương hào Trần-thái-Hanh, hương thân Trần-v-Tánh, được linh quan chủ-tỉnh chuẩn cho hồi hưu. Nhơn dịp này các bạn thanh-niên làng Tâm-duyet do M. Dương-tâm-Hảo đứng đầu tổ-chức một tiệc đãi 3 ông, cốt để tỏ lòng cảm ơn 3 ông đã dày công-lao giúp đỡ việc dân việc làng trong bao nhiêu năm.

Thuở giờ người ta lãnh dạm với những người làm việc hương thôn, nay có tiệc hoan-tống hồi hưu này chỉ tỏ ra bà con trong làng biết ơn người trước, khuyến khích kẻ sau, thật là một cử chỉ đáng khen vậy.

Toàn-chi

TÌNH KHỨ - LƯU

Bữa 1° Avril, quan chủ-tỉnh cùng quan giám-dốc nhà thương chánh Baclieu có về viếng làng Tâm-duyet. Khi hai ngài đến viếng nhà thương, ông hương cả Phạm-minh-Phấn có đứng ra xin quan trên cho tôi lưu lại làm điều-dưỡng nhà thương Tâm-duyet, vì tôi làm phận sự sốt sắng dân tình quen thuộc mến yêu.

Song quan chủ-tỉnh nói nhà nước đã ký nghị-định thuyền-bỏ tôi qua Tân-hung-dong rồi, không thể lưu lại như ý dân làng Tâm-duyet cầu muốn.

Nhơn dịp thuyền bỏ này, các vị diên chủ thương gia và các bạn thanh-niên Tâm-duyet có bày tiệc trà tiễn biệt tôi rất là trân trọng. Thạnh tình nhĩ ý ấy tôi rất cảm tạ và xin đề lời trên báo để cảm ơn chung.

Quach-Cang

CHUYÊN TRỊ BỆNH TRÊN NHỎ

+ Docteur HỒ-TA-KHANH +

Ancien Interne des Hôpitaux
Ancien chef de Clinique
à la Faculté de Médecine de Marseille

GIỜ KHÁM BỆNH : Từ 10 giờ đến 12 giờ trưa
Từ 3 giờ đến 6 giờ chiều

Góc đường Colombert số 8 và Pellerin số 105.

TEL : 20.369

DOCTEUR NGUYEN-VAN-TIEN

CÓ CẤP BANG YẾU-SANH VÀ VI-TRUNG-HOC

Khi trước ở 68 đường Chasseloup Laubat
hiện giờ dời tại số 163 đường Larègnère
Téléphone n° 21.163

(Sau vườn Bờ rào, gần góc đường Chasseloup Laubat
và Larègnère chừng 20 thước) -- SAIGON

CHUYÊN TRỊ CÁC CHỨNG BỆNH :

Chuyên môn BỆNH NGOÀI DA : lác, ghẻ, lở, lồi, phong, đơn, ung độc, theo, mụn, bít, mưng mủ v.v... BỆNH MÁU : PHONG TÌNH, huyết kém, tê bại, nhức mỏi, lao, mạch máu sưng nơi cẳng, trĩ, mạch lưng, hạch, rét, kiết v.v... BỆNH VỀ ĐƯỜNG TIÊU của dân ông : CÁC THỞ LẬU, ống đái teo, bông đái, thận, tinh khí yếu, di tinh v.v... của dân bà : huyết bạch, tử cung, giây chằng, chàm trắng, kinh kỳ bất thường, đau đờn v.v... Ngày thường có coi mạch và trị bệnh. Ngày chưa nhựt và lễ búi sớm mai.

Có dùng điện trị bệnh rất hay và không đau

Có vài cái phòng để cho bệnh nhơn nằm. Có máy điện nhỏ chạy bằng piles để cho bệnh ở xa dùng rất tiện.

TIN MỪNG

Chúng tôi lấy làm hân hạnh hay tin chánh-phủ ban thưởng cho hai ông bạn M. Nguyễn-văn-Đề, Thông-phán tại Tòa Bentre và M. Nguyễn-văn-Lưu giáo-viên thượng hạng đang từng sự tại sở Học chánh Saigon.

Hai quan Tân trị huyện, đều là người đang mến, vì tánh tình hiền

lượng, chức huyện hăm của chánh-phủ ban cho hai ông thật là vẻ vang xứng đáng.

Chúng tôi vì tình bằng hữu nên có ít hàng trên mặt báo xin chia vui chúc mừng hai quan huyện Nguyễn-văn-Đề và Nguyễn-văn-Lưu còn được nhiều điều hạnh phúc trên đường hoạn lộ.

Francois Tài (Saigon)
Huỳnh-van-Ouoi (Tân-hiệp)
Lê-dục-Nhuân (Giáp-hải)

Một trăm người ...

Một ngàn người ...

Một muôn người ...

Già trẻ

Bé lớn

Trăm miệng như một

đều đều ca tụng :

THUỐC RƯỢU BỎ HUYẾT số 39 của C_Y NGUYỄN-AN-CU

Uống thuốc này hết hai hộp thì tốn có 2p. mà hơn uống Sâm, uống Nhung tốn bạc trăm.
Uống thuốc này bình gì cũng mạnh và thấy đổi người liền.

Già thấy trẻ lại ; ốm yếu thấy mập mạnh :

Gầy xấu thấy béo tốt, da nhẵn mặt nám thấy da trắng mặt tươi.

It ăn mất ngủ thấy ăn ngon ngủ kỹ.

Còn nói gì : Nếu uống để trị bệnh phong-tê, bại nhức xương, mồi gân, thì thuốc số 39 này là thuốc thánh, còn nói gì nữa !

Mỗi hộp ngâm uống 15 ngày giá 1p.00

Bán tại số 32 đường Catinat và các đại-lý mỗi tỉnh